

แนวทางการแปลอุปสรรคในนวนิยายเรื่อง *เกมล่าชีวิต* ของนรา สุภัคโรจน์ แปลจาก *The Hunger Games* ของ Suzanne Collins

นางสาวปุกณภา รongหานาม

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลและการล่าม
ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

THE TRANSLATION OF METAPHORS IN *GAME LA CHIWIT* BY NARA SUPHAKROT
TRANSLATED FROM SUZANNE COLLINS' *THE HUNGER GAMES*

Miss Punnapha Ronghanam

A Special Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Translation and Interpretation

Chalermprakiat Center of Translation and Interpretation

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2014

Copyright of Chulalongkorn University

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรอบแนวคิดเรื่องอุปลักษณะ และกรอบแนวคิดเรื่องการแปลงอุปลักษณะ เพื่อศึกษาวิเคราะห์อุปลักษณะในนวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ของ ซูซาน คอลลินส์ และเพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลงอุปลักษณะจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในนวนิยายแปลเรื่อง *เกมส์ล่าชีวิต* แปลโดยนรา สุกัดโรจน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาค้นคว้ากรอบแนวคิดอุปลักษณะของ John R. Searle (1979) แนวคิดอุปลักษณะกับการแปลและการจัดประเภทอุปลักษณะของ Peter Newmark (1988, 1995) และแนวคิดอุปลักษณะกับการแปลที่เสนอโดย Christina Schäffner (2004) เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การใช้อุปลักษณะในต้นฉบับ และการแปลงอุปลักษณะในต้นฉบับแปล ผลการศึกษาพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีที่หลากหลายในการถ่ายทอดอุปลักษณะ ดังนี้ พบว่าส่วนใหญ่เป็นการใช้กลวิธีการแปลโดยรักษาอุปลักษณะ จำนวน 36 ครั้ง ตามด้วยกลวิธีการแปลโดยไม่คงนัยเชิงอุปลักษณะ พบจำนวน 21 ครั้ง ส่วนกลวิธีอื่นๆ ได้แก่ การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ การแปลโดยใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณะประกอบแบบเปรียบเทียบ การเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณะประกอบภาพในใจ และการแปลโดยการละอุปลักษณะตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์แยกย่อยตามประเภทอุปลักษณะแล้วกลับพบว่าไม่เป็นไปตามกลวิธีการแปลที่ Peter Newmark (1988, 1995) นำเสนอไว้ ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบรักษา อุปลักษณะ หรือการแปลแบบตรงตัวในการแปลงอุปลักษณะสร้างใหม่ อุปลักษณะไร้พลัง และ อุปลักษณะดั้งเดิม ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณะในการแปลงอุปลักษณะประยุกต์และอุปลักษณะที่ใช้สำนวนจำเจ และใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรมในการแปลงอุปลักษณะมาตรฐาน

Abstract

The objectives of this special research are to study theories and approaches to metaphor and translation of metaphor in order to analyze metaphor in the original novel, *The Hunger Games* by Suzanne Collins and to study the translation of metaphor from English to Thai in the translated version, *Game La Chiwit* by Nara Suphakrot. In this research, John R. Searle's approach to metaphor, Peter Newmark's metaphor classification and translation and Christina Schäffner's approach to metaphor and translation have been studied and examined as theoretical frameworks to analyze metaphor in the source text and the translation. Having followed these theoretical frameworks, it has been found that the translator used a variety of translation methods to translate the metaphor. Ranging from the most to the least usage, the methods are Reproducing the same image in the TL (target language), Converting metaphor to sense, Using the same metaphor combined with sense, Replacing the image in the SL (source language) with a standard TL image which does not clash with the TL culture, Translating metaphor by simile plus sense, Translating metaphor by simile, retaining the image and Deletion. However, according to the analysis based on the metaphor classification, it has been found that the results are not in accordance with the translation methods proposed by Peter Newmark. The translator used the method of Reproducing the same image in the TL or literal translation to translate the Recent Metaphor, the Dead Metaphor and the Original Metaphor. The translator used the method of Converting metaphor to sense to translate the Adapted Metaphor and the Clichés and used the method of Replacing the image in the SL (source language) with a standard TL image which does not clash with the TL culture to translate the Standard Metaphor.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร. ไกล่รุ่ง อามระดิษ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์มหาศาล อีกทั้งยังได้เสียสละเวลาตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอนเพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องโดยละเอียด ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาจารย์ ดร.ทองทิพย์ พูลลภ ผู้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการจัดทำสารนิพนธ์และการศึกษาตลอดหลักสูตร คณาจารย์สาขาวิชาการแปลและการล่ามทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้พร้อมทั้งช่วยเหลือให้คำปรึกษาต่างๆ แก่ผู้วิจัย รวมถึงเจ้าหน้าที่ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ และเจ้าหน้าที่คณะอักษรศาสตร์ทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ด้วยความเมตตา

ขอขอบคุณพี่สุนทร เจริญทัศน์ ผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยและคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่ง รวมทั้งเพื่อนนิสิตสาขาวิชาการแปล รุ่น 12 ที่น่ารักทุกคน ที่คอยเอาใจช่วย รับฟังปัญหา และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกทั้งการศึกษาเล่าเรียนและการทำงานต่างๆ ด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและน้องชายที่น่ารัก ที่ให้ความรัก ความเข้าใจ คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจ รวมถึงเพื่อนๆ ทุกคนที่เอาใจช่วยในการศึกษาและทำสารนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 หลักการและเหตุผล.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐาน.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
1.6 ระเบียบวิธีวิจัย.....	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณะ.....	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณะกับการแปล.....	14
2.3 สรุปการทบทวนวรรณกรรม.....	20
บทที่ 3 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ.....	22
3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของต้นฉบับ.....	22
3.2 องค์ประกอบทางวรรณกรรม.....	25
3.3 อุปลักษณะที่ปรากฏอยู่ในต้นฉบับ.....	40
3.4 สรุปการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ.....	45
บทที่ 4 ตัวบทต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบาย.....	46
4.1 กลวิธีการแปลอุปลักษณะสร้างใหม่.....	46
4.2 กลวิธีการแปลอุปลักษณะไร้พลัง.....	49
4.3 กลวิธีการแปลอุปลักษณะดั้งเดิม.....	52
4.4 กลวิธีการแปลอุปลักษณะมาตรฐาน.....	55

	ช
บทที่	หน้า
4.5 กลวิธีการแปดอุปลักษณะประยุกต์.....	58
4.6 กลวิธีการแปดอุปลักษณะที่ใช้สำนวนจำเจ.....	61
4.7 สรุปการวิเคราะห์กลวิธีการแปดอุปลักษณะ.....	63
บทที่ 5 บทสรุป.....	65
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก.....	73
ภาคผนวก ข.....	79
ภาคผนวก ค.....	85
ภาคผนวก ง.....	92
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	99

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

เป็นที่ทราบกันดีว่างานเขียนประเภทวรรณกรรมมักมีการใช้ภาษาภาพพจน์ เพื่อถ่ายทอดความคิดและจินตนาการของผู้เขียนให้เด่นชัดขึ้น ราชบัณฑิตยสถาน (2556: 867) ได้ให้ความหมายของ “ภาพพจน์” (figure of speech) ว่าหมายถึง “ถ้อยคำที่เป็นสำนวนโวหาร ทำให้นึกเห็นเป็นภาพ หรือถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างมีชั้นเชิงเป็นโวหาร มีเจตนาให้มีประสิทธิผล ต่อความคิด ความเข้าใจ ให้จินตนาการและถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งกว่าการบอกเล่าที่ตรงไปตรงมา” ในงานเขียนประเภทวรรณกรรมจึงมีการใช้โวหารภาพพจน์เพื่อสร้างวรรณศิลป์และอารมณ์ในการอ่าน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่าภาษาภาพพจน์ที่พบบ่อยเป็นพิเศษได้แก่การเปรียบเทียบ ทั้งการเปรียบเทียบอย่างชัดเจนแบบอุปมา (simile) และการเปรียบเทียบโดยนัยอย่างอุปลักษณ์ (metaphor) เมื่อผู้ประพันธ์เปรียบเทียบมโนทัศน์โดยใช้โวหารภาพพจน์ใดๆ ก็ตาม ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้จินตนาการเพื่อตีความมโนทัศน์นั้นให้เป็นอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ง่ายนัก ทั้งนี้อาจยากยิ่งไปกว่านั้นเมื่อผู้อ่านต้องอ่านวรรณกรรมในฐานะผู้แปล ดังนั้น การเข้าถึงอารมณ์และวรรณศิลป์ของตัวบทต้นฉบับแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นวรรณศิลป์ที่ผู้อ่านภาษาปลายทางได้รับอารมณ์ที่เทียบเคียงกันได้นั้นนับว่าเป็นสิ่งท้าทายนักแปลอย่างยิ่ง

มีการอภิปรายโต้เถียงกันอย่างกว้างขวางว่าการแปลอุปลักษณ์ถือเป็นการแปลได้หรือแปลไม่ได้ Schaffner (2004: 1256) ได้จัดประเด็นปัญหาสำคัญในการแปลอุปลักษณ์เป็นสองประเด็นหลัก ประเด็นแรกได้แก่ประเด็นปัญหาการแปลได้หรือไม่ได้ (the problem of translatability and untranslatability) ประกอบด้วย ก) กลุ่มที่มีแนวคิดที่แปลไม่ได้ เช่น Nida (1964) และ Dagut (1967) ที่มีความเห็นว่าการแปลอุปลักษณ์จะทำให้ได้อุปลักษณ์อื่นที่ไม่ใช่มโนทัศน์เดียวกันกับต้นฉบับ ข) กลุ่มที่มีแนวคิดที่แปลได้ เช่น Kloepfer (1981) และ Mason (1982) ที่มีความเห็นว่าการแปลอุปลักษณ์สามารถใช้แนวคิดทฤษฎีและกลวิธีการแปลทั่วไปได้

และ ค) กลุ่มที่มีแนวคิดที่แปลได้แต่อาจจะไม่เกิดสมมูลภาพที่เทียบเคียงกันได้ระดับหนึ่ง เช่น van den Broeck (1981), Toury (1995) และ Newmark (1988)

ประเด็นปัญหาสำคัญในการแปลอุปลักษณ์ประเด็นที่สองคือประเด็นปัญหาด้านกระบวนการและกลวิธีการแปล (the problem of procedure, strategy of translation) Schäffner (2004) เชื่อว่าเมื่อนักแปลยอมรับว่าการแปลอุปมาและอุปลักษณ์สามารถทำได้โดยการสร้างหน่วยความหมายหรือวัตถุประสงค์ของอุปลักษณ์ขึ้นใหม่ (recreate the semantic entity (or purpose) of a metaphor) ด้วยกลวิธีที่นักแปลเลือกเองนั้น ปัญหาที่จะเกิดตามมาคือ กลวิธีการแปลอุปลักษณ์นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของสิ่งใดที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับ ระหว่างธรรมชาติของอุปลักษณ์ ชนิดและประเภทของอุปลักษณ์ หรือหน้าที่ของอุปลักษณ์

ผู้วิจัยเชื่อว่าคนในสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกันย่อมมีระบบความคิดแตกต่างกัน มโนทัศน์การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งจึงแตกต่างกันไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น ชาวตะวันตกเปรียบคนโง่กับลา ในขณะที่คนไทยเปรียบคนโง่กับควาย ดังนั้นการตีความอุปลักษณ์มโนทัศน์ของคนต่างวัฒนธรรมให้เข้าถึงอรรถรสและวรรณศิลป์ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อจึงถือเป็นปัญหาสำคัญสำหรับนักแปล ดังที่อริสโตเติล (อ้างใน Dobrzynska, 1995) กล่าวไว้ว่า อุปลักษณ์เป็นปัญหาด้านการตีความ ถือเป็นปริศนาชนิดหนึ่ง ความหมายของอุปลักษณ์เปิดกว้าง อยู่เสมอ และเป็นความหมายทางสมมุติฐาน (hypothetical meaning) เท่านั้น ปัญหาการตีความอุปลักษณ์จะเห็นได้ชัดเจนขึ้นเมื่อต้องแปลมโนทัศน์เชิงอุปลักษณ์จากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง เนื่องจากการตีความต้องอาศัยความเชื่อ ประสบการณ์ และภูมิหลังทั้งทางภาษาและวัฒนธรรมร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รับสารที่เป็นผู้อ่านวรรณกรรมในฐานะนักแปล ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นประเด็นน่าสนใจที่จะศึกษาว่าผู้แปลมีกลวิธีการถ่ายทอดมโนทัศน์เชิงอุปลักษณ์อย่างไรโดยที่สามารถรักษาความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่สื่อผ่านอุปลักษณ์นั้นไว้ได้ รวมทั้งอะไรคือปัจจัยที่มีผลต่อการแปลอุปลักษณ์ในตัวบทวรรณกรรม

ในโครงการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษานวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ของ Suzanne Collins ตีพิมพ์เมื่อ ค.ศ. 2008 โดยสำนักพิมพ์สกอลาสติก เป็นบันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์ หรือ ไซไฟ (Science fiction, Sci Fi) เสียดสีสังคม เนื้อเรื่องเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ในโลกอนาคตหลังสงคราม ซึ่งสหรัฐอเมริกาถูกเปลี่ยนเป็น “พาเน็ม” มี “แคปิตอล” เป็นเมืองหลวง และแบ่งเขตปกครองออกเป็น 13 เขต เรื่องราวทั้งหมดเล่าผ่านมุมมองของ แคตนิส เอฟ

เวอร์ดีน เด็กสาววัย 16 ปี ซึ่งต้องลงแข่งขันเกมล่าชีวิต ที่มีเด็กหนุ่มสาวอายุ 12-18 ปี รวม 24 คน เข้าร่วมแข่งขัน โดยทุกคนต้องฆ่ากันเองจนเหลือผู้รอดชีวิตเพียงคนเดียวเป็นผู้ชนะ ทั้งนี้ รายละเอียดนวนิยายจะปรากฏในบทที่ 3

นวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ฉบับแปลครั้งที่ 1 แปลโดย นาราน ตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2552 โดยสำนักพิมพ์โพสท์บุ๊กส์ ได้รับคำวิจารณ์ว่าแปลผิดมาก จนมีการนำไปตั้งเป็นกระทู้ชื่อ *เกมล่าคำผิด เกมล่าชีวิต The Hunger Games* ในเว็บไซต์พันทิป (pantip.com, 2552: ออนไลน์) ยกตัวอย่างเช่น “Game was game after all, no matter who’d shot it.” (Collins, 2008: 52) ผู้แปลแปลว่า “ยิ่งไปกว่านั้น เกมก็คือเกม ไม่สำคัญว่าใครเป็นคนยิง” (นาราน, 2552: 58) ซึ่งควรจะแปลว่า “ยิ่งไปกว่านั้น เกมก็คือเกม ไม่ว่าใครจะยิง เป็นต้น สำนักพิมพ์โพสท์บุ๊กส์จึงจัดพิมพ์ฉบับปรับปรุงใหม่ โดยมี นรา สุภักโรจน์ เป็นผู้แปลในชื่อ *เกมล่าชีวิต* ตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2555 ได้รับความนิยมนจนมีการตีพิมพ์ซ้ำถึงเจ็ดครั้งภายในสองปี นอกจากนี้ นรา สุภักโรจน์ ยังมีผลงานแปลเรื่องอื่นอีกหลายเรื่อง เช่น *เปิดปมชีวิตสู่วิถีคิดแบบ วอร์เรน บัฟเฟตต์* แปลจาก *The Snowball: Warren Buffett and the Business of Life* (2008) ของ Alice Schroeder, *สตீฟ จอบส์ อัจฉริยะพลิกโลก* แปลจาก *Steve Jobs: The Man Who Thought Different* (2012) ของ Karen Blumenthal และ นวนิยายเรื่อง *ผู้ชายที่หลงรักตัวเลข* แปลจาก *The Man Who Loved Only Number* (1998) ของ Paul Hoffman เป็นต้น (Goodreads Inc., 2015: Online)

จากการที่ผลงานแปลเรื่อง *เกมล่าชีวิต* ฉบับปรับปรุงใหม่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมาก เมื่อพิจารณาจากจำนวนตีพิมพ์ซ้ำ ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากลวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันผ่านบทแปลที่ผู้อ่านชาวไทยได้รับนั้นถือได้ว่าสร้างผลลัพธ์ที่สามารถเทียบเคียงกับต้นฉบับได้ระดับหนึ่ง เช่นนั้นแล้ว ประเด็นการแปลอุปลักษณ์ ที่เป็นการถ่ายทอดมโนทัศน์เชิงเปรียบเทียบจากวัฒนธรรมอเมริกันเป็นมโนทัศน์เชิงเปรียบเทียบในวัฒนธรรมไทย ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากไม่สามารถหาค่าเทียบเคียงเพื่อถ่ายทอดความหมายในมโนทัศน์ที่ไม่มีอยู่ในภาษาไทยได้ จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาวิเคราะห์โดยละเอียด จึงสนใจศึกษาวิธีการแปลอุปลักษณ์ของ นรา สุภักโรจน์ ว่ามีกลวิธีการถ่ายทอดมโนทัศน์เชิงอุปลักษณ์ในวัฒนธรรมอเมริกันเป็นอุปลักษณ์ในภาษาไทยอย่างไร

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นปัญหาด้านการแปลอุปลักษณ์ในตัวบทวรรณกรรมมีความจำเป็นเพียงพอสำหรับการค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ดังจะเห็นได้จาก

จำนวนนักวิชาการด้านศาสตร์การแปลที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อีกทั้งยังได้นำเสนอแนวทาง และกลวิธีการแปลอุปสรรคไว้มากมาย ซึ่งต้องการการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมอีกมากเช่นกัน ใน ขณะเดียวกัน การเลือกตัวบทวรรณกรรมต้นฉบับที่มีความโดดเด่นด้านเนื้อหาเสียดสีสังคม ซึ่ง มี การใช้โวหารภาพพจน์และอุปสรรคมีโนทัศน์เป็นหน่วยสร้างสำคัญในการสื่อความหมาย ดังกล่าวนั้น ย่อมถือเป็นการศึกษาวิจัยที่จะช่วยให้เกิดองค์ความรู้ด้านการแปลอุปสรรคใน ตัวบทวรรณกรรมได้เป็นอย่างดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารอบแนวคิดเรื่องอุปสรรค และกรอบแนวคิดเรื่องการแปล อุปสรรค
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์อุปสรรคในนวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ของ ซูซาน คอลลินส์
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์การแปลอุปสรรคจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ในนวนิยายแปลเรื่อง *เกมส์ล่าชีวิต* ของนรา สุภักโรจน์

1.3 สมมติฐาน

กลวิธีการถ่ายทอดอุปสรรคจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในตัวบทประเภท นวนิยายเรื่อง *เกมส์ล่าชีวิต* ซึ่งแปลจาก *The Hunger Games* ของซูซาน คอลลินส์ (Suzanne Collins) มีหลายวิธี เช่น การแปลแบบตรงตัวหรือตามความหมายตามรูปภาษา การแปลด้วย โวหารเทียบเคียง การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์ การแปลแบบตรงตัวประกอบการตีความ การ แปลแบบตีความโดยไม่ใช้ภาพพจน์ การตัดภาพพจน์ทิ้ง เป็นต้น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้เป็นการศึกษานวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ประพันธ์โดย ซูซาน คอลลินส์ ตีพิมพ์เมื่อ ค.ศ. 2008 โดยสำนักพิมพ์สกอลาสติก (Scolastic)

จำนวนหน้า 374 หน้า และนวนิยายแปลเรื่อง *เกมล่าชีวิต* แปลโดย นรา สุภักโรจน์ ฉบับปรับปรุงใหม่ ตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2555 โดยสำนักพิมพ์โพสท์บุ๊กส์ จำนวน 383 หน้า

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

คำว่าอุปมาอุปไมย (metaphor) ที่ใช้ในสารนิพนธ์นี้ หมายถึง การนำเอาสิ่งต่าง ๆ ต่างกันสองสิ่งหรือมากกว่านั้น แต่มีคุณสมบัติบางประการร่วมกันมาเปรียบเทียบกัน โดยเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยตรง เช่น “เธอเป็นแก้วตาและดวงใจของพ่อแม่” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545: 261) ในภาษาไทยมักใช้คำบ่งชี้ “เป็น” และ “คือ” ส่วนในภาษาอังกฤษใช้ “verb to be” ทั้งนี้จะพิจารณาเฉพาะรูปภาษาแสดงอุปมาอุปไมย (ถ้อยคำอุปมาอุปไมย) โดยไม่รวมถึงอุปมาอุปไมยเชิงมโนทัศน์ (conceptual metaphor)

1.6 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวกับอุปมาอุปไมย และการแปลอุปมาอุปไมย
2. วิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับและตัวบทฉบับแปล
3. กำหนดขอบเขตข้อมูลอุปมาอุปไมย และเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกข้อมูล
4. จัดทำคลังข้อมูลภาษาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลตามแนวทางที่เสนอโดย วิโรจน์ อรุณมานะกุล (2553)
5. เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลการใช้อุปมาอุปไมยที่ปรากฏอยู่ในตัวบทต้นฉบับตามเกณฑ์ที่กำหนด
6. เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลการแปลอุปมาอุปไมยที่ปรากฏในตัวบทฉบับแปล
7. วิเคราะห์กลวิธีการแปล
8. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
9. อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เห็นกลวิธีการแปลงอุปลักษณะในนวนิยายเรื่อง *เกมล่าชีวิต* ซึ่งแปลโดย นรา สุกัดโรจน์
2. เป็นแนวทางในการแปลงอุปลักษณะในงานเขียนประเภทบันเทิงคดีต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

เนื้อหาในบทที่ 2 นี้ เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญสองประเด็น ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณ์และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแปลอุปลักษณ์ โดยมีรายละเอียดตามที่จะได้นำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณ์

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณ์

ชัชวดี ศรีลัมพ์ (2544: 77-82) และทัศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา (2553: 837–845) อธิบายว่าในการศึกษาภาษาศาสตร์มีการศึกษาอุปลักษณ์สองแนวคิด คือ อุปลักษณ์ตามแนวคิดเดิม (Traditional Theory) และอุปลักษณ์ตามแนวคิดแบบใหม่ (Contemporary Theory) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1.1 อุปลักษณ์ตามแนวคิดเดิม (Traditional Theory)

อุปลักษณ์ตามแนวคิดเดิมอธิบายว่าอุปลักษณ์เป็นการนำความหมายของรูปภาษาไปใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดภาพพจน์ และเป็นการขยายความหมายของคำออกไปจากความหมายเดิมซึ่งทำให้เกิดความเปรียบเทียบ หมายถึงข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบของสองสิ่งที่มีคุณสมบัติเหมือนกันหรือต่างกันในโครงสร้างของความเปรียบเทียบ จะปรากฏคำว่า เหมือน เป็น ดัง เช่น ราวกับ อยู่ในโครงสร้างภาษา

อุลมานน์ (Ullmann, 1962: 212) อธิบายว่าอุปลักษณ์ประกอบด้วยองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางความหมายสองส่วน คือสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Tenor) คือแนวคิดที่ต้องการนำเสนอ และแบบเปรียบเทียบ (Vehicle) คือสิ่งที่สื่อให้เห็นถึงความคิดที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ทำให้ความเปรียบเทียบมีประสิทธิภาพในการขยายความหมายคือความมากน้อยในความคิดที่คล้ายคลึงของสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบและแบบเปรียบเทียบคือ /Tenor/ กับ /Vehicle/

คล้ายคลึงกันน้อย การขยายความหมายมีประสิทธิภาพมาก และ /Tenor/ กับ /Vehicle/ คล้ายคลึงกันมาก การขยายความหมายมีประสิทธิภาพน้อย

อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้แสดงไว้ในหัวข้อ 1.4 ขอบเขตของการวิจัยนั้น ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวิเคราะห์เฉพาะอุปลักษณะตามแนวคิดอุปลักษณะตามแนวเดิม (Traditional Theory) เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับความหมายที่ราชบัณฑิตยสถานได้อธิบายไว้ใน *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ – ไทย* (2545: 261) ว่าอุปลักษณะหมายถึงการนำเอาสิ่งที่ต่างกันสองสิ่งหรือมากกว่านั้น แต่มีคุณสมบัติบางประการร่วมกันมาเปรียบเทียบกัน โดยเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยตรง เช่น “เธอเป็นแก้วตาและดวงใจของพ่อแม่” ในภาษาไทยมักใช้คำบ่งชี้ “เป็น” และ “คือ” ส่วนในภาษาอังกฤษจะใช้ “verb to be” และได้อธิบายไว้ใน *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)* (2553: 286) ว่าอุปลักษณะคือคำพูดที่เปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งเพื่อให้ความหมายชัดเจนขึ้นหรือทำให้เห็นภาพที่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อุปลักษณะเป็นภาพพจน์ (Figure of speech) ประเภทหนึ่ง เช่น *พ่อแม่เป็นพระในบ้าน* (เปรียบพ่อแม่เป็นพระ) *จังหวัดชีวิต* (เปรียบแต่ละช่วงของชีวิตเป็นจังหวัดดนตรี) *ทะเลเพลิง* (เปรียบพื้นที่ที่กว้างใหญ่ที่ถูกไฟไหม้เป็นท้องทะเล) อุปลักษณะตามแนวคิดอุปลักษณะตามแนวเดิมนี้โดยมากพบว่ามีสองลักษณะสำคัญ ได้แก่ 1) ใช้คำบ่งชี้ “เป็น” และ “คือ” และ 2) แสดงการเปรียบเทียบโดยปริยายและไม่ใช้คำบ่งชี้ เช่น *ไฟโทสะ ดวงประทีปแห่งโลก* (เปรียบความโกรธเป็นไฟและเปรียบไฟแห่งความโกรธเป็นไฟส่องสว่างของโลก) *ตกเหวรักจะคืนรนไปจนตาย* (เปรียบช่วงเวลาประสบปัญหาความรักเป็นเหว) *มโหรีจากราวป่ามาเรื่อยรี่* (เปรียบเสียงธรรมชาติจากราวป่า เช่น แมลง นก ลม ไปไม้ไผ่ ต้นไม้เสียดสี เป็นดนตรีที่บรรเลงโดยวงมโหรี)

2.1.1.2 อุปลักษณะตามแนวคิดแบบใหม่หรือแนวคิดอุปลักษณะเชิงภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistic)

อุปลักษณะตามแนวคิดแบบใหม่หรือแนวคิดอุปลักษณะเชิงภาษาศาสตร์ปริชานนั้นเกิดขึ้นตามแนวความคิดของ เลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980: 3-4) ที่มองว่าอุปลักษณะเกิดขึ้นในภาษาที่ใช้สื่อสารกันทั่วไปของมนุษย์ และไม่ได้มีรูปแบบโครงสร้างทางภาษาที่เปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งเท่านั้น แต่การใช้ภาษาในชีวิตประจำวันล้วนแต่เป็นอุปลักษณะทั้งสิ้น ซึ่งการใช้อุปลักษณะนี้ไม่ได้จำกัดอยู่ในเรื่องของภาษา

เท่านั้นแต่ยังเกี่ยวเนื่องกับความคิดของผู้ใช้ภาษาด้วย เรียกว่า อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor)

อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกิดจากโครงสร้างทางความคิด เราเข้าใจอุปลักษณ์ได้เพราะมีการทับซ้อนของขอบเขตของมโนทัศน์ต่างๆ (Mapping of conceptual domains) นั่นก็คือการที่มีมิติทางความคิดต่างๆ (Mental spaces) มีการเชื่อมต่อกันอย่างเป็นระบบ หมายความว่าวัตถุหรือองค์ประกอบในมิติทางความคิดหนึ่งไปสัมพันธ์กับวัตถุหรือองค์ประกอบในอีกมิติทางความคิดหนึ่ง บทบาทของอุปลักษณ์ทางปริชาณนี้ถูกกำหนดโดยความสามารถที่ระบบทางความคิดประมวลออกมาในรูปแบบที่หลากหลาย ระบบการสร้างมโนทัศน์ปกติของเรานั้นจึงเป็นระบบที่ต้องพึ่งพากระบวนการทางอุปลักษณ์อยู่ตลอด เราสามารถกล่าวได้ว่าอุปลักษณ์คือสิ่งที่ เป็นธรรมดาและเป็นสิ่งพื้นฐานที่สุดในชีวิตมนุษย์

เลคอฟและจอห์นสันให้รายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการของอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ไว้ว่า เกิดจากการที่มโนทัศน์ที่เป็นนามธรรม (Abstract concepts) สร้างขึ้นจากมโนทัศน์ที่มีความใกล้เคียงกับประสบการณ์ที่มีพื้นฐานจากทางร่างกาย (Corporal experience) ของเรา กระบวนการนี้มีความสัมพันธ์กับตัวมโนทัศน์ไม่ใช่ตัวคำในภาษา และยังสัมพันธ์กับระบบการคิดอย่างมีเหตุผล กระบวนการหลักของอุปลักษณ์มโนทัศน์คือการถ่ายทอดระหว่างขอบเขตของมโนทัศน์ที่ต่างกัน โดยจะมีการเก็บโครงสร้างที่เป็นตัวอนุমানระหว่างแต่ละมโนทัศน์ไว้เสมอ

ด้วยเหตุนี้ อุปลักษณ์จึงทำให้การคิดเป็นสิ่งที่ง่ายขึ้น เลคอฟอธิบายเพิ่มเติมว่ากรอบของประสบการณ์ทางความคิดเชิงนามธรรมที่เกิดขึ้นใหม่ทั้งหลายนั้นจะถูกรวบรวมโดยผ่านเครือข่ายของอุปลักษณ์ซึ่งทำหน้าที่สร้างแบบแผนทางความคิด ดังนั้นหน้าที่สำคัญของอุปลักษณ์คือการเชื่อมโยงรูปแบบความคิดที่เป็นนามธรรมเข้ากับรูปแบบความคิดทางกายภาพโดยผ่านตัวกระทำทางปริชาณ ส่วนประสบการณ์แต่ละแบบนั้นก็เกิดขึ้นมาจากการที่เรามีปฏิสัมพันธ์กับโลกรอบๆ ตัวเรา ดังนั้นอุปลักษณ์จึงเชื่อมต่อบรรยากาศความคิดเข้ากับพื้นฐานทางความรู้สึกและประสบการณ์

เลคอฟและจอห์นสันอธิบายว่าอุปลักษณ์จะถ่ายทอดรูปแบบทางความคิดจากแควดวงความหมายต้นทาง (Source domain) ไปยังแควดวงความหมาย

ปลายทาง (Target/Objective domain) ดังตัวอย่างอุปสรรคที่เลคอฟได้แสดงให้เห็นว่าอารมณ์และจิตใจเป็นสิ่งที่มีความจับต้องได้

THE MIND IS A MACHINE

My mind just isn't operating today.

I'm a little rusty today.

(Lakoff and Johnson, 1980:27)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า operating และ rusty เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของเครื่องจักร แต่ถูกนำมาใช้กล่าวถึงอารมณ์และจิตใจของมนุษย์ แสดงให้เห็นว่ามีการเชื่อมโยงความคิดระหว่างแฉกความหมาย โดยถ่ายโยงความคิดจากแฉกความหมายต้นทาง (Source domain) คือ สิ่งของเครื่องจักร ซึ่งเป็นรูปธรรม ไปสู่แฉกความหมายปลายทาง (Target domain) คือ อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ซึ่งเป็นนามธรรม การเปรียบเทียบดังกล่าวนี้เป็นการถ่ายโยงความหมายจากแฉกหนึ่งไปสู่อีกแฉกหนึ่งที่มีความแตกต่างกันมาก และสะท้อนให้เห็นถึงระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า ความรู้สึกนึกคิดและจิตใจเป็นเครื่องจักร เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ในสารนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวิเคราะห์เฉพาะอุปสรรคตามแนวคิดอุปสรรคตามแนวเดิม (Traditional Theory) ซึ่งเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของโวหารภาพพจน์ เป็นการเปรียบเทียบด้วยการกล่าวว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยที่ไม่กล่าวตรงๆ ใช้การกล่าวเป็นนัยให้เข้าใจเอง เป็นการเปรียบเทียบโดยนำเอาลักษณะสำคัญของสิ่งที่ต้องการเปรียบ (Tenor) มาเปรียบเทียบกับแบบเปรียบ (Vehicle) แทนที่โดยโดยไม่ต้องมีคำเชื่อมโยง ไม่ต้องใช้คำแสดงการเปรียบเทียบ ไม่มีคำแสดงความหมายว่า “เหมือน” ปรากฏอยู่ หรือถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ใช้คำว่า “เป็น” หรือ “คือ” อุปสรรคในที่นี้จึงเป็นการใช้ถ้อยคำภาษาในเชิงการเปรียบเทียบที่มีชั้นเชิงและลึกซึ้งกว่าอุปมา ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Metaphorical expressions

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณ์ของ Searle

จอห์น อาร์ เซิร์ล (Searle, 1979) ได้อธิบายอุปลักษณ์ไว้ในบทที่ 4 ของ *Expression and Meaning: Studies in the Theory of Speech Acts* โดยการวิเคราะห์ตาม ทฤษฎีวิจจนกรรมและอาศัยหลักความร่วมมือในการสนทนาของ ไกรซ์ (Grice, 1975) คำถาม สำคัญที่ Searle มุ่งศึกษาคือ “ถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ (Metaphorical utterances) ทำงาน อย่างไร กล่าวคือผู้พูดสามารถสื่อสารกับผู้ฟังได้อย่างไรในขณะที่พูดเปรียบเทียบอะไรต่าง ๆ ที่ ตนไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้น” (Searle, 1979: 92) ในเมื่อผู้พูดหมายความว่าอย่างอื่นและ ตั้งใจสื่อสารอะไรบางอย่างซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ตนกำลังกล่าว เช่นนั้นแล้วถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบย่อม เป็นวิจจนกรรมอ้อม (Indirect speech acts) Searle ได้อธิบายให้ชัดเจนขึ้นด้วยกรณีตัวอย่างโดย การใช้ตัวอักษร S แทน ‘object’ หรือ ‘topic’ สำหรับการอ้างอิงที่ไม่เป็นมาตรฐานหรือสิ่งที่ถูก นำมาเปรียบ ใช้ตัวอักษร P แทน ‘image’ หรือ ‘vehicle’ สำหรับการอ้างอิงมาตรฐานหรือแบบ เปรียบ และ R แทน ‘sense’ ‘ground’ หรือ ‘tenor’ สำหรับความคล้ายคลึงกันและ/หรือแบบ เปรียบที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้พูดกล่าวว่า S คือ P และมีความหมายเชิงเปรียบเทียบว่า S คือ R สิ่ง ที่ผู้พูดกล่าว (ว่า S คือ P) เรียกว่าความหมายตามรูปประโยค (Sentence meaning) ส่วนสิ่งที่ผู้ พูดตั้งใจหมายถึง (ว่า S คือ R) นั้นเรียกว่าความหมายตามถ้อยคำของผู้พูด (Speaker's utterance meaning) ดังนั้นคำถามสำคัญก็คือ เป็นไปได้อย่างไรที่จะพูดว่า “S คือ P” แล้วทั้งมี ความหมายและได้สื่อสารว่า “S คือ R” ในเมื่อแปลตรงตัวแล้ว P ไม่ใช่ R จากนั้น Searle จึงเริ่ม ตั้งข้อสังเกตว่า ถ้าเราสามารถสื่อสารว่า “S คือ R” ด้วยการพูดว่า “S คือ P” แล้วย่อมต้องม ีความสัมพันธ์ระหว่างความหมายตามรูปประโยคกับความหมายตามถ้อยคำอย่างเป็นระบบอยู่ แล้วจึงเริ่มหาหลักการร่วมหรือกลวิธีที่ความหมายตามรูปประโยคกลายเป็นความหมายตาม ถ้อยคำ

ประการแรก จะต้องมีหลักการที่ช่วยให้ถ้อยคำของผู้พูดถูกทำความเข้าใจในเชิงเปรียบเทียบและผู้ฟังรู้เรื่องราวถ้อยคำไม่ได้มีความหมายตรงตัว แต่เป็นความหมาย เปรียบเทียบ กลวิธีที่พบมากที่สุดในที่นี้คือการวิเคราะห์ดูว่าถ้อยคำนั้นๆ มีข้อบกพร่องอย่าง เห็นได้ชัดอยู่หรือไม่ถ้าหากทำความเข้าใจแบบตรงตัว กล่าวคือ ดูว่าเป็นจริงหรือเท็จอย่าง ชัดเจนหรือไม่

ประการที่สอง จะต้องมึหลักการที่ถ้อยคำ P สามารถสร้างคำที่เป็นไปทุกคำของถ้อยคำ R ในที่นี้ Searle ยอมรับว่าไม่มีหลักการใดเพียงหลักการเดียวที่โดดเด่นกว่าหลักการอื่นเกี่ยวกับถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ Searle (1979: 107-110) ได้แสดงหลักการเกี่ยวกับถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบแปดประการ ทั้งนี้ยังมีความสงสัยว่าอาจจะมึมากกว่านี้ หลักการทั้งแปดประการมีดังนี้

1. P เป็น R โดยนิยาม ทั้งนี้ R มักจะเป็นลักษณะเด่นประการหนึ่งที่นิยาม S อย่างเด่นชัด เช่น “*Sam is giant.*” กล่าวในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายว่า “แซมเป็นคนตัวใหญ่”
2. P อาจเป็น R ได้ตามเงื่อนไขบางอย่าง กล่าวคือ R มักจะเป็นคุณลักษณะอันโดดเด่นหรือทราบกันดีว่าเป็นของ S เช่น “*Sam is a pig.*” กล่าวในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายว่า “แซมเป็นคนสกปรก กินมูมมาม และเลอะเทอะเปื้อนโคลน ฯลฯ”
3. P มักจะถูกกล่าวถึงหรือเชื่อว่าเป็น R แม้ว่าทั้งผู้พูดและผู้ฟังจะทราบดีว่าในความเป็นจริงแล้ว R ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ P เลย เช่น “*Richard is a gorilla.*” กล่าวในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายว่า “ริชาร์ดเป็นคนดุร้าย อันตราย มักใช้ความรุนแรงและอื่นๆ”
4. P ไม่ได้เป็น R ไม่มีความเหมือนกัน ไม่มีการกล่าวถึงว่าเป็นไม่ว่าจะพิจารณาในเชิงวัฒนธรรมหรือธรรมชาติ แต่เราก็เพียงรู้ว่าสักมีความเชื่อมโยงกันอยู่ ดังนั้น P จึงมีความเกี่ยวข้องกับ R ในใจของเรา เช่น “*Sally is a block of ice.*” กล่าวในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายว่า “แซลลี่เป็นคนไร้ความรู้สึก”
5. P ไม่ได้เป็น R ไม่มีความเหมือนกัน ไม่มีการกล่าวถึงว่าเป็นแต่เงื่อนไขในการเป็น P เหมือนเงื่อนไขของการเป็น R เช่น “*You have become an aristocrat.*” กล่าวในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายว่า “สถานะใหม่ของคุณเป็นสถานะแบบเดียวกันกับของชนชั้นสูง”
6. P และ R มีความหมายเดียวกันหรือคล้ายกัน แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมักจะเป็น P จะประยุกต์ได้ในวงจำกัด และไม่เกี่ยวข้องกับ S เลย เช่น “*His brain is addled.*” (หรือเขาสมองกลวง) โดยปกติคำว่า “addled” มักใช้กับไข่

7. หลักการที่ขยายโครงสร้าง 'S' เป็น 'P' ให้เป็นโครงสร้างประโยครูปแบบอื่นๆ โดยทั่วไปมักใช้โครงสร้างในหลักการข้อ 1-6 ประยุกต์เป็นโครงสร้างที่ซับซ้อนขึ้น เช่นประโยคที่ว่า “*The ship ploughs the sea.*” เป็นการกล่าวในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสื่อความหมายว่า “เรือแหวกน้ำทะเลออกให้แตกกระเซ็นไหลไปด้านข้างหัวเรือขณะที่แล่นไปข้างหน้า”

8. 'P' กับ 'R' อาจจะเกี่ยวข้องกันแบบส่วนหนึ่ง-ทั้งหมด (Part-Whole) หรือแบบภาชนะ-สิ่งที่บรรจุ (Container-Contained) ดังนั้นนามนัย (Metonymy) และอนุนามนัย (Synecdoche) ก็นับเป็นอุปลักษณ์ได้เช่นกัน

โปรดสังเกตว่าหลักการข้างต้นนี้ไม่ได้อาศัยบริบทในการตีความเพื่อหาความหมายนัยอื่น ในการศึกษาความสัมพันธ์เหล่านี้ Searle ไม่ได้ใช้ข้อมูลที่มีบริบทอื่นมาด้วยอาศัยบริบทเพียงอย่างเดียว นั่นคือความหมายนัยตรงของ 'P' และ 'R' ทั้งนี้ ความสำคัญของบริบทจะได้อธิบายในย่อหน้าถัดไป ดังนั้น หลักการเหล่านี้จึงเป็นเพียงความหมายนัยตรงจากภาคแสดงของ 'P' และ 'R' เท่านั้น กล่าวคือ พิจารณาความหมายของ 'P' โดยแยกเป็นอิสระจาก 'R' แล้วเท่านั้น จึงจะสามารถหาความหมายนัยตรงที่เป็นไปได้ทั้งหมดของ 'R' ได้

ประการที่สาม ช่วงค่าที่เป็นไปได้ของ 'R' จะต้องจำกัดให้อยู่ในขอบเขตคุณสมบัติที่เป็นไปได้ของภาคประธานหรือ 'S' ในที่นี้บริบทจะเข้ามามีบทบาทอีกครั้ง (ขั้นตอนแรกก็ขึ้นอยู่กับบริบทเช่นกัน) เนื่องจากเป็นเรื่องของบริบทที่ว่าภาคแสดง 'P' ซึ่งเป็นฐานของการกำหนดค่าที่เป็นไปได้ของ 'R' นั้น ปรากฏอยู่ในประโยคภาคแสดงร่วมกับภาคประธาน 'S'

จากการศึกษาแนวคิดอุปลักษณ์ของ Searle ดังที่ได้นำเสนอข้างต้นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดดังกล่าวนี้เหมาะสำหรับการนำไปใช้เป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการคัดเลือกตัวอย่างอุปลักษณ์ที่จะนำเข้ามาศึกษาวิธีการแปลงอุปลักษณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกอุปลักษณ์ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา โดยข้อความใดจะจัดเป็นอุปลักษณ์ต้องมีคุณลักษณะใน 3 ประการต่อไปนี้

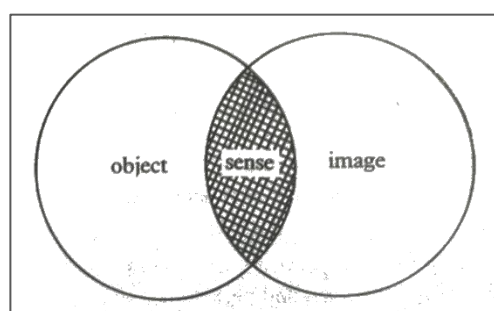
1. ใช้คำบ่งชี้ “เป็น” และ “คือ” (Verb to be) หรือ
2. แสดงการเปรียบเทียบโดยปริยายและไม่ใช้คำบ่งชี้ “เป็น” และ “คือ” (Verb to be) และ

3. มีความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของแบบเปรียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ P เป็น R โดยนิยาม, P อาจเป็น R ได้ตามเงื่อนไขบางอย่าง, P มักจะถูกกล่าวถึงหรือเชื่อว่าเป็น R , P มีความเกี่ยวข้องกับ R ในใจของเรา, เงื่อนไขในการเป็น P เหมือนเงื่อนไขของการเป็น R , P และ R มีความหมายเดียวกันหรือคล้ายกัน แต่ P มักถูกจำกัดและไม่เกี่ยวกับ S , ตามหลักการที่กล่าวมานี้และประยุกต์เป็นโครงสร้างที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณกับการแปล

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณกับการแปลของ Newmark

Peter Newmark นำเสนอแนวคิดอุปลักษณกับการแปลไว้ในบทที่ 10 ของ *A Textbook of Translation* (1988) ในที่นี้เป็นฉบับตีพิมพ์ซ้ำเมื่อ ค.ศ. 1995 Newmark เชื่อว่าการเลือกแปลอุปลักษณด้วยกลวิธีการแปลอันหลากหลายนั้นต้องขึ้นอยู่กับประเภทของอุปลักษณเป็นสำคัญ ดังนั้น Newmark จึงได้จัดหมวดหมู่จำแนกแยกประเภทอุปลักษณโดยอาศัยความริเริ่มแรก (Originality) และความชัดเจน (Boldness) ของอุปลักษณทั้งหลายเป็นพื้นฐาน Newmark (1995: 105) ได้อธิบายความหมายของอุปลักษณโดยใช้แผนภาพดังนี้

รูปที่ 2.1 การแปลอุปลักษณ

ที่มา: Peter Newmark (1995: 105)

จากรูปภาพข้างบนนี้ *image* หมายถึงภาพที่ผุดขึ้นในใจเมื่อได้ยินอุปสรรค ซึ่ง อาจจะเป็นสากล มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม หรือเป็นปัจเจกก็ได้ *object* หมายถึงสิ่งที่ อุปสรรคกำลังอธิบายหรือกล่าวถึง และ *sense* หมายถึงความหมายนัยตรงของอุปสรรค กล่าวคือความคล้ายคลึงกันหรือองค์ประกอบว่าด้วยความหมายที่คาบเกี่ยวทับซ้อนกันของ *object* กับ *image* โดยปกติมักจะมีมากกว่าหนึ่ง ดังนั้นคำว่าอุปสรรคที่ Newmark ใช้จึงใช้เพื่อ เรียกแทนกลวิธีการใช้ภาษาภาพพจน์ทั้งหมด ที่ใช้ได้ทั้งระดับคำ วลี จนกระทั่งทั้งตัวบท ตาม ความหมายนี้ Newmark ได้แบ่งอุปสรรคเป็นหกหมวด ได้แก่ Dead metaphors, Cliché metaphors, Standard metaphors, Adapted metaphors, Recent metaphors, และ Original metaphors ทั้งนี้ คำอธิบายการจัดหมวดหมู่พร้อมทั้งกลวิธีการแปลอุปสรรคทั้งหกหมวดหมู่นั้นมีรายละเอียดดังนี้

1. อุปสรรคไร้พลัง (Dead metaphors) เป็นอุปสรรคหนึ่งซึ่งภาพที่ผุด ขึ้นในใจมักจะถูกลืมเลือนไปเพราะใช้กันมากจนชิน คำศัพท์สามัญจำนวนมากในภาษาต่าง ๆ มักจะเป็นคำอุปสรรคไร้พลัง คำเหล่านี้ เช่น ปาก วง หยด ตก ขึ้น แขน สนาม เส้น ด้านบน ด้านล่าง และเท้า (mouth, circle, drop, fall, rise, arm, space, field, line top, bottom and foot) ที่จริงแล้วถือเป็นคำในหมวดหมู่อุปสรรคไร้พลังในภาษาอังกฤษ คำว่า 'foot' ในวลี 'at the foot of the hill' หรือ 'แถวๆ ดินเขา' ถือเป็นคำอุปสรรคไร้พลัง อุปสรรคประเภทนี้ สามารถแบ่งได้เป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรกครอบคลุมอุปสรรคไร้พลังที่กระตุ้นให้เกิดภาพเปรียบเทียบเปรยในใจได้ระดับหนึ่ง (เช่น 'reflect' หมายถึง 'คิด') กลุ่มที่สองก็คือนามนัย (เช่น 'worm' หมายถึง 'เกลียวสกรู' และ 'crown' หมายถึง 'อาณาจักร') และกลุ่มที่สาม ได้แก่ คำที่ไม่ใช่เชิงเทคนิค (เช่น ปากและเท้า) ซึ่งจะกลายเป็นวิฤตการแปลได้เมื่อปรากฏร่วมกับคำอื่นๆ เช่น *It is out of my depth.* (น้ำลึกเกินกว่าเท้าจะหยั่งถึง) *the arm of the chair* (เก้าอี้เท้าแขน) *square the circle* (หาพื้นที่วงกลม) *It is a matter of life and death.* (เรื่องคอขาดบาดตาย) อุปสรรค ในกลุ่มสุดท้ายนี้พบในชีวิตประจำวันมากที่สุด ทั้งนี้ อุปสรรคไร้พลังมักไม่นิยมแปลแบบตรงตัว (literal translation)

2. อุปสรรคที่ใช้สำนวนจำเจ (Cliché metaphors) เป็นอุปสรรคที่อยู่ ตรงกลางระหว่างอุปสรรคไร้พลังกับสำนวนมาตรฐาน ส่วนใหญ่มักพบว่า มีสองโครงสร้าง ได้แก่ คุณศัพท์เปรียบเทียบ + นามที่มีนัยตรง (เช่น *filthy lucre*) และ กริยาเปรียบเทียบ + นาม

ที่มีนัยตรง (เช่น *explore all avenues, leave no stone unturned, stick out a mile*) Newmark (1995) เชื่อว่าสำนวนจำเจจะมาแทนที่ความคิดที่ชัดเจนและโดดเด่นซึ่งมักจะเกี่ยวกับอารมณ์ ดังนั้นสำนวนเหล่านี้จึงควรจะอยู่แต่ในดับทด้านโฆษณา ส่วนในดับทข้อมูลทั่วไป เช่น ประกาศส่วนราชการ คำแนะนำขั้นตอน และการกระจายข่าวสารนั้น ผู้แปลสามารถละสำนวนจำเจในทางใดทางหนึ่งที่เหมาะสมได้เลย ภาระหลักของผู้แปลเมื่อเผชิญหน้ากับสำนวนจำเจคือการแทนที่ด้วยสำนวนที่เทียบเคียงกันได้ในวันชนกรรมภาษาปลายทาง แต่ก็สามารถแทนที่ด้วยคำอุปมา หรืออุปลักษณ์ไร้พลังได้หากไม่มีสำนวนเทียบเคียงในวันชนกรรมปลายทางที่เหมาะสม

3. อุปลักษณ์มาตรฐาน (Standard or stock metaphors) มีลักษณะใกล้เคียงสำนวนจำเจมาก ดังนั้นจึงไม่ค่อยเห็นความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างสำนวนมาตรฐานกับสำนวนจำเจ บางทีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนเพียงอย่างเดียวระหว่างทั้งสองประเภทนี้อาจจะเป็นวจนลีลาของดับทที่ใช้สำนวนเหล่านี้ สำนวนมาตรฐานมักจะใช้ในดับทที่ไม่เป็นทางการเพื่อแสดงสภาพทางจิตใจหรือกายภาพอย่างสิ้นกระชับ เช่น *He is on the eve of getting married.* และ *Keep the pot boiling.* วิธีที่ใช้กันมากที่สุดในการแปลสำนวนมาตรฐานคือการสร้างภาพในใจ (image) ในภาษาต้นทาง (SL) ให้เป็นภาพในภาษาปลายทาง (TL) แต่วิธีการอื่นๆ ในการถ่ายทอดอุปลักษณ์ชนิดนี้เป็นภาษาปลายทาง เช่น การลดระดับภาพในใจให้เหลือเพียงระดับ *sense* ความหมายนัยตรง (ซึ่งจะมีผลให้เกิดการเพิ่มหรือละบางส่วน และจะส่งผลต่อความรุนแรงของอารมณ์ของอุปลักษณ์โดยลำดับ) หรือแปลด้วยอุปมาประกอบ *sense* ความหมายนัยตรงก็เป็นไปได้เช่นกัน

4. อุปลักษณ์ประยุกต์ (Adapted metaphors) จะรวมสุภาษิตไว้ด้วย โดยปกติผู้แปลต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการแปลอุปลักษณ์ชนิดนี้เป็นภาษาปลายทางที่ดีเยี่ยมที่ ทั้งนี้เนื่องจากบทบาททางวัฒนธรรมอันงดงามของสุภาษิตในภาษาปลายทาง

5. อุปลักษณ์สร้างใหม่ (Recent metaphors) เป็นอุปลักษณ์ที่มีคำหรือวลีสร้างใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นเพื่อใช้อ้างถึงสิ่งของและบุคคลที่มีตัวตนและคำเรียกอยู่แล้ว (เช่น 'pissed' หมายถึง 'เมา' และ 'Greenback' หมายถึง 'ธนบัตรดอลลาร์')

6. อุปลักษณ์ดั้งเดิม (Original metaphors) คืออุปลักษณ์ที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยผู้ประพันธ์ การแปลแบบตรงตัวตามตัวอักษรเป็นวิธีการทางเลือกที่ดีที่สุดในการแปลสำนวน

ดั้งเดิมเพราะเหตุผลสองประการ ได้แก่ 1) สำนวนดั้งเดิมแสดงทัศนคติอันสำคัญของผู้ประพันธ์ ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงอุปนิสัยใจคอและโลกทัศน์ของผู้ประพันธ์ด้วย และ 2) สำนวนดั้งเดิมถือเป็นทางเลือกที่ดีในการส่งเสริมให้เกิดภาษาปลายทางที่สละสลวย ตัวอย่างสำนวนดั้งเดิมมีดังนี้ *And I can hear 'the clear sound of solitude, opening and closing its window'. และ Let's weight the night of a villiage, the slumber of a gazelle. และ Where the Norwayen banners flout the sky, and fan our people cold.*

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณ์กับการแปลของ Schäffner

Christina Schäffner (2004) ได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปลอุปลักษณ์ และสรุปแนวคิดต่าง ๆ เช่น ปัญหาการแปลอุปลักษณ์ การแปลได้หรือแปลไม่ได้ กลวิธีการแปล เป็นต้น โดยรวบรวมแนวทางต่าง ๆ ที่มีผู้นำเสนอไว้ Schäffner (2004: 1255) สรุปว่าประเด็นปัญหาการแปลอุปลักษณ์นั้นมีการอภิปรายโต้แย้งกันอย่างกว้างขวางถึงความแตกต่างระหว่างตัวแบบเชิงมาตรฐาน (Normative models) รูปแบบต่าง ๆ (หรือลักษณะที่ตัวบทบับแปลควรมีและเป็น) กับตัวแบบเชิงพรรณนา (Descriptive models) รูปแบบต่าง ๆ (หรือลักษณะที่ตัวบทบับแปลมีและเป็นตามจริง) อุปลักษณ์ได้รับการอธิบายตามแนวตั้งเดิมว่าเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่เป็นเอกเทศอันหนึ่ง (ข้อความเชิงเปรียบเทียบ (a metaphorical expression)) ซึ่งอาจกลายเป็นปัญหาการแปล นักวิชาการส่วนใหญ่จะใช้คำศัพท์เดียวกันกับที่ใช้ในทฤษฎีวรรณคดี ได้แก่ คำศัพท์ เช่น 'image' หรือ 'vehicle' สำหรับการอ้างอิงมาตรฐานหรือแบบเปรียบเทียบ ใช้ 'object' หรือ 'topic' สำหรับการอ้างอิงที่ไม่เป็นมาตรฐานหรือสิ่งที่ถูกนำมาเปรียบเทียบ และใช้ 'sense' 'ground' หรือ 'tenor' สำหรับความคล้ายคลึงกันและ/หรือแบบเปรียบเทียบที่เกี่ยวข้อง

Schäffner (2004: 1256) สรุปว่าข้ออภิปรายโต้แย้งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นถกเถียงสองประการของศาสตร์การแปล อันได้แก่ การแปลอุปลักษณ์ได้ และกลวิธีการบวกรถายทอดอุปลักษณ์จากภาษาต้นทางเป็นภาษาปลายทาง สำหรับแนวทางการแปลที่เน้นสมมูลภาพเป็นฐานนั้น มีสมมติฐานว่าเมื่อสามารถระบุอุปลักษณ์ได้แล้วควรจะต้องถ่ายทอดให้สมบูรณ์ครบถ้วนจากภาษาต้นทางเป็นภาษาปลายทาง อย่างไรก็ตามความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างภาษาต้นทางกับภาษาปลายทางมักจะถูกกล่าวถึงว่าเป็นเครื่องกีดขวางการถ่ายทอดให้สมบูรณ์ครบถ้วนเช่นว่านั้น Schäffner (2004: 1256) ได้อ้างอิง Dagut (1976:

22) ว่าอุปลักษณ์เป็น “ภาพส่วนบุคคลที่ฉายความเข้าใจในความคิดสร้างสรรค์” เป็นผลผลิตจากความคิดสร้างสรรค์ในการละเมิดระบบภาษา และเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วย่อมมีความเฉพาะเจาะจงทางวัฒนธรรมอย่างสูง หน้าที่หลักของอุปลักษณ์คือการทำให้อ่านเกิดการตกใจด้วยการสร้างผลกระทบทางสุนทรีย์ะ ในมุมมองของ Dagut ผลของอาการตกใจจะต้องเก็บรักษาไว้ใน การแปล และถ้าปัจจัยทางภาษาและวัฒนธรรมขัดขวางผลกระทบนี้แล้ว Dagut ก็ยืนยันว่าไม่สามารถแปลอุปลักษณ์ได้

Schäffner (2004: 1256) สรุปว่าผู้เขียนส่วนใหญ่ยอมรับว่า *image* หรือภาพที่ผุดขึ้นในใจในต้วบทต้นฉบับนั้นเก็บรักษาไว้ไม่ค่อยได้ในต้วบทฉบับแปล (เช่น เป็นเพราะ *image* ที่ติดมากับอุปลักษณ์ไม่เป็นที่รู้จักในระบบภาษาปลายทาง หรือความคิดเชื่อมโยงที่สร้างโดยอุปลักษณ์ในภาษาต้นทางได้หายไป) และในลำดับต่อมา ก็มีการเสนอแนะกระบวนการแปลหลากหลายวิธีการให้เป็นทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสม สำหรับการสร้างอุปลักษณ์ใหม่ให้สมบูรณ์ครบถ้วน Schäffner (2004: 1256) ได้ยกตัวอย่าง van den Broeck (1981: 77) ว่าได้เสนอแนวทางการแปลที่เป็นไปได้สามแนวทางดังต่อไปนี้คือ 1) การแปลแบบ ‘sensu stricto’ หรือแปลแบบเปรียบเทียบโดยเคร่งครัด (เช่น การถ่ายทอดทั้งสิ่งที่ถูกนำมาเปรียบเทียบและแบบเปรียบเทียบจากภาษาต้นทางเป็นภาษาปลายทาง) 2) การทดแทน (เช่น การทดแทนที่แบบเปรียบเทียบในภาษาต้นทางด้วยแบบเปรียบเทียบอื่นในภาษาปลายทาง พร้อมทั้งแบบเปรียบเทียบที่เหมือนกันไม่มากนัก) และ 3) การถอดความ (เช่น การแปลความ อุปลักษณ์ในภาษาต้นทางเป็นข้อความที่ไม่ใช่ข้อความเชิงเปรียบเทียบในภาษาปลายทาง) ในมุมมองของ van den Broeck แนวทางการแปลอุปลักษณ์เหล่านี้เป็นเพียงข้อเสนอในเบื้องต้น กล่าวคือมีความเป็นไปได้ในทางทฤษฎี เมื่อเชื่อมโยงแนวทางเหล่านี้เข้ากับอุปลักษณ์หมวดหมู่ต่างๆ (ศัพท์ แนวดั้งเดิม และแบบส่วนตัว) และกับการใช้และหน้าที่ของอุปลักษณ์ในต้วบท van den Broeck ก็ได้เสนอสมมติฐานที่ว่าสามารถแปลอุปลักษณ์ได้ อย่างไรก็ตาม van den Broeck เห็นว่าบทบาทของทฤษฎีการแปลนั้นไม่ใช่การกำหนดว่าควรแปลอุปลักษณ์อย่างไร แต่ควรพรรณนาและอธิบายแนวทางการแปลอุปลักษณ์ที่มีผู้เสนอไว้แล้ว ดังนั้น van den Broeck จึงเสนอว่าการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาโดยละเอียดในเรื่องที่ว่าอุปลักษณ์ควรแปลอย่างไรนั้นจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่น่าเสนอนี้

Schäffner (2004: 1256) เสนอว่า Newmark เห็นตรงกันข้ามกับกรอบแนวคิดเชิงพรรณนาของ van den Broeck และได้นำเสนอกระบวนการแปลในเชิงมาตรฐาน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้มีหลักการ กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติในการแปลและการฝึกอบรมนักแปล Schäffner (2004: 1257) ได้สรุปข้อเสนอของ Newmark ว่าโดยทั่วไปแล้วควรแปลอุปสรรคตามประเภท ดังที่ได้นำเสนอไว้ในหัวข้อ 2.2.1 ที่ได้จัดหมวดหมู่อุปสรรคเป็นหกหมวด ได้แก่ อุปสรรคไร้พลัง อุปสรรคสำนวนจำเจ อุปสรรคมาตรฐาน อุปสรรคประยุกต์ อุปสรรคสร้างใหม่ และอุปสรรคดั้งเดิม Schäffner (2004: 1257) ได้สรุปข้อเสนอของ Newmark ว่าการแปลอุปสรรคมีเจ็ดกลวิธี โดยเป็นการเรียงลำดับตามความชอบของตนเอง เป็นการอาศัยระบบภาษาเป็นฐานและเชื่อมโยงกับทฤษฎีการทดแทนอุปสรรค ทั้งนี้มีการนำไปอ้างอิงในการแปลวรรณกรรมมากขึ้นเรื่อยๆ รายละเอียดของการแปลอุปสรรคทั้งเจ็ดกลวิธีมีดังต่อไปนี้

1. การทำ *image* หรือภาพในใจขึ้นซ้ำให้เป็นภาพเดียวกันในภาษาปลายทาง เช่น *golden hair = goldenes Haar* (ผมทอง) กล่าวคือ เป็นการแปลโดยรักษาประเภทอุปสรรค สร้างมโนภาพเดียวกันขึ้นในภาษาปลายทาง

2. การแทนที่ *image* หรือภาพในใจในภาษาต้นทางด้วยภาพในใจในภาษาปลายทางตามมาตรฐานซึ่งไม่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมภาษาปลายทาง เช่น *other fish to fry = d'autres chats à fouetter* (มีสิ่งสำคัญที่ต้องทำ)

3. การแปลอุปสรรคด้วยอุปมา โดยรักษา *image* หรือภาพในใจ เช่น *Ces zones cryptuaire où s'élabore la beauté. = The crypt-like areas where beauty is manufactured.* ในมุมมองของ Newmark กลวิธีนี้อาจปรับเปลี่ยนผลของอาการตกใจอันนำไปสู่ผลกระทบทางสุนทรียะของอุปสรรคได้

4. การแปลอุปสรรค (หรืออุปมา) ด้วยอุปมาประกอบ *sense* หรือแบบเปรียบเทียบ (หรือบางครั้งแปลด้วยอุปสรรคประกอบแบบเปรียบเทียบ) เช่น *tout un vocabulaire moliéresque = a whole repertoire of medical quackery such as Molière might have used* Newmark แนะนำว่าการใช้กลวิธีแก้ปัญหานี้ประนีประนอมนี้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความเข้าใจ อย่างไรก็ตามกลวิธีนี้จะส่งผลให้เกิดการสูญเสียผลกระทบที่ตั้งใจไว้

5. การแปลอุปสรรคเป็น *sense* หรือแบบเปรียบเทียบ เช่น *sein Brot verdienen = to earn one's living* (ทำมาหากิน) แนะนำให้ใช้กลวิธีนี้เมื่อ *image* หรือภาพในใจ

ในภาษาปลายทางนั้นกว้างเกินไปในความรู้สึกหรือไม่เหมาะสมกับทำเนียบภาษา อย่างไรก็ตาม
แง่มุมมองเพื่อนอารมณ์อาจจะหายไป

6. การตัดอุปสรรคทั้ง ถ้าเป็นการใช้อุปสรรคซ้ำซาก หรือไม่ได้
ทำหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ได้จริง ทั้งนี้มีกรณีของการตัดอุปสรรคทั้งพร้อมกับองค์ประกอบ
ในเชิง *sense* หรือแบบเปรียบเทียบไปด้วย

7. การใช้อุปสรรคเดียวกันประกอบ *sense* หรือแบบเปรียบเทียบเพื่อ
กระตุ้นให้เกิด *image* หรือภาพในใจ ทั้งนี้นักแปลอาจแทรกอภิธานศัพท์หรือคำอธิบายเพิ่มเติม
เพื่อให้แน่ใจว่าผู้อ่านเข้าใจอุปสรรคดังกล่าว

จากการศึกษาแนวคิดการแปลอุปสรรคดังที่ได้นำเสนอข้างต้นนี้ ผู้วิจัย
เห็นว่าแนวคิดดังกล่าวนี้มีขั้นตอนการแปลที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในกระบวนการแปล
อุปสรรค โดยอาศัยวิธีการจำแนกประเภทอุปสรรคเป็นหกประเภทและกลวิธีการแปลที่
เหมาะสมกับอุปสรรคแต่ละประเภทตามที่ Newmark นำเสนอ ทั้งนี้ Schäffner ได้สรุปกลวิธี
เหล่านั้นเป็นเจ็ดกลวิธีที่เข้าใจง่ายขึ้น อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความสะดวกในศึกษาวิจัย ผู้วิจัย
ได้กำหนดคำเรียกกลวิธีทั้งเจ็ดกลวิธีนี้ใหม่ดังนี้

1. การแปลโดยรักษาอุปสรรค
2. การแปลโดยใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม
3. การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบภาพในใจ
4. การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบแบบเปรียบเทียบ
5. การแปลโดยไม่คงนัยเชิงอุปสรรค
6. การแปลโดยการละอุปสรรค
7. การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ

2.3 สรุปการทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัย
เห็นว่าแนวคิดอุปสรรคของ Searle เหมาะสำหรับการนำไปใช้เป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการ
คัดเลือกตัวอย่างอุปสรรคที่จะนำเข้ามาศึกษา กล่าวคือจะศึกษาเฉพาะอุปสรรคตามแนวคิด
ดั้งเดิม และไม่นำอุปสรรคมีโนทัศน์เข้ามาศึกษาด้วย นอกจากนี้ ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดการแบ่ง

อุปลักษณะเป็นหมวกของ Newmark เพื่อช่วยในการจำแนกประเภทอุปลักษณะ และใช้แนวคิดทั้งสองแนวคิดนี้ในการวิเคราะห์หมโนภาพที่ต้องการสื่อโดยแยกตามประเภท และประการสุดท้าย ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดการจำแนกประเภทอุปลักษณะและกลวิธีการแปลที่เหมาะสมกับอุปลักษณะแต่ละประเภทตามที่ Newmark นำเสนอ และ Schäffner ได้สรุปไว้เป็นเจ็ดกลวิธี ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปลักษณะที่พบในตำบพที่ใช้ศึกษาในสารนิพนธ์นี้

บทที่ 3

การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ

การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับสำหรับการศึกษาแนวทางการแปลอุปสรรคในนวนิยายแปลเรื่อง *เกมล่าชีวิต* แปลโดยนรา สุภักโรจน์ จากเรื่อง *The Hunger Games* ของซูซาน คอลลินส์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาออกเป็นสามส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ในภาพรวม การวิเคราะห์ในบริบททางวรรณกรรม และการวิเคราะห์การใช้อุปสรรค โดยมีรายละเอียดตามที่จะได้นำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของต้นฉบับ

นวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ประพันธ์โดยซูซาน คอลลินส์ (Suzanne Collins) ตีพิมพ์เมื่อ ค.ศ. 2008 โดยสำนักพิมพ์สกอลาสติก (Scholastic) เป็นวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์ หรือ ไซไฟ (Science fiction, Sci Fi) เป็นเล่มแรกของชุดนวนิยายไตรภาค ซึ่งมีเล่มที่สองเรื่อง *Catching Fire* (2009) และเล่มสุดท้ายเรื่อง *Mockingjay* (2010) เนื้อเรื่องเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ในโลกอนาคตหลังสงคราม ซึ่งภูมิภาคอเมริกาเหนือถูกเปลี่ยนชื่อเป็น “พาเน็ม” มี “แคปปิตอล” เป็นเมืองหลวง และแบ่งเขตปกครองออกเป็น 13 เขต มีเขตปกครองที่ 1 – 12 ยอมอยู่ใต้การปกครองของแคปปิตอล แต่เขตปกครองที่ 13 ไม่ยอมถูกปกครอง เรื่องราวเล่าผ่านมุมมองของแคตนิส เอฟเวอร์ดีน (Katniss Everdeen) เด็กสาววัย 16 ปี จากเขตปกครอง 12 ซึ่งต้องลงแข่งขันเกมล่าชีวิต ที่มีเด็กหนุ่มสาวอายุ 12-18 ปี เป็นตัวแทนเขตเรียกว่า “บรรณาการ” จากแต่ละเขต รวม 24 คน ลงแข่งขันเกมล่าชีวิต โดยทุกคนต้องฆ่ากันเองจนเหลือผู้รอดชีวิตเพียงคนเดียวเป็นผู้ชนะ

นวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ได้รับรางวัลหลายประเภทจากหลายสถาบัน (Collins, 2015: Online) ดังนี้ รางวัลหนังสือยอดเยี่ยมประจำปี ประเภทหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน ได้แก่ 1) An ALA Notable Children's Book, 2) New York Times Notable Children's Book of 2008, 3) 2011 California Young Reader Medal, 4) Publishers

Weekly's Best Books of 2008: Children's Fiction, 5) An American Library Association: Top Ten Best Books For Young Adults Selection, 6) #1 On Winter '08/'09 Children's Indie Next List, Indies Choice--Best Indie Young Adult Buzz Book Honor, 7) 2009 Children's Choice Book Award, 8) LA Times Favorite Children's Books, 2008, 9) Barnes & Noble Best Books of 2008 for Teens and Kids, 10) Borders Best Books OF 2008: Teens, 11) Amazon Best Books of 2008: Top 10 Books: Teens และประเภทหนังสือบันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์ ได้แก่ 2008 Cybil Award--Fantasy & Science Fiction

นอกจากนี้ ยังมีรางวัลวรรณกรรมอื่นๆ ดังนี้ รางวัลหนังสือยอดเยี่ยมประจำปี ได้แก่ 1) School Library Journal Best Books of 2008 และ 2) A Kirkus Best Book of 2008 รางวัลหนังสือที่ผ่านการคัดเลือกและแนะนำโดยบรรณาธิการและบรรณารักษ์ ได้แก่ 1) 2009 ALA Amelia Bloomer Project List, 2) Teen Choice Book of the Year Finalist, 3) YALSA's Teens' Top Ten, 2009, 4) NYPL "Stuff for the Teen Age" List, 2009, 5) CCBC Choices 2009, 6) A New York Times Editors' Choice, 7) A Horn Book Fanfare, 8) A Booklist Editors' Choice, 2008, และ 9) Amazon Best Books of 2008: Top 100 Editors' Pick และรางวัลหนังสือขายดี ได้แก่ 1) #1 New York Times Bestseller, 2) #1 USA Today Bestseller, 3) Wall Street Journal Bestseller, 4) Publishers Weekly Bestseller

นอกจากรางวัลวรรณกรรมดังกล่าวแล้ว นวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ยังมีการนำไปดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ชื่อเดียวกันที่ออกฉายเมื่อ ค.ศ. 2012 อีกด้วย ส่วนผู้ประพันธ์นั้นยังมีผลงานวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่ติดอันดับหนังสือขายดีและได้รับรางวัลต่างๆ อีกหลายเรื่อง เช่น *Fire Proof: Shelby Woo #11* (1999), นวนิยายชุด *The Underland Chronicles* (2003-2007), *When Charlie McButton Lost Power* (2005) และ *Year of the Jungle* (2013) (Collins, 2015: Online) เป็นต้น

ผู้ประพันธ์มีประวัติที่น่าสนใจดังนี้ ซูซาน คอลลินส์ (Suzanne Collins) เป็นนักเขียนบทโทรทัศน์และงานวรรณกรรมชาวอเมริกันผู้เป็นที่รู้จักกันดีในฐานะนักเขียนหนังสือขายดีของนิวยอร์กไทมส์จากรวมชุด *The Underland Chronicles* และ *The Hunger Games* คอลลินส์เกิดเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม ค.ศ. 1962 (พ.ศ. 2507) ในเมืองฮาร์ตฟอร์ด รัฐคอนเนตทิคัต มารดาชื่อเจน บิดาชื่อไมเคิล เป็นเจ้าหน้าที่กองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา และเคย

ปฏิบัติหน้าที่ในสงครามเวียดนาม ด้วยความที่เป็นลูกสาวของนายทหาร ครอบครัวคอลลินส์ต้องย้ายที่อยู่บ่อยๆ ทำให้เธอใช้ช่วงเวลาวัยเด็กในบริเวณภาคตะวันออกของสหรัฐอเมริกา คอลลินส์จบการศึกษาจากโรงเรียนจิตรศิลป์อลาบามา ในเมืองเบอร์มิงแฮม เมื่อ ค.ศ. 1980 วิชาเอกศิลปะการละคร จบปริญญาตรีศิลปศาสตร จากมหาวิทยาลัยอินเดียนา เมื่อ ค.ศ. 1985 วิชาเอกควบสาขาการละครและการสื่อสารโทรคมนาคม เมื่อ ค.ศ. 1989 คอลลินส์ศึกษาสำเร็จปริญญาโทศิลปกรรมศาสตร์ สาขาการเขียนบทละคร จากวิทยาลัยศิลปะทีสค์ มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก

คอลลินส์เริ่มต้นวิชาชีพเมื่อ ค.ศ. 1991 โดยเป็นนักเขียนบทโทรทัศน์รายการเด็ก คอลลินส์เขียนบทให้หลายรายการของช่อง Nickelodeon เช่น *Clarissa Explains It All*, *The Mystery Files of Shelby Woo*, *Little Bear* และ *Oswald* นอกจากนี้คอลลินส์ยังเป็นหัวหน้านักเขียนประจำรายการ *Clifford's Puppy Days* ของ Scholastic Entertainment จนได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัล Writers Guild of America สาขา animation จากรายการ Christmas special, Santa, Baby!

คอลลินส์ได้รับแรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กเรื่องแรกคือ *Gregor the Overlander* จาก *อลิซในแดนมหัศจรรย์ (Alice in Wonderland)* เพราะคิดว่าจะเป็นอย่างไรถ้าเราตกลงไปในท่อระบายน้ำ ไม่ใช่หลุมกระท้าย และต้องไปพบกับสิ่งอื่นที่ไม่ใช่งานเลี้ยงน้ำชา จนสามารถเขียนออกมาได้ห้าเล่มระหว่าง ค.ศ. 2003 ถึง 2007 ในระหว่างนั้นก็เขียนหนังสือนิทานคำกลอนประกอบภาพเรื่อง *When Charlie McButton Lost Power* (2005) ด้วยเช่นกัน

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2008 สำนักพิมพ์สกอลาสติก (Scholastic) ได้เปิดตัว *The Hunger Games* ซึ่งเป็นหนังสือเล่มแรกของนวนิยายไตรภาค คอลลินส์ได้รับแรงบันดาลใจบางส่วนจากตำนานเทพปกรณัมกรีกเรื่องเซซุสและมิโนทอร์ (Theseus and the Minotaur) และอีกบางส่วนจากพ่อในขณะที่สังกัดกองทัพอากาศออกปฏิบัติภารกิจในสงครามเวียดนาม ทำให้คอลลินส์รู้ซึ่งเรื่องความยากจน ความอดอยาก และผลกระทบของสงคราม จากนั้นเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 2009 และเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2010 หนังสือเล่มที่สองและสามก็ตีพิมพ์ออกวางจำหน่ายและได้รับความนิยมสูงในเวลาอันรวดเร็วและต่อเนื่องกว่า 60 สัปดาห์ จนกระทั่ง Lions Gate Entertainment ได้รับสิทธิในการจำหน่ายภาพยนตร์ทั่วโลก โดยคอลลินส์เป็นผู้ดัดแปลงบทภาพยนตร์ให้แก่บริษัทผู้ผลิตด้วยตนเอง

ความนิยมอย่างมากมายมหาศาลของหนังสือ *The Hunger Games* ทำให้คอลลินส์ได้รับการเสนอให้เป็นบุคคลผู้มีอิทธิพลมากที่สุดคนหนึ่งของนิตยสารไทมส์ ประจำปี เมื่อ ค.ศ. 2010 ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2012 อเมซอนประกาศว่าคอลลินส์กลายเป็นผู้เขียนที่มียอดขาย Kindle-ebooks สูงที่สุดตลอดกาล และยังสามารถเขียนหนังสือถึง 29 เล่ม จาก 100 เล่ม ที่มีผู้อ่านให้คะแนนชื่นชอบมากที่สุดอีกด้วย

จะเห็นได้ว่ารางวัลวรรณกรรมและรางวัลที่ผู้ประพันธ์ได้รับเป็นเครื่องยืนยันว่านวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* มีคุณค่าทางวรรณกรรมและเป็นที่ยอมรับ

3.2 องค์ประกอบทางวรรณกรรม

3.2.1 โครงเรื่อง (Plot)

The Hunger Games เปิดเรื่องโดยแคตนิส เอฟเวอร์ดีน (Katniss Everdeen) และพีต้า เมลลาร์ก (Peeta Mellark) ถูกนำตัวไปยังแคปปิตอลในฐานะตัวแทนเขต เรียกว่า “บรรณาการ” เข้าเล่นเกมล่าชีวิต ทั้งคู่เป็นบรรณาการจากเขต 12 โดยมีที่ปรึกษาชื่อไมเออ์ เฮย์มิตซ์ อาเบอร์นาถี (Haymitch Abernathy) ผู้ชนะเกมล่าชีวิตครั้งที่ 50 คอยแนะนำให้ดูและมองหาจุดแข็งและจุดอ่อนของบรรณาการคนอื่น ๆ มีซินน่า (Cinna) เป็นสไตล์ลิสต์คอยดูแลให้แคตนิสสวยที่สุด ซึ่งซินน่าเป็นเพียงคนเดียวในแคปปิตอลที่แคตนิสรู้สึกว่าจะเข้าใจเธอมากที่สุด บรรณาการจะปรากฏตัวต่อสาธารณชนในแคปปิตอลผ่านการสัมภาษณ์กับพิธีกรรายการโทรทัศน์ชื่อซีซาร์ (Caesar Flickerman) โดยต้องพยายามดึงดูดความสนใจของผู้ชมเพื่อให้ได้ “สปอนเซอร์” ในช่วงเวลานี้เองที่พีต้าเปิดเผยความรักที่ไม่สมหวังของตนมานาน นั่นคือเขาแอบชอบแคตนิส ส่วนแคตนิสคิดว่าเรื่องนี้เป็นวิธีหาสปอนเซอร์ที่สำคัญต่อการอยู่รอด โดยจะได้รับของขวัญ เช่น อาหาร ยา และเครื่องมือเครื่องใช้ ที่พวกสปอนเซอร์จะส่งให้แก่บรรณาการที่ตนชื่นชอบในระหว่างเกม

เรื่องราวดำเนินต่อไปโดยเกือบครึ่งหนึ่งของเหล่าบรรณาการถูกฆ่าตายในวันแรกของเกม แคตนิสอาศัยการล่าสัตว์และทักษะการอยู่รอดที่ฝึกฝนมาอย่างดี ทำให้ยังคงมีชีวิตรอดและหลบหลีกบรรณาการคนอื่นได้ โดยเฉพาะพวกมืออาชีพที่ฝึกฝนมาเพื่อแข่งเกมล่าชีวิต ไม่กี่วันแคตนิสก็เป็นที่รักกับริว (Rue) เด็กหญิงวัย 12 ปี จากเขตเกษตรกรรม เขตที่ 11 เพราะแคตนิสก็ถึงน้องสาว ส่วนพีต้าก็เข้าร่วมกับกองกำลังกลุ่มมืออาชีพ แต่เมื่อเขามี

โอกาสที่จะฆ่าเขา กลับแอบช่วยแคตนิส การเป็นพันธมิตรกันของแคตนิสกับริวต้องสิ้นสุดลงอย่างกระทันหันเมื่อริวถูกฆ่าตาย ทำให้แคตนิสต้องฆ่าบรรณาการคนนั้นเพื่อป้องกันตัวเอง แคตนิสร้องเพลงกล่อมริวจนกระทั่งริวตายและหาดอกไม้มาตกแต่งทั่วร่างริว เพื่อแสดงความเคารพริวและรังเกียจแคปิตอล

ปมขัดแย้งสำคัญของเรื่องค่อย ๆ ดำเนินไปเมื่อภาพคู่อาภักข์ของแคตนิสกับพีต้าติดตาตรึงใจผู้ชม ผู้จัดเปลี่ยนนิกติกาว่าบรรณาการจากเขตเดียวกันสองคนสามารถเป็นผู้ชนะร่วมกันได้ ดังนั้นแคตนิสจึงเริ่มตามหาพีต้าและในที่สุดเธอก็พบว่าเขาได้รับบาดเจ็บและซ่อนตัวอยู่ด้วยการอำพรางตัว แคตนิสพยายามจนพีต้าแข็งแรงพอที่จะไปต่อได้ แคตนิสจึงทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของแผนการคู่อริที่โชคชะตาไม่เข้าข้าง โดยแสดงภาพเด็กสาวผู้ตกหลุมรักเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนมากขึ้นจากผู้ชม และได้ของขวัญจากสปอนเซอร์มากขึ้น จุดสุดยอดของเรื่องเกิดขึ้นเมื่อทั้งคู่เป็นบรรณาการสองคนสุดท้าย แต่ผู้จัดกลับเปลี่ยนนิกติกาเพื่อบังคับให้พวกเขาต้องเล่นละครตอนจบ นั่นคือจะต้องฆ่าอีกคนหนึ่งให้เหลือผู้ชนะคนเดียว แคตนิสจึงต่อต้านการกระทำของแคปิตอลด้วยการแบ่งลูกเบอร์รี่พิษคนละครึ่งกับพีต้า เมื่อเห็นว่าแคตนิสกับพีต้าตั้งใจฆ่าตัวตาย ผู้จัดจึงประกาศว่าทั้งสองเป็นผู้ชนะเกมล่าชีวิตครั้งที่ 74

จุดคลี่คลายเรื่องอยู่ที่ว่า ถึงแม้แคตนิสจะรอดชีวิตในเวทีเกมล่าชีวิตและได้รับการต้อนรับในฐานะวีรบุรุษในแคปิตอล เฮย์มิทซ์ก็เตือนแคตนิสว่าเธอได้กลายเป็นเป้าหมายของการโจมตีทางการเมืองเพราะทำทนายผู้นำเผด็จการอย่างออกหน้าออกตา ในตอนจบของเรื่องนี้พีต้าต้องออกหักเมื่อเขารู้ว่าการกระทำของแคตนิสในเวทีประลองเป็นเพียงส่วนหนึ่งของลูกไม้ที่ใช้เรียกคะแนนความเห็นอกเห็นใจจากผู้ชม อย่างไรก็ตาม แคตนิสกลับไม่แน่ใจในความรู้สึกของตนเองและตระหนักดีว่าเธอกลัวช่วงเวลาของเธอและพีต้าต้องแยกกันไปตามทางของตัวเองเมื่อกลับไปใช้ชีวิตตามเดิมอยู่ที่เขต 12 ในที่สุด

3.2.2 ประเภท (Genre)

นวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* สามารถจัดประเภทได้หลายประเภท คือเป็นทั้งบันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์ หรือ ไซไฟ (Science fiction novel) วรรณกรรมเยาวชน (Young-adult fiction) นวนิยายแนวผจญภัย (Adventure novel) นวนิยายภาพอนาคตอันหดหู่ (Dystopian novel) และนวนิยายยุคหลังวันสิ้นโลก (Post-apocalyptic novel)

3.2.3 แก่นเรื่อง (Theme)

นวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* มีทั้งแก่นเรื่องหลักและแก่นเรื่องรองหลายแก่นเรื่อง ในที่นี้มีแก่นเรื่องหลักคือ การรักษาความเป็นตัวตนหรืออัตลักษณ์เพื่อความอยู่รอดในสถานการณ์ต่างๆ กล่าวคือ แคตนิสมองเห็นความเป็นตัวตนคือเด็กสาวยากจนที่ต้องปกป้องดูแลเลี้ยงดูครอบครัวที่ขาดพ่อผู้เป็นเสาหลัก ทำให้ไม่สนใจเรื่องของตัวเอง เช่น รูปลักษณ์ภายนอก ความรัก เป็นต้น เมื่อน้องถูกเลือกให้ไปเป็นบรรณาการก็ยอมอาสาไปแทน แต่เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ต้องฆ่าคนอื่นเพื่อชัยชนะ แคตนิสก็ไม่ยอมเปลี่ยนตัวตนจากคนไปเป็นนักฆ่าเลือดเย็น จะฆ่าก็เพียงป้องกันตัวเท่านั้น ทำให้เห็นว่าแก่นเรื่องความเป็นตัวตนในสถานการณ์ต่างๆ เป็นแก่นเรื่องหลัก และนำไปสู่แก่นเรื่องรองต่างๆ ดังนี้ 1) ความไม่เท่าเทียมกันของชนชั้น เช่น ความแตกต่างของคนจนกับคนรวย การแบ่งแยกเด็กซีมกับลูกคหบดี หรือ แคปิตอลกับเขตต่างๆ เป็นต้น 2) การสร้างภาพต่อหน้าสาธารณชน เช่น แคปิตอลใช้เกมล่าชีวิตเพื่อข่มขู่ประชาชนแต่อ้างว่าเป็นความบันเทิง บรรณาการต้องมีภาพลักษณ์ที่สวยงามน่าดึงดูดใจแต่ต้องไปฆ่าคนอื่นให้ตัวเองชนะ แคตนิสต้องแกล้งเป็นคู่รักพีต้าเพื่อเอาใจสปอนเซอร์ เป็นต้น 3) พลังแห่งความรัก เช่น แคตนิสรักน้องสาวจึงอาสาเป็นบรรณาการแทนน้อง แคตนิสเป็นพันธมิตรกับริวเพราะรักและเอ็นดูเหมือนน้อง และความรักที่มีให้พีต้าพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จึงช่วยให้แคตนิสมีชีวิตรอดจนเป็นผู้ชนะ เป็นต้น 4) การไม่ยินดียินร้าย เช่น แคตนิสพยายามไม่สนใจความรู้สึกที่มีต่อเกลเพราะต้องหาเลี้ยงแม่และน้อง และในระหว่างแข่งขันก็พยายามข่มอารมณ์ใส่หน้ากากไม่ยินดียินร้ายต่อเหตุการณ์ต่างๆ ทำให้สามารถอยู่รอดได้จนจบเกม เป็นต้น 5) การต่อต้าน กบฏ ปฏิวัติ และเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนขึ้นในเล่มที่สองและสาม แต่การกระทำหลายอย่างล้วนเป็นการแสดงออกว่าต่อต้านแคปิตอล เช่น แทนที่จะปรบมือยินดีกับบรรณาการตัวแทนเขต ประชาชนกลับชูสามนิ้วเพื่อแสดงสัญลักษณ์แทนการขอบคุณ (thanks) สรรเสริญ (admiration) และ ลา ก่อน (goodbye) เป็นต้น และ 6) ความเป็นชุมชน เช่น เขต 11 ส่งขนมปังให้แคตนิสเพื่อขอบคุณสิ่งที่แคตนิสทำให้แก่ริว เป็นต้น

3.2.4 น้ำเสียง (Tone)

โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นน้ำเสียงของคนปลงตก ไม่ยินดียินร้ายต่อเรื่องใด เช่น “So I learned to hold my tongue and turn my features into an indifferent mask so that no one could ever read my thoughts.” (p. 6) จึงทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นน้ำเสียงของคน

มุงมุ่นอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในที่นี้คือการมีชีวิตรอด จึงพยายามไม่แสดงอารมณ์ความรู้สึกในเรื่องอื่น ๆ เช่น ความรัก เป็นต้น เช่น “The conversation feels all wrong. Leave? How could I leave Prim, who is the only person in the world I’m certain I love? And Gale is devoted to his family. We can’t leave, so why bother talking about it?” (p.11) ในตัวอย่างนี้ เกลชวนแคตนิสหนีจากเขต 12 ไปอยู่ในป่าด้วยกัน แต่ด้วยความที่แคตนิสมุงมุ่นกับการมีชีวิตอยู่เพื่อดูแลครอบครัว เธอจึงเมินเฉยกับเรื่องนี้

แต่เนื่องจากเรื่องราวถูกเล่าผ่านมุมมองของตัวละครเอก ทำให้น้ำเสียงมีพัฒนาการไปตามแคตนิสด้วย บางครั้งก็มีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมาบ้าง ในตอนต้นจะเห็นน้ำเสียงที่แสดงความเข้มแข็ง มุงมุ่น และพร้อมสำหรับเรื่องเลวร้ายต่าง ๆ เช่น ““I volunteer!” I gasp. “I volunteer as tribute!” (p. 26) และ “All forms of stealing are forbidden in District 12. Punishable by death. But it crossed my mind that there might be something in the trash bins, and those were fair game.” (p. 35) แต่เมื่อเข้าสู่สนามแข่งแล้วจะเห็นน้ำเสียงกลัว โกรธ และวิเคราะห์ที่ใคร่ครวญผู้คนและสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น “What is Haymitch doing? Despite my anger, hatred, and suspicions, a small voice in the back of my head whispers an answer. *Maybe he’s sending you a message*, it says. A message. Saying what? Then I know. There’s only one good reason Haymitch could be withholding water from me. Because he knows I’ve almost found it.” (p. 204) ซึ่งโดยรวมแล้วทำให้ผู้อ่านรู้สึกวิตกกังวล โกรธเกรี้ยว ตริ้งตาตริ้งใจ และเกิดความเข้มแข็งไปกับตัวละครเอกคือแคตนิสได้

3.2.5 มุมมอง (Point of view)

โดยส่วนใหญ่เล่าเรื่องผ่านมุมมองของสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ในที่นี้เป็นตัวละครเอกคือแคตนิส เอฟเวอร์ดีน ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกตามที่แคตนิสรู้สึกดังกล่าวข้างต้น เช่น

When I was younger, I scared my mother to death, the things I would blurt out about District 12, about the people who rule our country, Panem, from the far-off city called the Capitol. Eventually I understood this would only lead us to more trouble. So I learned to hold my tongue and to turn my features into an indifferent mask so that no one could ever read my thoughts. Do my work quietly in school. Make only polite small talk in the public market. Discuss little more than trades in the Hob, which is the black market where I make most of my money. Even

at home, where I am less pleasant, I avoid discussing tricky topics. Like the reaping, or food shortages, or the Hunger Games.

(Page 9)

แต่บางครั้งก็เป็นมุมมองแบบผสม คือมีทั้งแบบสรรพนามบุรุษที่หนึ่งและ มุมมองแบบผู้เล้ารู้แจ้ง (Omniscient point of view) เนื่องจากมีการบรรยายความรู้สึกนึกคิด เหมือนเข้าไปนั่งในใจตัวละครตัวอื่นด้วย เช่น Madge shoots him a look, trying to see if it's a genuine compliment or if he's just being ironic. It is a pretty dress, but she would never be wearing it ordinarily. (p. 11) เป็นการเข้าไปนั่งในใจบอกความรู้สึกนึกคิดของแมดจ์

3.2.6 ฉากและเวลา (Setting and time)

เรื่องราวเกิดขึ้นในภูมิภาคอเมริกาเหนือ “He tells the history of Panem, the country that rose up out of the ashes of a place that was once called North America.” (p. 18) ซึ่งถูกเปลี่ยนเป็น “พานัม” มี “แคปปิตอล” เป็นเมืองหลวง และแบ่งเขตปกครองออกเป็น 13 เขต มีเขตปกครองที่ 1 – 12 ยอมอยู่ใต้การปกครองของแคปปิตอล แต่เขตปกครองที่ 13 ไม่ยอมถูกปกครอง แต่ทั้งนี้ เหตุการณ์เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ไม่อาจจะระบุได้ แต่เข้าใจว่าเป็นเหตุการณ์ในอนาคตที่เกิดขึ้นหลังเหตุสงครามและภัยพิบัติครั้งใหญ่ “He lists the disasters, the droughts, the storms, the fires, the encroaching seas that swallowed up so much of the land...” (p. 18)

3.2.7 ตัวละคร (Characters)

ตัวละครที่โดดเด่นประกอบด้วย แคตนิส เอฟเวอร์ดีน (Katniss Everdeen) พีต้า เมลลาร์ก (Peeta Mellark) เฮย์มิทช์ อาเบอร์นาทีย์ (Haymitch Abernathy) เกล ฮอว์ธอร์น (Gale Hawthorne) และซินน่า (Cinna) โดยมีบุคลิกลักษณะ อุปนิสัยใจคอ และความสำคัญต่อการดำเนินเรื่อง ดังนี้

แคตนิส เอฟเวอร์ดีน (Katniss Everdeen) เป็นตัวละครเอกและผู้เล่าเรื่อง เป็นเด็กสาวอายุ 16 ผู้แข็งแกร่ง มีไหวพริบ และเป็นผู้ใหญ่กว่าอายุมาก แคตนิสเป็นเสาหลักผู้หาเลี้ยงครอบครัวที่มีแม่กับน้องสาวชื่อพริม แคตนิสรักและห่วงใยน้องสาวมากจนยอมอาสาเป็นบรรณาการในเกมล่าชีวิตแทนน้อง แคตนิสเรียนรู้ทักษะการหาพืช ล่าสัตว์ และปรุง

อาหารจากพ่อก่อนที่พ่อจะตายด้วยเหตุเหมือนระเบิดปีก่อนหน้านั้น การล่าสัตว์ผิดกฎหมายและโทษถึงตาย แต่แคตนิสก็ทำเพื่อความอยู่รอดและแสดงให้เห็นแนวกฎในตัวเธอ นอกจากนี้ การค้าขายในตลาดมืดก็แสดงให้เห็นว่าเธอไม่สนใจกฎระเบียบ ลักษณะนิสัยเหล่านี้ไม่ใช่ว่าเธอทอดทิ้งสายเลือด เพราะพ่อแม่ของแคตนิสต่างอยู่ในกรอบระเบียบที่แคบปิดทึบไว้ แต่ที่แคตนิสมีจิตใจกบฏและพัฒนาทักษะการล่าสัตว์หาของป่านั้นเกิดจากภาวะกดดันทางสังคม เศรษฐกิจที่เธอต้องมีชีวิตอยู่และเลี้ยงดูครอบครัวให้รอดได้ ดังจะเห็นได้จากความตอนหนึ่งที่ว่า

When I was younger, I scared my mother to death, the things I would blurt out about District 12, about the people who rule our country, Panem, from the far-off city called the Capitol. Eventually I understood this would only lead us to more trouble. So I learned to hold my tongue and to turn my features into an indifferent mask so that no one could ever read my thoughts. Do my work quietly in school. Make only polite small talk in the public market. Discuss little more than trades in the Hob, which is the black market where I make most of my money. Even at home, where I am less pleasant, I avoid discussing tricky topics. Like the reaping, or food shortages, or the Hunger Games. Prim might begin to repeat my words and then where would we be?

(Page 7)

ในระหว่างเกมการแข่งขันนั้น ลักษณะอุปนิสัยใจคอพื้นฐานของแคตนิสไม่ได้เปลี่ยนแปลง มีแต่สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและผู้อ่านก็จะเฝ้าติดตามการหาทางออกหรือวิธีรับมือสถานการณ์ต่างๆ ที่เธอต้องเผชิญตลอดเรื่องจนจบ เช่น ในการสัมภาษณ์ออกโทรทัศน์ แคตนิสก็ไม่ได้ทำตัวเป็นจุดสนใจ แต่พยายามหาวิธีผ่านการสัมภาษณ์ไปให้ได้จะได้อีกกลับไปใช้ชีวิตตามปกติ ส่วนเกมล่าชีวิตก็ไม่ได้เปลี่ยนแคตนิสให้เป็นนักฆ่าเลือดเย็น เพราะเธอฆ่าคนเพียงเพื่อป้องกันตัวเองและฆ่าคาโต้เพราะสงสารที่ถูกสัตว์ป่าทำร้าย นั่นคือความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและห่วงใยที่เธอยังคงมีเหมือนเดิม โดยเฉพาะกับริวที่เธอคิดว่าเป็นน้องสาว ดังความตอนหนึ่งที่ว่า

It takes a few moments to find Cato in the dim light, in the blood. Then the raw hunk of meat that used to be my enemy makes a sound, and I know where his mouth is. And I think the word he's trying to say is *please*.

Pity, not vengeance, sends my arrow flying into his skull.

Peeta pulls me back up, bow in hand, quiver empty.

(Page 414)

นอกจากนี้แคตนิสยังพยายามข่มใจตัวเองไม่ให้คิดถึงเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ จะเห็นได้จากการบ้ายเบี่ยงไม่บอกความรู้สึกที่มีต่อเกล เพราะความรับผิดชอบต้องหาเลี้ยงครอบครัวก่อน ส่วนในเกมล่าชีวิตเธอกลับต้องเล่นกับความรู้อีก ๆ ใคร่ ๆ กับพีต้า ด้วยความรับผิดชอบที่จะต้องหาวิธีมีชีวิตรอดได้ จากพายุรักที่โหมกระหน่ำตัวเธอเอง เพราะเธอสับสนว่าความรู้สึกใดคือการแสดง ความรู้สึกใดคือความรักจริง ๆ ทั้งยังต้องมีความรับผิดชอบและสภาพสังคมที่ต้องกลับไปใช้ชีวิตในฐานะผู้ชนะเกมล่าชีวิตแล้ว ตั้งความตอหนึ่งที่ว่า

“But, Katniss, what a ride for you. I think the real excitement for the audience was watching you fall for him. When did you realize you were in love with him?” asks Caesar.

“Oh, that’s a hard one . . .” I give a faint, breathy laugh and look down at my hands. Help.

“Well, I know when it hit me. The night when you shouted out his name from that tree,” says Caesar.

Thank you, Caesar! I think, and then go with his idea. “Yes, I guess that was it. I mean, until that point, I just tried not to think about what my feelings might be, honestly, because it was so confusing and it only made things worse if I actually cared about him. But then, in the tree, everything changed,” I say.

(Page 361)

อย่างไรก็ตามการไม่เปลี่ยนแปลงความเป็นตัวตนนี้ ถือเป็นชัยชนะของแคตนิส ที่เธอยังคงรักษาความเป็นตัวตนและความซื่อสัตย์ต่อตนเองของเธอไว้ได้

พีต้า เมลลาร์ก (Peeta Mellark) เป็นบรรณาการฝ่ายชายจากเขต 12 พีต้ารักแคตนิสและได้กลายเป็นพันธมิตรคนสำคัญและคู่รักกันในระหว่างเกม บุคลิกลักษณะที่โดดเด่นที่สุดของพีต้าคือความรักที่มีต่อแคตนิส เขาเต็มใจที่จะเสียสละเพื่อแคตนิส แม้แต่ชีวิต

ตัวเอง ความทรงจำของแคตนิสที่มีเรื่องพีต้าคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อครั้งยังอยู่ชั้นประถม ที่พีต้ายอมเสี่ยงกับการถูกชกต่อยเพื่อจะเข้าไปช่วยปกป้องแคตนิส และเหตุการณ์ที่พีต้าแก้มองขนมจันใหม่เพื่อจะได้โยนทิ้งให้แคตนิส ตอนที่เธอออกคุ้ยหาอาหารตามถังขยะ ทำให้พีต้าต้องโดนแม่ลงโทษซึ่งแคตนิสเข้าใจว่าเขาต้องรู้อยู่แก่ใจว่าจะถูกแม่ตี ส่วนในระหว่างเกมเขาก็ทำเรื่องไม่หวังตัวเองแบบเดียวกันนี้ ในการช่วยแคตนิสหลบหนีตอนที่เธอพยายามกลับมาหิบบรูหลังจากถูกพิษเหล็กในของตัวต่อ จนเขาต้องต่อสู้กับคาโต้ ตัวอันตรายที่สุดในบรรดาบรรณาการ และเขาเองก็ได้รับบาดเจ็บสาหัส

อย่างไรก็ตาม ลักษณะอุปนิสัยใจคออื่นๆ ของพีต่านั้นมักจะเป็นการสัมผัสผ่านมุมมองของแคตนิส จากสายตาของแคตนิสนั้น พีต้าเป็นคนมีหัวคิด มีศิลปะ และมีเมตตาอย่างแท้จริง จะเห็นได้ว่าเขาเป็นศิลปินที่มีพรสวรรค์ เช่น ความสามารถในการออกแบบสร้างสรรค์การแต่งหน้าเด็กที่ร้านเบเกอรี่ของครอบครัว และความสามารถลอกเลียนรูปแบบแสงและเงาตอนอำพรางตัว ดังจะเห็นได้จากความตอนหนึ่งที่ว่า

Then we move on to camouflage. Peeta genuinely seems to enjoy this station, swirling a combination of mud and clay and berry juices around on his pale skin, weaving disguises from vines and leaves. The trainer who runs the camouflage station is full of enthusiasm at his work.

"I do the cakes," he admits to me.

"The cakes?" I ask. I've been preoccupied with watching the boy from District 2 send a spear through a dummy's heart from fifteen yards. "What cakes?"

"At home. The iced ones, for the bakery," he says.

(Page 116)

นอกจากนี้ตอนเฮย์มิทซ์ล้มเบื่อนอาเจียนตัวเอง พีตาก็อาสาทำความสะอาดเขา แคตนิสแอบระแวงว่าเขาจะอาสาเพื่ออะไรกันแน่ แต่แล้วก็เข้าใจว่าเขาแค่เป็นคนดี มีน้ำใจให้คนอื่นเท่านั้น มีฉากก่อนเกมการแข่งขันจากหนึ่งที่น่าสนใจ พีต้าเปิดใจสารภาพกับ

แคตนิสว่าเขาแค่หวังว่าเขาจะสามารถรักษาความเป็นตัวตนของตัวเองไว้ได้โดยไม่ถูกเปลี่ยนเป็นปีศาจร้ายจากสถานการณ์ที่จะต้องเผชิญ ดังนี้

“I really am sorry about your hands.”

“It doesn’t matter, Katniss,” he says. “I’ve never been a contender in these Games anyway.”

“That’s no way to be thinking,” I say.

“Why not? It’s true. My best hope is to not disgrace myself and . . .”
He hesitates.

“And what?” I say.

“I don’t know how to say it exactly. Only . . . I want to die as myself. Does that make any sense?” he asks. I shake my head. How could he die as anyone but himself? “I don’t want them to change me in there. Turn me into some kind of monster that I’m not.”

(Page 140)

ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า พีต้าเป็นคนดีมีน้ำใจ รู้จักคิดไตร่ตรอง และมีความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีและสุขภาพของตัวเอง

เฮย์มิทซ์ อาเบอร์นาथี (Haymitch Abernathy) เป็นผู้ชนะที่มีชีวิตรอดเพียงหนึ่งเดียวของเขตที่ 12 จากเกมล่าชีวิต เฮย์มิทซ์เป็นที่ปรึกษาของแคตนิสและพีต้าตลอดเกมการแข่งขัน แม้ว่าเขาจะชอบเมามายอยู่ตลอดเวลา แต่เขาก็พิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นที่ปรึกษาที่ฉลาดมีไหวพริบให้แก่บรรณาการหนุ่มสาว ถึงแม้จะไม่มีภาระอย่างชัดเจน แต่ก็ดูเหมือนว่าเฮย์มิทซ์จะเป็นคนคอยเสี้ยมสอนกลยุทธ์เรื่องการเล่นบทโรแมนติกระหว่างแคตนิสกับพีต้า ซึ่งเป็นกลเม็ดที่จะช่วยให้ทั้งสองคนอยู่รอดเกมได้จนท้ายที่สุด แม้ว่าโดยดั้งเดิมแล้วจะมีเพียงคนเดียวที่เป็นผู้ชนะ และยังหาทางสื่อสารกับแคตนิสในระหว่างเกมผ่านของขวัญที่เขาส่งให้เธอ ซึ่งเป็นการแนะนำว่าเธอควรจะทำตัวอย่างไรให้ได้สปอนเซอร์มากขึ้น ทั้งนี้อาจมองว่าเฮย์มิทซ์ทำ

หน้าที่เสมือนพ่อของแคตนิสด้วย แม้ว่าวิธีของเฮย์มิทซ์จะดูหยาบคายและดูเป็นการหลอกลวงใช้พี่ตากับความรู้สึกที่พี่ตามีต่อแคตนิส เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เขาต้องการ ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าวิธีนี้มีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมแล้วการที่เฮย์มิทซ์เป็นผู้ชนะเกมล่าชีวิตได้นั้น อาจเป็นเพราะความเฉลียวฉลาดกว่าบรรดาบรรณาการคนอื่นๆ นั่นเอง สำหรับลักษณะนิสัยของเฮย์มิทซ์ข้างต้น ส่วนหนึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากความตอหนหนึ่งซึ่งเป็นบทสนทนาระหว่างแคตนิสและเฮย์มิทซ์ดังนี้

“You are a fool,” Haymitch says in disgust. “Do you think he hurt you? That boy just gave you something you could never achieve on your own.”

“He made me look weak!” I say.

“He made you look desirable! And let’s face it, you can use all the help you can get in that department. You were about as romantic as dirt until he said he wanted you. Now they all do. You’re all they’re talking about. The star-crossed lovers from District Twelve!” says Haymitch.

“But we’re not star-crossed lovers!” I say.

Haymitch grabs my shoulders and pins me against the wall. “Who cares? It’s all a big show. It’s all how you’re perceived. The most I could say about you after your interview was that you were nice enough, although that in itself was a small miracle. Now I can say you’re a heartbreaker. Oh, oh, oh, how the boys back home fall longingly at your feet. Which do you think will get you more sponsors?”

The smell of wine on his breath makes me sick. I shove his hands off my shoulders and step away, trying to clear my head.

(Page 163)

เกล ฮอว์ธอร์น (Gale Hawthorne) เป็นเพื่อนที่ดีที่สุดที่สุดของแคตนิสและเป็นหุ้นส่วนในการล่าสัตว์ในเขตที่ 12 เกลอายุมากกว่าแคตนิสสองปี ในสายตาแคตนิส เกลเป็น

หนุ่มเจ้าเสน่ห์ น่าดึงดูดใจ ถึงแม้เธอจะอ้างว่าไม่มีความรักโรแมนติกระหว่างกันก็ตาม ดังจะเห็นได้จากความตอนหนึ่งดังนี้

There's never been anything romantic between Gale and me. When we met, I was a skinny twelve-year-old, and although he was only two years older, he already looked like a man. It took a long time for us to even become friends, to stop haggling over every trade and begin helping each other out.

Besides, if he wants kids, Gale won't have any trouble finding a wife. He's good-looking, he's strong enough to handle the work in the mines, and he can hunt. You can tell by the way the girls whisper about him when he walks by in school that they want him. It makes me jealous but not for the reason people would think. Good hunting partners are hard to find.

(Page 11)

นอกจากนี้ เกลยังเป็นนักล่าที่มีทักษะและเป็นคนคอยให้กำลังใจที่เข้ามาในชีวิตของแคตนิส เขามาจากครอบครัวยากจนเหมือนแคตนิส และต้องรับผิดชอบหาเลี้ยงครอบครัวเหมือนกันอีกด้วย เพราะพ่อของเขาก็ตายในอุบัติเหตุเหมืองระเบิดเหตุการณ์เดียวกับพ่อของแคตนิส

ซินน่า (Cinna) เป็นสไตลิสต์ประจำตัวแคตนิสตลอดเกมการแข่งขัน เป็นคนอ่อนโยนและเมตตา ในช่วงแรกๆ นั้น ซินน่าเป็นหนึ่งคนในจำนวนไม่กี่คนที่แคตนิสรู้สึกไว้ใจและเชื่อใจ เขาเป็นคนเล่าเรื่องกลยุทธ์ของเฮย์มิตซ์ที่ต้องการให้การแต่งกายของแคตนิสและพีต้าออกมาทำนองเดียวกัน นอกจากนี้เขายังได้ทำให้แนวคิด “ไฟ” บนชุดเสื้อผ้าส่งเสริมแคตนิสให้เป็น “หญิงสาวผู้มากับไฟ” แนวคิดในการนำเสนอเสื้อผ้าที่แปลกจากขนบดั้งเดิม ยังสื่อให้เห็นลักษณะของการต่อต้านแคปปิตอลหรือการมีหัวใจของกบฏอยู่ด้วย ดังจะเห็นได้จากความตอนหนึ่งดังนี้

I hear Cinna's voice, carrying images of rich fabric and sparkling gems. "Katniss, the girl who was on fire." What a good laugh the Gamemakers must be having over that one.

Perhaps, Cinna's beautiful costumes have even brought on this particular torture for me. I know he couldn't have foreseen this, must be hurting for me because, in fact, I believe he cares about me. But all in all, maybe showing up stark naked in that chariot would have been safer for me.

(Page 175)

3.2.8 วจนลีลา (Style)

3.2.8.1 ความหมาย

โดยภาพรวมแล้ว ความหมายโดยทั่วไปของเรื่องเป็นไปตามมุมมองของผู้เล่าเรื่องคือแคตนิส กล่าวคือ การพยายามรักษาความเป็นตัวตนไม่ว่าสถานการณ์จะบีบคั้นเพียงใดก็ตาม

นอกจากนี้ยังมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น การชูสามนิ้วเพื่อแสดงสัญลักษณ์แทนการขอบคุณ (thanks) สรรเสริญ (admiration) และลาก่อน (goodbye) ดังในความตอนหนึ่งที่ว่า

Then something unexpected happens. At least, I don't expect it because I don't think of District 12 as a place that cares about me. But a shift has occurred since I stepped up to take Prim's place, and now it seems I have become someone precious. At first one, then another, then almost every member of the crowd touches the three middle fingers of their left hand to their lips and holds it out to me. It is an old and rarely used gesture of our district, occasionally seen at funerals. It means thanks, it means admiration, it means good-bye to someone you love.

(Page 25)

สำหรับสัญลักษณ์สำคัญอื่นๆ ได้แก่ นกมือคิงเจย์ (mockingjay) และชุดที่ลุกเป็นไฟของแคตนิส

นกมือคิงเจย์ (mockingjay) เป็นสัญลักษณ์ของการต่อต้านตัวนกเองนั้นเกิดขึ้นมาครั้งแรกจากต้นกำเนิดที่ล้มเหลวของโครงการที่แคปปีตอลทำขึ้นเพื่อสอด

แนมในเขตที่มีกฎแต่ทำไม่สำเร็จจึงล้มเลิกและกำจัดทิ้ง แต่นกมีอคติถึงเจย์กลับวิวัฒนาการและมีชีวิตรอด ตั้งแต่นั้นมานกจึงทำหน้าที่เป็นเครื่องเตือนความล้มเหลวนี้ และเข้มกลัดที่แมดจีให้ แคตนิสก็เป็นสัญลักษณ์ของการต่อต้านนี้เอง ต่อมากก็ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ติดต่อบรรณานุกรมที่เชื่อมโยงระหว่างแคตนิสกับริว ดังเช่นในข้อความนี้ At the last minute, Rue decides to teach me her mockingjay signal, the one she gives to indicate the day's work is done. "It might not work. But if you hear the mockingjays singing it, you'll know I'm okay, only I can't get back right away." (p. 257) และนำไปสู่การประดับตกแต่งร่างไว้วิญญานของริวด้วยดอกไม้เพื่อไว้อาลัยและทำทนายแคปปีตอล

ชุดที่ลุกเป็นไฟของแคตนิส เป็นชุดที่ชินน่าออกแบบให้แคตนิส ทำให้เกิดฉายา "หญิงสาวผู้มากับไฟ" และเป็นสัญลักษณ์ของจิตวิญญานของเธอ ชินน่าออกแบบชุดที่สะท้อนให้เห็นอุตสาหกรรมหลักของเขตคือการทำเหมืองถ่านหิน และจุดประสงค์ของถ่านหินคือการเผาไหม้ ชินน่าจึงทำชุดที่จะลุกเป็นไฟด้วยเปลวไฟสังเคราะห์ ชุดนี้เริ่มการเชื่อมโยงแคตนิสเข้ากับไฟ จนส่งผลให้เกิดฉายา "หญิงสาวผู้มากับไฟ" ที่อธิบายทั้งชุดและลักษณะทั่วไป เช่น การได้คะแนนฝึกสูงๆ คงเป็นเพราะกรรมการต้องชอบอารมณ์และ "ความเดือดดาล" ของแคตนิส ดังจะได้จากข้อความต่อไปนี้

"Guess they liked your temper," he says. "They've got a show to put on. They need some players with some heat."

"Katniss, the girl who was on fire," says Cinna and gives me a hug. "Oh, wait until you see your interview dress." "More flames?" I ask. "Of a sort," he says mischievously.

(Page 132)

และยังทำให้ผู้จัดสร้างสถานการณ์ไปใหม่เพื่อให้แคตนิสถูกเผาไฟในเกมจริง ๆ อีกด้วย ดังนั้น ไฟในที่นี้จึงเป็นไฟสังเคราะห์ที่ลุกไหม้บนชุดที่แคตนิสสวมใส่ในพิธีเปิดและการสัมภาษณ์ และเป็นไฟที่เธอมีอยู่ในตัวด้วยเช่นกัน

3.2.8.2 โครงสร้างทางภาษา

มีการใช้คำสร้างใหม่ที่แสดงสัตว์และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น mockingjay, Tracker jacker, Nightlock berries เป็นต้น ดังตัวอย่างเช่น

Fear shoots through me, but I have enough sense to keep still. After all, I don't know what kind of wasp lives there. It could be the ordinary leave-us-alone-and-we'll-leave-you alone type. But these are the Hunger Games, and ordinary isn't the norm. More likely they will be one of the Capitol's mutations, *tracker jackers*. Like the *jabberjays*, these killer wasps were spawned in a lab and strategically placed, like land mines, around the districts during the war.

(Page 224)

ในส่วนของโครงสร้างประโยค โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นประโยคใจความเดียว ไม่ค่อยใช้โครงสร้างซับซ้อน และใช้กาลปัจจุบันเพราะเป็นการเล่าเรื่องผ่านมุมมองของสรรพนามบุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครเอก เช่น

In the woods waits the only person with whom I can be myself.
Gale. I can feel the muscles in my face relaxing, my pace quickening as I climb the hills to our place, a rock ledge overlooking a valley. A thicket of berry bushes protects it from unwanted eyes. The sight of him waiting there brings on a smile.
Gale says I never smile except in the woods.

(Page 9)

3.2.8.3 เครื่องมือทางวจนลีลา

นอกจากภาพพจน์ประเภทอุปมาอุปไมยซึ่งเป็นข้อมูลหลักในการศึกษาแล้ว ในนวนิยายเรื่องนี้ยังมีการใช้ภาษาภาพพจน์ (figure of speech) ประเภทอื่นๆ อีก เช่น อุปมา อติพจน์ และการเลียนเสียงธรรมชาติเพื่อสื่อความที่เข้าใจได้แบบตรงไปตรงมา และสะท้อนอารมณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อุปมา

...the four adults are watching me like hawks. (p.77)

ตัวอย่างนี้เป็นตอนที่แคตนิสรู้สึกคั่นหน้าคนงานหญิงในศูนย์ฝึกและมองตามเธอ เมื่อหันกลับมาที่โต๊ะอาหารก็พบว่าผู้ใหญ่ทั้งสี่คนกำลังจ้องเขม็งมาที่เธอราวกับเหยี่ยวกำลังจ้องตะครุบเหยื่อ ในบริบทนี้ใช้อุปมาเทียบผู้ใหญ่ทั้งสี่คนว่าเหมือนเหยี่ยวในแง่ของการจ้องมองเพื่อสื่อความถึงการจ้องเขม็ง

อติพจน์

...when I was younger, I scared my mother to death... (p.12)

ตัวอย่างนี้เป็นตอนที่แคตนิสเล่าให้ฟังว่าเมื่อยังเล็ก เธอเคยทำให้แม่กลัวแทบตายโดยชอบวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการปกครองในเขต 12 เกี่ยวกับผู้ปกครองพาเน็ม ในบริบทนี้มีการใช้อติพจน์ในการกล่าวเกินจริงเกี่ยวกับความกลัวของแม่เพื่อแสดงให้เห็นว่าแม่เธอกลับถูกลงโทษมากแค่ไหน

บุคลาธิษฐาน

He tells of the history of Panem, the country that rose up out of the ashes of a place that was once called North America. (p.18)

ตัวอย่างนี้เป็นการอธิบายเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของประเทศพาเน็ม มีการใช้บุคลาธิษฐานโดยให้พาเน็มทำกริยา rose up เหมือนสิ่งมีชีวิตเพื่อบรรยายว่าพาเน็มเกิดมาจากเศษเถ้าธุลี

การเลียนเสียงธรรมชาติ

...the clunk outside makes us jump. และ Peeta peers through the rocks and then gives a whoop. (p.302)

ในตัวอย่างนี้มีการใช้คำว่า clunk และ whoop เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะเสียงที่เกิดขึ้นว่าเป็นเสียงโลหะกระทบพื้น (clunk) และเสียงร้องแสดงความยินดีของพีต้า (whoop)

3.3 อุปสรรคที่ปรากฏอยู่ในต้นฉบับ

3.3.1 ภาพรวมการใช้อุปสรรคในต้นฉบับ

พบว่าจากตัวอย่างอุปสรรคที่คัดเลือกเข้ามาศึกษาจำนวน 83 ตัวอย่าง นั้น มีการใช้อุปสรรคในบทบรรยายมากถึง 70 ตัวอย่าง และอีก 13 ตัวอย่างเป็นการใช้ในบทสนทนา อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเล่าเรื่องเป็นการเล่าผ่านมุมมองของผู้เล่าเรื่องบุรุษที่หนึ่ง การจะเรียกว่าเป็นบทบรรยายโดยแท้จึงทำได้ไม่เต็มที่ เพราะเป็นบทบรรยายความรู้สึกนึกคิด บรรยายเหตุการณ์ และเล่าเรื่องราวผ่านมุมมองของตัวเอง ทั้งนี้มีรายละเอียดการใช้อุปสรรคมีดังต่อไปนี้

3.3.1.1 การใช้อุปสรรคในบทบรรยาย

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า พบการใช้อุปสรรคในบทบรรยายจำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 84.34 ถือเป็นสัดส่วนใหญ่ของตัวอย่าง โดยมากพบว่าเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นสภาพของสิ่งต่างๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม รวมทั้ง บรรยายสถานการณ์ บรรยายการกระทำ และบรรยายฉาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ใช้อุปสรรคเพื่อบรรยายฉาก

The rain was falling in relentless (9)icy sheets. (p. 34)

เปรียบเทียบสายฝนกับแผ่นน้ำแข็ง เพื่อบรรยายฉากสายฝนที่จดหนัก จนหนาที่มันเป็นแผ่นและมีความเย็นจัดเหมือนน้ำแข็ง

ใช้อุปสรรคเพื่อบรรยายภาพเหตุการณ์

There might be something in the trash bins, and those were (11)fair game. (p. 35)

เปรียบเทียบการคุ้ยหาอาหารตามถังขยะกับการเล่นตามกติกา เพื่อบรรยายภาพเหตุการณ์ว่าการคุ้ยถังขยะไม่ใช่การขโมยจึงถือเป็นการทำถูกกฎหมาย

ใช้อุปสรรคเพื่อบรรยายการกระทำ

The roar of the crowd is deafening. Peeta has absolutely (42)wiped the rest of us off the map with his declaration of love for me. (p. 162)

เสียงโห่ร้องจากฝูงชนดังอื้ออึงไปทั่ว พีต้า(42)กวาดเราทุกคนตก
กระป๋องอย่างสมบูรณ์แบบด้วยการประกาศถึงความรักที่มีต่อฉัน (หน้า 144)

ใช้อุปมาเพื่อแสดงภาพนามธรรม

Or has she already started to slip away, (23)leaving the weight of the world on my sister's fragile shoulders? (p. 65)

เปรียบเทียบภารกิจในชีวิตประจำวันกับโลกเพื่อแสดงภาพนามธรรมว่า
งานบ้านงานดูแลครอบครัวเป็นภาระอันหนักอึ้ง มีน้ำหนักมากเหมือนกับน้ำหนักของโลก

ใช้อุปมาเพื่อแสดงภาพรูปธรรม

He's one of (41)the giants, probably six and a half feet tall and built like an ox,...(p. 152)

เปรียบเทียบบรรณาการคนหนึ่งกับยักษ์ เพื่อแสดงภาพที่เป็นรูปธรรม
ว่ามีรูปร่างสูงใหญ่เหมือนยักษ์

หมายเหตุ: (x) หมายถึง หมายเลขตัวอย่าง และส่วนที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง อุปมา

ทั้งนี้ ตัวอย่างอุปมาทั้งหมดปรากฏดังแสดงในภาคผนวก ก

3.3.1.2 การใช้อุปมาในบทสนทนา

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า พบการใช้อุปมาในบทสนทนาจำนวน 13 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 15.66 โดยมากพบว่าเป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อบรรยาย
บุคคล และมีการบรรยายสภาพเหตุการณ์เพียงน้อยครั้ง เช่น

Tuck your tail in, (6)little duck, (p. 15)

เปรียบเทียบชายเสื่อกับหาง และเปรียบเทียบพริกกับเบ็ด เพื่อแสดงภาพว่าพริกชอบสอดชายเสื่อไว้ในกระโปรงแต่ชายเสื่อด้านหลังมักจะหลุดออกมาทำให้ดูเหมือนเบ็ด จึงเรียกพริกว่าเบ็ดน้อย

Two against one. Should be (75)a piece of cake, ... (p. 398)

เปรียบเทียบการต่อสู้แบบสองรุมหนึ่งกับเค้กหนึ่งชิ้น เพื่อแสดงภาพว่าการที่แคตนิสกับพีต้ามีกันสองคนแล้วจะไปสู้กับคาโต้ที่มีตัวคนเดียวเป็นเรื่องง่าย

3.3.2 ประเภทของอุปสรรคณ์ที่ปรากฏในทวิบทันฉบับ

การแบ่งประเภทของอุปสรรคณ์ในสารนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยอาศัยแนวทางการแบ่งอุปสรรคณ์เป็นหกหมวดตามที่เสนอโดย Peter Newmark (1995: 105) ทั้งนี้ผู้วิจัยเรียงลำดับตามความถี่จากที่พบบ่อยที่สุดไปหาความถี่น้อยที่สุด ดังนี้

3.3.2.1 อุปสรรคณ์สร้างใหม่ (Recent metaphors)

พบว่ามีการใช้อุปสรรคณ์สร้างใหม่บ่อยครั้งที่สุด มีจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.69 โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นการเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อบรรยายบุคคล สัตว์ และสิ่งของ ดังตัวอย่างในตารางข้างล่างนี้

I remember my father doing this very thing to my mother and I wonder where Peeta picked it up. Surely not from his father and (64)the witch. (p. 435)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบแม่ของพีต้ากับแม่มด เพื่อสื่อความถึงแม่ของพีต้าว่าเป็นหญิงใจร้าย ไม่มีเมตตา เมื่อลูกทำขนมปังใหม่เธอก็สามารถลงโทษและทำร้ายลูกได้อย่างไม่ปราณี การใช้คำ *the witch* เรียกผู้หญิงใจร้าย จัดเป็นสำนวนสมัยใหม่เพราะเป็นอุปสรรคณ์ที่มีคำหรือวลีสร้างใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นเพื่อใช้อ้างถึงสิ่งของและบุคคลที่มีตัวตนและคำเรียกอยู่แล้ว กล่าวคือ *the witch* เป็นคำที่มีอยู่เดิมแต่นำไปใช้เปรียบกับหญิงร้ายกาจ จึงจัดว่าเป็นสำนวนสมัยใหม่

3.3.2.2 อุปสรรคณ์ไร้พลัง (Dead metaphors)

พบว่ามีการใช้อุปลักษณณ์ไร้พลังจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.69 โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นการเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อบรรยายบุคคล สัตว์ และสิ่งของ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

The woods became our savior, and each day I went a bit farther
into its (20)arms. (p. 62)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบอาณาบริเวณของป่ากับแขน เพื่อสื่อความถึงการเข้าสู่พื้นที่ในส่วนที่ลึกเข้าไปในผืนป่า เหมือนการเข้าสู่อ้อมกอดของผืนป่า คำว่า its arms จึงเป็นอุปลักษณณ์ไร้พลังเพราะภาพที่ผุดขึ้นในใจมักจะถูกลืมเลือนไปเพราะใช้กันมากจนชิน กล่าวคือเรามักใช้ถ้อยคำที่บอกอวัยวะกับสิ่งที่ไม่มียวัยวะ เช่น ตีนเขา หัวสะพาน ปากแม่น้ำ เป็นต้น ดังนั้น the woods' arms หรืออ้อมแขนของป่าจึงจัดว่าอยู่ในประเภทของอุปลักษณณ์ไร้พลัง

3.3.2.3 อุปลักษณณ์ดั้งเดิม (Original metaphors)

พบว่ามีการใช้สำนวนดั้งเดิมจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.28 โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นการเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อบรรยายบุคคล สัตว์ และสิ่งของ และบางครั้งมีการบรรยายเหตุการณ์ บอกสภาพด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“Truly,” says Cinna. He leans down and kisses me on the
forehead. “Good luck, (46)girl on fire.” (p. 177)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบแคตนิสกับเด็กสาวผู้ลุกเป็นไฟ เพื่อสื่อความถึงแคตนิสว่าสวมชุดที่ลุกเป็นไฟด้วยเทคนิคพิเศษเพื่อแทนภาพลักษณณ์ของเขต 12 คือเหมืองถ่านหิน ซึ่งวัตถุประสงค์ของถ่านหินก็คือการเผาไหม้ ดังนั้นชุดที่ลุกเป็นไฟได้จึงเป็นทั้งตัวแทนเขตและตัวแทนของแคตนิส ซึ่งอาสามาเป็นบรรณาการ จึงถือว่าเป็นผู้จุดประกายไฟให้แก่ผู้คน จนได้รับฉายาว่า girl on fire อุปลักษณณ์นี้จึงถือว่ามีลักษณะเป็นอุปลักษณณ์ดั้งเดิม เพราะเป็นสร้างสรรค์ขึ้นโดยผู้ประพันธ์ หากนำไปใช้ในบริบทอื่น อาจไม่สื่อความถึงภาพเปรียบเทียบนี้ ดังนั้นการแปลแบบตรงตัวตามตัวอักษรเป็นวิธีการทางเลือกที่ดีที่สุดในการแปลสำนวนดั้งเดิม

3.3.2.4 อุปลักษณ์มาตรฐาน (Standard metaphors)

พบว่ามีการใช้สำนวนมาตรฐานจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.66 โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นการบรรยายเหตุการณ์ บอกสภาพ และบางครั้งมีการเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อบรรยายบุคคล สัตว์ และสิ่งของด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Not that Cato is (57)the final word on anything. Didn't he just lose his entire stash of supplies? (p. 273)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบคำได้กับคำพูดสุดท้าย เป็นการใช้สำนวน *the final word* ที่หมายถึงการตัดสินใจอันเป็นที่สุด ในที่นี้เพื่อสื่อความถึงคำโต้แย้งเป็นผู้มีอำนาจมากกว่าคนอื่นในกลุ่ม เป็นคนตัดสินใจคนสุดท้ายที่คนอื่นต้องฟัง สำนวน *the final word* เป็นสำนวนมาตรฐานเพราะเป็นสำนวนที่มีโครงสร้างชัดเจน กล่าวคือใช้คุณศัพท์ขยายนาม เมื่อรวมกันแล้วหมายถึงสิ่งอื่น ในที่นี้ *word* ไม่ใช่แค่คำพูดแต่เป็นการตัดสินใจ จึงถือเป็นสำนวนมาตรฐานที่ไม่ควรแปลตรงตัวเว้นแต่จะมีสำนวนที่ตรงกัน

3.3.2.5 อุปลักษณ์ประยุกต์ (Adapted metaphors)

พบว่ามีการใช้สำนวนประยุกต์จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.46 โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นการการบรรยายเหตุการณ์ บอกสภาพ และบางครั้งมีการเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อบรรยายบุคคล สัตว์ และสิ่งของด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Certainly Peeta has (49)thrown a wrench into our star-crossed lover dynamic. (p. 200)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบการกระทำของพีต้ากับการโยนข้าวของอุปกรณ์ใส่แผนการ ใช้สำนวน *to throw a wrench into* ซึ่งแปลว่าขัดขวางทำลาย หรือทำให้ยุ่งเหยิง เพื่อสื่อความถึงการที่พีต้าเข้าร่วมกลุ่มกับพวกมีอาชีพเป็นการทำลายแผนการคู่รักที่โชคชะตาไม่เข้าข้าง เพราะถือเป็นการหักหลังแค้นนิสซึ่งคนที่เป็นคู่รักไม่ควรทำเช่นนี้ สำนวน *to throw a wrench into* เป็นสำนวนประยุกต์เพราะมีการใช้สำนวนจน

กลายเป็นสุภาษิตคำคม ซึ่งเป็นโครงสร้างที่โดดเด่นกว่าสำนวนมาตรฐาน และต้องหาสำนวน เทียบเคียงในภาษาปลายทาง

3.3.2.6 อุปลักษณ์ที่ใช้สำนวนจำเจ (Cliché metaphors)

พบว่ามีการใช้สำนวนจำเจจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.02 โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นสภาพของความเป็นอยู่ บรรยายภาพเหตุการณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

So I learned (2) to hold my tongue and to turn my features into an indifferent mask so that no one could ever read my thoughts. (p. 9)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบการรู้จักสงบปากสงบ คำกับการยั้งลิ้นไว้ ใช้สำนวน *to hold my tongue* ที่มีความหมายว่ายั้งปาก เพื่อสื่อความถึงการ รู้จักสงวนถ้อยคำ รู้จักกาลเทศะที่จะพูด ไม่โผงผาง เป็นการซ่อนความรู้สึกได้ สำนวน *to hold my tongue* เป็นสำนวนจำเจเพราะมีโครงสร้างที่ชัดเจนและใช้เฉพาะในแวดวงและทำเนียบ ภาษาที่ไม่เป็นทางการ ความคิดที่ชัดเจนและโดดเด่นซึ่งมักจะเกี่ยวกับอารมณ์ ต้องแปลโดย แทนที่ด้วยสำนวนที่เทียบเคียงกันได้ในวันฉนวนธรรมภาษาปลายทาง

3.4 สรุปการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ

กล่าวโดยสรุปแล้ว จากอุปลักษณ์ที่นำมาศึกษา จำนวน 83 ตัวอย่างในครั้งนี้ พบว่ามีการใช้ในบทบรรยายมากกว่าบทสนทนา เป็นการบรรยายบุคคล สัตว์ และสิ่งของ มากกว่าการบรรยายภาพเหตุการณ์หรือบอกสภาพ ทั้งนี้เมื่อจำแนกประเภทแล้วพบว่าการใช้ อุปลักษณ์ประเภทสำนวนสมัยใหม่บ่อยครั้งที่สุด ตามมาด้วยการใช้สำนวนดั้งเดิม อุปลักษณ์ไร้พลัง สำนวนมาตรฐาน สำนวนประยุกต์ และสำนวนจำเจพบน้อยที่สุดเพียง 5 ตัวอย่างเท่านั้น ขั้นตอนต่อไปคือการวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปลักษณ์เหล่านี้ ซึ่งจะได้นำเสนอในบทถัดไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์กลวิธีการแปล

ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปสรรคในนวนิยายแปลเรื่อง *เกมล่าชีวิต* แปลโดยนรา สุภักโรจน์ จากเรื่อง *The Hunger Games* ของซูซาน คอลลินส์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดการแปลอุปสรรคที่ Schäffner (2004) ได้สรุปกลวิธีการแปลเจ็ดกลวิธีที่เหมาะสมกับอุปสรรคซึ่งจำแนกประเภทเป็นหกประเภทตามที่ Newmark (1995) ดังที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2 เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปสรรค ทั้งนี้กลวิธีการแปลทั้งเจ็ดกลวิธีนั้นมีดังต่อไปนี้ 1) การแปลโดยรักษาอุปสรรค 2) การแปลโดยใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม 3) การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบภาพในใจ 4) การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบแบบเปรียบเทียบ 5) การแปลโดยไม่คงนัยเชิงอุปสรรค 6) การแปลโดยการละอุปสรรค และ 7) การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ

โดยอาศัยกลวิธีการแปลอุปสรรคดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยลงมือศึกษาวิเคราะห์ โดยการแยกประเภทอุปสรรคตาม Newmark (1995) ได้นำเสนอไว้ และวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปสรรคแต่ละประเภทตามลำดับ ผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปสรรคจะนำเสนอแยกตามประเภทอุปสรรค พร้อมยกตัวอย่างกลวิธีการแปลตามลำดับสัดส่วนที่พบมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดภายใต้แต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

4.1 กลวิธีการแปลอุปสรรคสร้างใหม่

จากจำนวนอุปสรรคสร้างใหม่ 18 ตัวอย่างนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปล 5 กลวิธี ดังนี้ 1) ใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรค 11 ครั้ง 2) ใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรค 2 ครั้ง 3) ใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ 2 ครั้ง 4) ใช้กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบแบบเปรียบเทียบ 2 ครั้ง และ 5) ใช้กลวิธีการแปลแบบละอุปสรรค 1 ครั้ง โดยมีตัวอย่างตามลำดับดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การแปลแบบรักษาอุปลักษณ์

The ride lasts about twenty minutes and ends up at the City Circle, where they will welcome us, play the anthem, and escort us into the Training Center, which will be our (25)home/prison until the Games begin. (p. 83)

เราจะแล่นไปในรถเทียมม้ารายี่สิบนาที ก่อนจะสิ้นสุดลงที่วงเวียนกลางเมือง ที่นั่นจะมีการต้อนรับเรา บรรเลงเพลงชาติ และเชื้อเชิญเราเข้าสู่ศูนย์ฝึกซ้อม ซึ่งจะเป็น (25)บ้าน / คุกของเราจนกว่าเกมจะเริ่ม (หน้า 78)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบศูนย์ฝึกทักษะก่อนเริ่มแข่งขันกับบ้านที่พักและเรือนจำ เพื่อสื่อความถึงการเป็นบรรณาการเหมือนกับถูกกักขังบริเวณ ดังนั้นบ้านที่พักอาศัยของบรรณาการจึงเป็นเหมือนสถานที่จองจำ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปลักษณ์ เพื่อสื่อความถึงจินตภาพเดียวกัน โดยรักษาเครื่องหมายวรรคตอนไว้ในตัวบทฉบับแปลด้วย

ตัวอย่างที่ 2 การแปลแบบไม่คงนัยเชิงอุปลักษณ์

He's one of (41)the giants, probably six and a half feet tall and built like an ox,... (p. 152)

เขาเป็นหนึ่งใน(41)เด็กหนุ่มร่างยักษ์ น่าจะสูงราวหกฟุตครึ่ง กายาล่ำสันราวโคถึก (หน้า 78)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบเทรซ บรรณาการจากเขต 11 กับยักษ์ เพื่อสื่อความถึงความกำยำล่ำสันและมีร่างกายใหญ่โต ว่าเทรซเป็นคนร่างกายใหญ่โต ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยเชิงอุปลักษณ์ ว่า “เขาเป็นหนึ่งในเด็กหนุ่มร่างยักษ์” เพราะใช้คำ “ยักษ์” ไปขยาย “ร่าง” ทำให้ขาดนัยเชิงอุปลักษณ์ไป ควรรักษาประเภทของอุปลักษณ์ไว้ด้วยการใช้แบบเปรียบเทียบในภาษาไทย เช่น เขาเป็นหนึ่งในพวกยักษ์ เป็นต้น ซึ่งจะสอดคล้องกับคำแนะนำของ Newmark (1995) ว่าการแปลอุปลักษณ์สร้างใหม่ควรใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบความหมาย (Componential analysis) ร่วมด้วย

ตัวอย่างที่ 3 การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ

Effie's somewhat teary and keeps patting my hair and talking about how she told everyone we were (78)pearls. (p. 83)

เอฟฟี่ตาแดงก้ำเอาแต่ลูบไล้ผมของฉันอยู่อย่างนั้น และพูดว่า เธอคอยบอกทุกคนว่าเราคือ(78)ไข่มุกเม็ดงาม (หน้า 78)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบแคตนิสและพีตากับไข่มุก เพื่อสื่อถึงความถึงค่าของการเป็นผู้ชนะเกมล่าชีวิต การที่แคตนิสกับพีตาร่วมกันเป็นผู้ชนะเกมล่าชีวิตทำให้ทั้งคู่เป็นสิ่งที่ค่าดุจดังไข่มุก ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ เพื่อสื่อความถึงจินตภาพเดียวกัน โดยรักษาโครงสร้างเดียวกัน แต่เสริมความด้วยลักษณะนามและคุณศัพท์เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสละสลวยของตัวบทฉบับแปล

ตัวอย่างที่ 4 การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ

The team works on me until late afternoon, turning my skin to (36)glowing satin. (p. 145)

ทีมงานจัดการขัดสีฉวีวรรณเตรียมตัวฉันกระทั่งเย็นมาก เปลี่ยนผิวฉันให้ (36)นุ่มลื่นเป็นประกายเหมือนใยไหม (หน้า 128)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบผิวพรรณของแคตนิสกับผ้าซาตินที่เลื่อมมันวาว เพื่อสื่อความถึงความเป็นประกายผุดผ่องว่าแคตนิสถูกขัดสีฉวีวรรณจนผิวพรรณผุดผ่องเหมือนผ้ามันวาว ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือเปลี่ยนเป็นอุปมาโดยใช้คำว่า “เหมือน” เป็นคำบ่งชี้ พร้อมใช้แบบเปรียบเทียบว่า “ใยไหม” เพื่อสื่อความถึงจินตภาพความมันวาวและเสริมความด้วยจินตภาพ “นุ่มลื่น” เพิ่มเข้ามาด้วย เพื่อให้เกิดภาพที่เทียบเคียงกันได้ในวันฉวีวรรณไทย

ตัวอย่างที่ 5 การแปลแบบละอุปลักษณ์

“No, it happened. And right when your song ended, I knew — just like your mother — I was (72)a goner,” Peeta says. (p. 366)

"ไม่ มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แล้วตอนที่เพลงของเธอจบ ฉันรู้ -- เหมือนกับแม่
ของเธอ - (72)ว่าฉันสยบต่อเธอแล้ว" พีต้าพูด (หน้า 311)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบอาการของพีต้ากับคนที่ทำจิต
วิญญาณสูญหายไป เพื่อสื่อความถึงอาการของพีต้าหลังจากได้ฟังแคตนิสร้างเพลงว่าคล้ายคนที่
ตายหรือจิตวิญญาณสูญหายไปเลย เพราะหลงรักแคตนิสอย่างเต็มที่ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการ
แปลแบบละ อุลักษณ์ โดยไม่มีนัยของการเป็นคนสาบสูญเหลืออยู่เลย และใช้กริยา "สยบ"
หมายถึง ยอมจำนน แทน ทำให้เกิดมโนภาพคนละมโนภาพ เพราะข้อความนี้มีบริบทเชื่อมโยง
กับ "คล้ายกับแม่ของเธอ" ซึ่งแม่ของแคตนิสคล้ายกับคนสาบสูญเพราะทำใจเรื่องพ่อแคตนิส
เสียชีวิตจากเหมืองระเบิดไม่ได้ จึงทำให้ "สยบ" ไม่สามารถสร้างมโนภาพที่เท่ากับตัวบท
ต้นฉบับได้

จะเห็นได้ว่าผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลที่หลากหลาย โดยใช้กลวิธีการแปล
แบบรักษาอุปลักษณ์บ่อยที่สุด เพื่อสื่อความถึงจินตภาพเชิงเปรียบเทียบเดียวกันกับตัวบท
ต้นฉบับ ทั้งนี้มีการเลือกใช้กลวิธีอื่นด้วย เช่น กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบ แบบ
เปรียบเทียบ และกลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ ซึ่งสอดคล้องกับ
กับคำแนะนำของ Newmark (1995) ว่าการแปลอุปลักษณ์สร้างใหม่ควรใช้การวิเคราะห์
องค์ประกอบความหมาย (Componential analysis) ร่วมด้วย เพื่อให้สามารถถ่ายทอด
ความหมาย หรือ sense ไปยังภาษาปลายทางได้

4.2 กลวิธีการแปลอุปลักษณ์ไร้พลัง

จากจำนวนอุปลักษณ์ไร้พลัง 18 ตัวอย่างนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปล 4
กลวิธี ดังนี้ 1) ใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปลักษณ์ 10 ครั้ง 2) ใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัย
อุปลักษณ์ 4 ครั้ง 3) ใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ 3 ครั้ง และ 4) ใช้
กลวิธีการแปลแบบละอุปลักษณ์ 1 ครั้ง โดยมีตัวอย่างตามลำดับดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การแปลแบบรักษาอุปลักษณ์

Gale's not my boyfriend, but would he be, if I opened that (66)door? He talked about us running away together. Was that just a practical calculation of our chances of survival away from the district? Or something more? (p. 267)

เกลไม่ใช่เพื่อนชายของฉัน แต่เขาจะเป็นหรือไม่หากฉันเปิด(66)ประตูให้ เขาพูดถึงการที่เราหนีไปด้วยกัน หรือว่านั่นเป็นแค่การประเมินโอกาสของเราที่เราจะหนีรอดจากเงื้อมมือของเขต? หรือมีอะไรมากกว่านั้น? (หน้า 290)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบโอกาสกับประตู เพื่อสื่อความถึงการเปิดโอกาสให้เกลมาเป็นคนรัก การเปิดประตูจึงเท่ากับการให้โอกาสนั่นเอง ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปมาอุปไมย ใช้อุปมาอุปไมยเดียวกันคือ “ประตู” เพื่อสื่อความถึงช่องทางหรือโอกาส ซึ่งเป็นมโนภาพที่เทียบเคียงได้กับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 2 การแปลแบบไม่คงนัยอุปมาอุปไมย ดังนี้

I also sold at the (21)back doors of the wealthier clients in town, trying to remember what my father had told me and learning a few new tricks as well. (p. 63)

ฉันยังเอาของไปเร่ขาย(21)หลังบ้านลูกค้าผู้มั่งคั่งในเมืองด้วย พยายามนึกถึงสิ่งที่พ่อเคยสอน แล้วเรียนรู้กลเม็ดใหม่ๆ ด้วยพร้อมกัน (หน้า 61)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบสถานที่ขายสินค้าแบบไม่เปิดเผยกับประตูหลังบ้าน เพื่อสื่อความถึงการปกปิด การลักลอบ การแอบทำ หรือเป็นสถานที่ลับหูลับตาคน ทำให้เกิดจินตภาพว่าแคตนิสแอบขายเนื้อหรือของป่าที่หามาได้อย่างลับๆ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นประตูด้านหลังจริงๆ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปมาอุปไมย กล่าวคือใช้คำ “หลังบ้าน” สื่อความถึงบริเวณหลังบ้านจริงๆ ซึ่งไม่เกิดจินตภาพว่าเป็นการขายแบบไม่เปิดเผย จึงควรใช้การเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ เช่น ฉันยังเข้าหลังบ้านเอาของไปแอบขาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กรณีนี้สอดคล้องกับกับคำแนะนำของ Newmark (1995) ว่า “while dead metaphors are not especially problematic, literal translation is not possible.” หรือ การแปลอุปมาอุปไมยไว้พลั้งนั้นถึงแม้จะไม่เป็นปัญหาสำคัญอะไรนัก แต่ก็ไม่ควรแปลแบบตรงตัว

ตัวอย่างที่ 3 การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ

Scrawny kitten, belly swollen with worms, crawling with fleas. The last thing I needed was another (1)mouth to feed. But Prim begged so hard, cried even, I had to let him stay. (p. 4)

เจ้าลูกแมวผอมกะหร่อง ท้องบวมเป่งเต็มไปด้วยพยาธิ เห็นยุบยับตามตัว สิ่งสุดท้ายที่ฉันต้องการคืออีกหนึ่ง (1)ปากท้องที่ต้องหาเลี้ยง (หน้า 14)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบแมวกับปาก ซึ่งเป็นนามนัยของสิ่งมีชีวิต 1 ชีวิต โดยสื่อว่าแมวหนึ่งตัวคือสิ่งมีชีวิตที่จะต้องเลี้ยงดูหาอาหารมาให้กิน เพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไปได้ ซึ่งถือเป็นภาระหนักสำหรับคนยากจน ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือเพิ่มนามนัยจาก “ปาก” เป็น “ปากท้อง” แทนชีวิตร่างกาย ทำให้เกิดจินตภาพเห็นส่วนที่ต้องการอาหาร จนนำไปสู่ภาระที่ต้องคอยหาเลี้ยง ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของ Newmark (1995) เรื่องไม่ควรแปลแบบตรงตัวดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว

ตัวอย่างที่ 4 การแปลแบบละอุปลักษณะ

Oh, Gale, I think. If only you (67)had my back now.... (p. 342)

โธ่ เกล ฉันคิด ถ้าเพียงตอนนี้ฉันได้(67)กลับไปหานาย... (หน้า 291)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบด้านหลังของแคตนิสกับหลัง ซึ่งเป็นนามนัยของร่างกายทั้งหมด และใช้สำนวน “to have one’s back” ซึ่งหมายถึงคอยคุ้มครองอยู่ด้านหลัง เพื่อสื่อความถึงเหตุการณ์ที่แคตนิสต้องการเกลให้คอยระวังหลังให้เวลาต้องออกผจญภัย ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบละอุปลักษณะ กล่าวคือผู้แปลตีความอุปลักษณะไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดอุปลักษณะออกมาได้ ในกรณีนี้ควรเลือกใช้ข้อความเทียบเคียงในภาษาไทย เช่น ถ้ามีนายมาคอยระวังหลังให้แล้วละก็ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลที่หลากหลาย โดยใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปลักษณะน้อยที่สุด ในการพยายามสื่อความถึงจินตภาพเชิงเปรียบเทียบเดียวกันกับตัวบทต้นฉบับ ทั้งนี้มีการเลือกใช้กลวิธีอื่นบ้าง แต่น้อยครั้งมาก เช่น กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ เป็นต้น ทั้งนี้ ไม่ค่อยสอดคล้องกับกับคำแนะนำของ Newmark

(1995) เพราะส่วนใหญ่ผู้แปลเลือกใช้การแปลแบบตรงตัว แต่ Newmark แนะนำว่าถึงแม้จะไม่ใช่วิธีการแปลที่สำคัญแต่ก็ไม่ควรแปลตรงตัว

4.3 กลวิธีการแปลอุปสรรคดั้งเดิม

จากจำนวนอุปสรรคดั้งเดิม 16 ตัวอย่างนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลมากถึง 6 กลวิธี ดังนี้ 1) ใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรค 7 ครั้ง 2) ใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรค 3 ครั้ง 3) ใช้กลวิธีการแปลแบบเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบแบบเปรียบเทียบ 2 ครั้ง 4) ใช้กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบภาพในใจ 2 ครั้ง 5) ใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ 1 ครั้ง และ 6) ใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม 1 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 1 การแปลแบบรักษาอุปสรรค

“Don't be so superior. You can never tell what you'll find in the arena.

Say it's actually (32) a gigantic cake —” begins Peeta. (p. 118)

“ไม่ต้องมาชม เธอไม่รู้หรือว่าจะเจออะไรบ้างในลานประลองนั้น สมมุติว่ามี

(32) เค้กยักษ์อยู่จริง —” พีต้าเริ่ม (หน้า 105)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบสนามแข่งหรือเวทีประลองกับเค้กก้อนโต เพื่อสื่อความว่าเวทีประลองก็คือเค้กก้อนใหญ่ ความสามารถในการอำพรางตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของพีต้าด้วยการวาดภาพบนร่างกาย จึงอาจมีประโยชน์เมื่ออยู่ในสนามประลองที่เหมือนกับการแต่งหน้าเค้กก้อนใหญ่ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรค ใช้อุปสรรคเดียวกันคือ “เค้ก” แต่ผู้แปลตีความอุปสรรคว่าเป็นเค้กจริงๆ มโนภาพที่เปรียบเทียบสนามประลองเป็นเค้กก้อนโตจึงไม่เกิด ถึงแม้จะเป็นไปตามคำแนะนำของ Newmark (1995) ว่าการแปลอุปสรรคดั้งเดิมเป็นการถ่ายทอดโลกทัศน์ของผู้เขียน ดังนั้นจึงควรแปลแบบตรงตัว อย่างไรก็ตามอาจพิจารณาแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบหรือไม่คงนัยเชิงอุปสรรคเหลือเพียงถ่ายทอดความหมาย (sense) ตรงๆ ได้ แต่ในกรณีนี้ ผู้แปลตีความแบบตรงตัวจึงทำให้มโนภาพในตัวบทฉบับแปลไม่ตรงกับมโนภาพในตัวบทต้นฉบับ ตัวอย่างต่อไปเป็น

ตัวอย่างที่ 2 การแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์

I bite my lip. Rue is(34) a small yellow flower that grows in the Meadow. (p. 121)

ฉันทริมฝีปาก ริว(34)เป็นชื่อดอกไม้เล็กๆ สีเหลือง ซึ่งเติบโตในทุ่งเมโดว์ (หน้า 108)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบวีว บรรณาการตัวแทนจากเขต 11 กับดอกกริว เพื่อสื่อความว่าเด็กหญิงกริวเป็นเด็กผู้หญิงวัยสดใส น่ารักน่าเอ็นดู ยังเด็กและตัวเล็กเหมือนดอกกริว กระฉิวหลิวสีเหลืองๆ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์ กล่าวคือใช้คำ “เป็นชื่อ” สื่อความถึงชื่อของกริวเป็นชื่อดอกไม้ ซึ่งไม่เกิดจินตภาพว่าสดใส น่ารักน่าเอ็นดู หากอาศัยคำแนะนำของ Newmark (1995) ดังอธิบายก่อนหน้านี้ ควรตัดคำว่า “ชื่อ” ออกไป ให้เหลือเพียง “กริวเป็นดอกไม้กระฉิวหลิว” เพื่อให้เกิดจินตภาพเดียวกันและรักษานัยเชิงอุปลักษณ์

ตัวอย่างที่ 3 การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ ดังนี้

Then I just lay curled up on the bed, stroking the silken sheets, watching the sun set over (35)the artificial candy Capitol. (p. 126)

แล้วก็นอนตัวคู้อยู่บนเตียง ลูบไล้ผ้าปูเตียงที่นุ่มราวเส้นไหม เผ้ามองดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าเหนือ(35)แคปิตอลที่มีสีส้มเหมือนลูกกวาดสังเคราะห์ (หน้า 112)

จากตัวอย่างข้างต้นนั้น ผู้เขียนเปรียบเทียบเมืองหลวงแคปิตอลกับลูกกวาด เพื่อสื่อความถึงสีส้มสดใส ความหลากหลายแบบทรงและลวดลายของตัวอาคารบ้านเรือนในแคปิตอล ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือเปลี่ยนเป็นอุปมาโดยใช้คำว่า “เหมือน” เป็นคำบ่งชี้ เพื่อสื่อความหมายเชิงเปรียบเทียบที่ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 4 การแปลโดยเปลี่ยนอุปลักษณ์เป็นอุปมาประกอบภาพในใจ

“Truly,” says Cinna. He leans down and kisses me on the forehead.
“Good luck, (46)girl on fire.” (p. 177)

"จริงสิ" ชินน่าตอบ แล้วยื่นหน้ามาจอบหน้าผากฉัน "โชคดีนะ (46)สาวน้อยผู้มากับไฟ" (หน้า 157)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบแคตนิสกับเด็กสาวผู้ถูกเป็นไฟ เพื่อสื่อถึงความถึงแคตนิสว่าสวมชุดที่ลุกเป็นไฟด้วยเทคนิคพิเศษเพื่อแทนภาพลักษณ์ของเขต 12 คือเหมืองถ่านหิน ซึ่งวัตถุประสงค์ของถ่านหินก็คือการเผาไหม้ ดังนั้นชุดที่ลุกเป็นไฟได้จึงเป็นทั้งตัวแทนเขตและตัวแทนของแคตนิส ซึ่งอาจมาเป็นบรรณาการ จึงถือว่าเป็นผู้จุดประกายไฟให้แก่ผู้คน จนได้รับฉายาว่า girl on fire ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบเปลี่ยนประเภทอุปสรรคประกอบภาพในใจ กล่าวคือใช้กริยา “มา” สื่อความว่าแคตนิสเหมือนมีไฟติดตัวมาด้วย ทำให้เกิดจินตภาพแตกต่างจากตัวบทต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 5 การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ

Once I had something to barter with, things changed. I'm (31)a tough trader. (p. 111)

จากนั้นทันทีที่ฉันมีของบางอย่างแลกเปลี่ยน ทุกอย่างก็เปลี่ยนไป ฉันกลายเป็น(31)แม่ค้าเชี่ยวชาญลากดิน (หน้า 100)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบแคตนิสกับผู้ค้าขาย เพื่อสื่อความว่าแคตนิสเป็นผู้ค้าขายที่ไม่ยอมถูกเอาเปรียบ รู้จักเจรจาต่อรอง ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือเพิ่มสำนวน “เชี่ยวชาญลากดิน” เพื่อสื่อความว่าเป็นผู้ค้าขายที่ไม่เสียเปรียบใคร

ตัวอย่างที่ 6 การแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม

There's still more than an hour, maybe two, when I wriggle into the underbrush and wait for (68)the blood to begin to flow. (p. 343)

ยังเหลือเวลาอีกกว่าชั่วโมง บางทีอาจจะสอง ตอนที่ฉันขยับเข้าไปในพุ่มไม้เตรียมตัวสำหรับ(68)การนองเลือด (หน้า 292)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบเหตุการณ์ที่บรรณาการต้องออกไปรับสิ่งของที่ผู้จัดส่งมาให้กับการหลังเลือด เพื่อสื่อความถึงเหตุการณ์ที่เหล่าบรรณาการต้องคอย

ระวางคนอื่น เพื่อไปรับสิ่งของ การระวางนี้อาจหมายถึงการฆ่าคนอื่น หรือการต่อสู้กัน ทำให้เหตุการณ์นี้เป็นการนองเลือด ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม กล่าวคือผู้แปลใช้สำนวน “นองเลือด” เพื่อรักษานัยเชิง อุปสรรคณ์และเกิดจินตภาพเดียวกันกับต้นฉบับ

จะเห็นได้ว่าผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลที่หลากหลายถึงหกกลวิธี โดยใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรคณ์น้อยที่สุด แต่ถึงแม้จะมีกลวิธีที่หลากหลายกลับพบว่าใช้น้อยครั้ง อย่างไรก็ตาม ถือว่าสอดคล้องกับกับคำแนะนำของ Newmark (1995) ว่าการแปลอุปสรรคณ์ดั้งเดิมเป็นการถ่ายทอดโลกทัศน์ของผู้เขียน ดังนั้นจึงควรแปลแบบตรงตัว อย่างไรก็ตามอาจพิจารณาแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ หรือไม่คงนัยเชิงอุปสรรคณ์เหลือเพียงถ่ายทอดความหมาย (sense) ตรงๆ ได้ จึงถือว่าผู้แปลเลือกกลวิธีการแปลที่เหมาะสม

4.4 กลวิธีการแปลอุปสรรคณ์มาตรฐาน

จากจำนวนอุปสรรคณ์มาตรฐาน 14 ตัวอย่างนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปล 4 กลวิธี ดังนี้ 1) ใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม 5 ครั้ง 2) ใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรคณ์ 5 ครั้ง 3) ใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรคณ์ 3 ครั้ง และ 4) ใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ 1 ครั้ง โดยมีตัวอย่างตามลำดับดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม

The roar of the crowd is deafening. Peeta has absolutely (42)wiped
the rest of us off the map with his declaration of love for me. (p. 162)

เสียงโห่ร้องจากฝูงชนดังอื้ออึงไปทั่ว พีต้า(42)กวาดเราทุกคนตกกระป๋อง
อย่างสมบูรณ์แบบด้วยการประกาศถึงความรักที่มีต่อฉัน (หน้า 144)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบการกระทำของพีต้ากับการลบออกจากพื้นที่ในการต่อสู้ ซึ่งเป็นสำนวนว่า ‘wipe off the map’ หมายถึง ทำลายให้พินาศย่อยยับ ยึดพื้นที่ได้หมดจนไม่เหลือที่ให้ยืนอีกต่อไป เพื่อสื่อความว่าการกระทำของพีต้าทำให้บรรณาการคนอื่นต้องพ่ายแพ้ย่อยยับไปเลย ในที่นี้พีต้าสารภาพรักแค้นนิสผ่านการสัมภาษณ์

ทำให้ผู้ชมเห็นใจเพราะคู่รักต้องมาแข่งกันเองในเกม ล่าชีวิต จึงเรียกคะแนนสงสารจากผู้ชม ได้มากจนบรรณาการคนอื่นสู้ไม่ได้ จึงใช้สำนวนนี้ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความ เทียบเคียงทางวัฒนธรรม ใช้อุปลักษณ์ “ตกระบ้อง” เพื่อสื่อความถึงการไม่เป็นที่สนใจ แต่พยายามรักษารูปกริยาว่า “กวาด” ที่ตรงกับ “wipe” ซึ่งเป็นการดัดแปลงสำนวนไทยที่ว่า “เช็ด ตกระบ้อง” ทั้งนี้การใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรมเป็นกลวิธีที่สอดคล้องกับคำแนะนำ ของ Newmark (1995) ว่าวิธีที่ใช้กันมากที่สุดในการแปล อุปลักษณ์มาตรฐานคือการสร้างภาพ ในใจ (image) ในภาษาต้นทาง (SL) ขึ้นใหม่ให้เป็นภาพในใจในภาษาปลายทาง (TL) กล่าวคือ เมื่อมีสำนวนที่เทียบเคียงกันได้ก็ควรใช้สำนวนในภาษาปลายทาง แต่ทั้งนี้วิธีการอื่นๆ ในการ ถ่ายทอดอุปลักษณ์ชนิดนี้เป็นภาษาปลายทาง เช่น การลดระดับภาพในใจให้เหลือเพียงระดับ sense ก็ใช้ได้เช่นกัน

ตัวอย่างที่ 2 การแปลแบบรักษาอุปลักษณ์

I'm able to haul him back onto the horn where we drag ourselves toward the top where (77)the lesser of two evils awaits. (p. 345)

ฉันลากเขากลับขึ้นมาบนเขาสัตว์ได้ ก่อนที่จะพาตัวเองตรงไปยังจุดสูงสุดที่ซึ่ง มี(77)ปีศาจที่น่าสะพรึงกลัวน้อยกว่าอยู่ (หน้า 407)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบคาโตกับปีศาจที่น่ากลัวน้อยกว่า ซึ่งเป็นสำนวนว่า “the lesser of two evils” หมายถึงสิ่งที่เลวร้ายน้อยกว่าจากสิ่งเลวร้ายสองสิ่ง เพื่อสื่อความว่าคาโตน่ากลัวน้อยกว่าตัวมัตต์ ซึ่งเป็นสัตว์กลายเป็นที่ดุร้าย ผู้แปลเลือกใช้กลวิธี การแปลแบบรักษาอุปลักษณ์ กล่าวคือใช้คำตรงตัวว่า “ปีศาจที่น่าสะพรึงกลัวน้อยกว่า” เพื่อ รักษาเนื้อหาของอุปลักษณ์และสร้างจินตภาพเดียวกันกับตัวบทต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 3 การแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์

But it crossed my mind that there might be something in the trash bins, and those were (11)fair game. (p. 35)

แต่ความคิดผุดขึ้นในใจฉันว่าอาจจะมียะไรสักอย่างอยู่ในถังขยะ (11)และนั่นคง ไม่เป็นไร (หน้า 39)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบการค้นหาเศษอาหารตามถังขยะกับการเล่นเกมตามกติกา เพื่อสื่อความว่าการค้นถังขยะไม่ใช่การขโมยจึงถือเป็นการกระทำถูกกฎหมาย ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์ กล่าวคือลดภาพในใจ (image) ของการเล่นเกมตามกฎกติกาลงมาเหลือเพียงความหมาย (sense) ว่าเป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย ทำให้จินตภาพและนัยเชิงอุปลักษณ์หายไป ถึงแม้จะสอดคล้องกับคำแนะนำของ Newmark (1995) ที่ว่าสามารถลดระดับลงมาได้หากไม่มีสำนวนที่เทียบเคียงกันได้ แต่กรณีนี้อาจจะเลือกรักษาอุปลักษณ์ได้ว่า “เล่นตามกติกา” ได้

ตัวอย่างที่ 4 การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ

Not that Cato is (57)the final word on anything. Didn't he just lose his entire stash of supplies? (p. 273)

แต่ใช้ว่า(57)คำพูดของคาโตจะถูกเสียทุกอย่าง เขาเพิ่งสูญเสียเสบียงทั้งหมดไปไม่ใช่หรือ (หน้า 234)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบคาโตกับคำพูดสุดท้าย โดยใช้สำนวน “the final word” ซึ่งหมายถึงการตัดสินใจอันเป็นที่สุด ในที่นี้เพื่อสื่อความถึงคาโตว่าเป็นผู้มีอำนาจมากกว่าคนอื่นในกลุ่ม เป็นคนตัดสินใจคนสุดท้ายที่คนอื่นต้องฟัง ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือผู้แปลใช้คำว่า “ถูก” เสริมความคำว่า “คำพูด” ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดอุปลักษณ์ออกมาได้ ในกรณีนี้ควรเลือกใช้ข้อความเทียบเคียงในภาษาไทย เช่น “คำตัดสินถือเป็นที่สุด” “มีอำนาจชี้ขาด” เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลอุปลักษณ์มาตรฐานมากถึงสี่กลวิธี เป็นที่น่าสังเกตว่ากลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรมมีบ่อยครั้งเท่ากับการใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปลักษณ์ ทั้งนี้ ถือว่าสอดคล้องกับคำแนะนำของ Newmark (1995) ว่าวิธีที่ใช้กันมากที่สุดในการแปลอุปลักษณ์มาตรฐานคือการสร้างภาพในใจ (image) ในภาษาต้นทาง (SL) ขึ้นใหม่ให้เป็นภาพในใจในภาษาปลายทาง (TL) กล่าวคือเมื่อมีสำนวนที่เทียบเคียงกันได้กับภาษาต้นทางก็ควรใช้สำนวนนั้นในภาษาปลายทาง

4.5 กลวิธีการแปลอุปสรรคประยুক্ত

จากจำนวนอุปสรรคประยুক্ত 12 ตัวอย่างนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลมากถึง 6 กลวิธี ดังนี้ 1) ใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรค 6 ครั้ง 2) ใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรค 2 ครั้ง 3) ใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม 1 ครั้ง 4) ใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ 1 ครั้ง 5) ใช้กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบแบบเปรียบเทียบ 1 ครั้ง และ 6) ใช้กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบภาพในใจ 1 ครั้ง โดยมีตัวอย่างตามลำดับดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรค

The boy took one look back to the bakery as if checking that (13)the coast was clear, then, his attention back on the pig, he threw a loaf of bread in my direction. (p. 37)

เด็กชายหันกลับไปมองร้านขนมปังเหมือนกำลังตรวจสอบว่า(13)ทางสะดวกหรือไม่ จากนั้นก็หันความสนใจกลับมาที่หมู แล้วโยนขนมปังก้อนหนึ่งมาทางฉัน (หน้า 40)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบห้องครัวร้านขนมปังกับชายฝั่ง โดยใช้สำนวนว่า “the coast is clear” ที่แปลว่า ปลอดภัย เพื่อสื่อความว่าพื้นที่บริเวณห้องครัวร้านขนมปังของพี่ต้าปลอดภัยโปร่งเหมือนชายฝั่งที่ไม่มีคลื่นลม ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรค โดยใช้วลี “ทางสะดวก” ซึ่งมีความหมายนัยตรง ทั้งนี้สอดคล้องกับคำแนะนำของ Newmark (1995) ว่าการแปลอุปสรรคประยুক্তนั้นสามารถถ่ายทอดเป็นสำนวนที่เทียบเคียงกันได้หรือลดระดับมโนภาพ (image) ลงมาเหลือเพียง (sense) ก็ได้หากไม่มีสำนวนที่เทียบเคียงกันในภาษาปลายทาง ในกรณีนี้ ผู้แปลเลือกถ่ายทอดความหมายโดยไม่คงนัยเชิงอุปสรรคไว้ ซึ่งถือว่าเป็นกลวิธีที่ยอมรับได้

ตัวอย่างที่ 2 การใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรค

Or has she already started to slip away, (23)leaving the weight of the world on my sister's fragile shoulders? (p. 65)

หรือว่าจะเริ่มหนีเข้าไปในโลกส่วนตัวอีก (23)ทิ้งน้ำหนักของโลกทั้งโลกไว้บน
บ่าอันบอบบางของน้องสาวฉัน (หน้า 62)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบภารกิจในชีวิตประจำวันกับโลก โดยใช้
สำนวนว่า “leave the weight of the world on someone’s shoulders” ซึ่งเทียบเคียงได้กับ
สำนวนว่า “แบกโลกไว้บนบ่า” เพื่อสื่อความถึงการรับภาระในการดูแลกิจวัตรประจำวันว่าเป็น
งานหนักเหมือนการแบกโลกซึ่งมีน้ำหนักมากไว้ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุป
ลักษณะ กล่าวคือใช้การแปลแบบตรงตัว ซึ่งถือว่าเป็นไปตามกลวิธีการแปลที่ Newmark (1995)
แนะนำ อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้มีสำนวนที่เทียบเคียงกันได้ ดังนั้นจึงควรเลือกแปลโดยรักษาอุป
ลักษณะ เช่น “ปล่อยให้พี่น้องพริ้มแบกโลกทั้งใบไว้บนบ่าบอบบาง” เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 3 การแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม

But I am still (56)in the dark on what motivated him to betray the
Careers. (p. 262)

แต่ฉันยัง(56)มืดแปดด้าน ไม่รู้ว่าอะไรกระตุ้นให้เขาหักหลังพวกมืออาชีพ
(หน้า 225)

จากตัวอย่างข้างต้นนั้น ผู้เขียนเปรียบเทียบความไม่รู้ของแคตนิสกับความมืด
ซึ่งเป็นสำนวนว่า “in the dark” หมายถึง “ไม่รู้” เพื่อสื่อความว่าแคตนิสไม่รู้เหตุผลที่พี่ต้าหักหลัง
พวกกลุ่มมืออาชีพ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม
กล่าวคือเลือกใช้สำนวนที่เทียบเคียงกันได้ว่า “มืดแปดด้าน” ซึ่งสอดคล้องกับกลวิธีที่ Newmark
(1995) แนะนำ

ตัวอย่างที่ 4 การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ

His voice was that beautiful, high and clear and so (17)filled with life it
made you want to laugh and cry at the same time. (p. 51)

เสียงของพ่อไพเราะ สูง ใส (17)มีชีวิตชีวา สามารถทำให้ใครๆ หัวเราะหรือ
ร้องไห้ได้ในคราวเดียวกัน (หน้า 52)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบเสียงของพ่อของแคตนิสกับชีวิต ซึ่งเป็นสำนวนที่ดัดแปลงจาก “full of life” หมายถึงมีชีวิตชีวา เพื่อสื่อความว่าเสียงของพ่อของแคตนิสนั้นสดใส เต็มไปด้วยความมีชีวิตชีวา ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือไม่ใช้วลี “เต็มไปด้วย” ที่เป็นที่ยอมรับเมื่อมากับสำนวน “มีชีวิตชีวา” อย่างไรก็ตาม ถือว่าทำให้เกิดจินตภาพเช่นเดียวกับตัวบทต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 5 การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ

“Two against one. Should be (75) a piece of cake,” he says (p. 398)

"สองต่อหนึ่ง น่าจะ(75)ง่ายเหมือนกินเค้ก" เขาว่า (หน้า 337)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบเหตุการณ์การต่อสู้แบบสองรุมหนึ่งกับเค้กหนึ่งชิ้น ซึ่งเป็นสำนวนว่า “a piece of cake” หมายถึง ความง่าย เพื่อสื่อความว่าการต่อสู้กับคาโต้เป็นเรื่องง่ายตายเหมือนการกินเค้ก เพราะฝ่ายแคตนิสและพีต้ามีกันสองคน ขณะที่คาโต้มีอยู่คนเดียว ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือเปลี่ยนเป็นอุปมาโดยมี “เหมือน” เป็นคำบ่งชี้ และเพิ่มกริยา “กิน” แต่ผู้วิจัยเห็นว่า มีสำนวนในภาษาไทยว่า “เรื่องกล้วยๆ” หรือ “ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก” อยู่แล้ว จึงควรเลือกใช้สำนวนที่มีในภาษาปลายทาง เพราะเป็นคำแนะนำแรกที่ Newmark (1995) แนะนำว่า ให้เลือกสำนวนที่เทียบเคียงกันได้ก่อน หากไม่มีจึงลดระดับมโนภาพ (image) เป็นความหมาย (sense) เพื่อถ่ายทอดความหมายโดยไม่คงนัยเชิงอุปลักษณ์ก็ได้

ตัวอย่างที่ 6 การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบภาพในใจ

Then I realized she's (29) a dead ringer for Delly. (p. 96)

ก่อนจะนึกขึ้นได้ว่า(29)เหมือนเดลลี่ไม่มีผิด” (หน้า 87)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบคนรับใช้ในห้องกับคนสั้นกระดิ่งที่ตายแล้ว ซึ่งเป็นสำนวนว่า “a dead ringer for” หมายถึง หน้าตาเหมือน คล้ายกันมาก เพื่อแสดงภาพว่าคนรับใช้ในห้องมีหน้าตาคคล้ายเพื่อนที่ชื่อเดลลี่ ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบภาพในใจ กล่าวคือผู้แปลใช้คำ “เหมือน” เป็นตัวบ่งชี้

ประกอบภาพในใจว่า “ไม่มีผิด” ทั้งนี้มีสำนวนในภาษาไทยว่า “แฝดคนละฝา” หรือ “เหมือนกัน
อย่างกับแกะ” ให้เลือกแปลโดยใช้สำนวนที่เทียบเคียงกันได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นว่าผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลอุปลักษณ์ประยุกต์
มากถึงหกกลวิธี โดยใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์บ่อยที่สุด ซึ่งเป็นกลวิธีที่
Newmark (1995) แนะนำว่าให้ใช้เป็นทางเลือกรอง โดยให้ใช้กลวิธีหลักคือการแปลแบบใช้
ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม ซึ่งผู้แปลใช้เพียงครั้งเดียวจาก 12 ตัวอย่าง จึงถือได้ว่าเป็น
การเลือกกลวิธีที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับได้

4.6 กลวิธีการแปลอุปลักษณ์ที่ใช้สำนวนจำเจ

จากจำนวนอุปลักษณ์ที่ใช้สำนวนจำเจ 5 ตัวอย่างนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการ
แปล 3 กลวิธี ดังนี้ 1) ใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์ 3 ครั้ง 2) ใช้กลวิธีการแปลแบบ
รักษาอุปลักษณ์ 1 ครั้ง และ 3) ใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม 1
ครั้ง โดยมีตัวอย่างตามลำดับดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์

A few of the other couples make a nice impression, but none of them
can (30) hold a candle to us. (p. 96)

มีอีก 2 - 3 คู่ที่น่าประทับใจ แต่(30) ไม่มีใครเทียบเราติด (หน้า 87)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบการทำได้ไม่ดีกับการถือเทียน ซึ่ง
เป็นสำนวนว่า “hold a candle to” หมายถึง “ด้อยกว่า” เพื่อสื่อความว่าการแข่งขันสร้างความ
ประทับใจรอบแรกคือการยื่นแสดงตัวบนรถม้า นั้น คู่บรรณาการคู่อื่นทำได้ด้อยกว่าคู่ของแคตนิส
กับพีต้า ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์ เพื่อรักษาโครงสร้างประโยคในตัว
บทต้นฉบับ กล่าวคือลดระดับมโนภาพ (sense) ลงเหลือเพียงระดับความหมาย (sense) ทั้งนี้มี
สำนวนภาษาไทยเกี่ยวกับการแข่งขันว่า “ทึ่งไม่เห็นฝุ่น” หรือ “ขาดลอย” ที่สามารถเลือกใช้ได้
และเป็นกลวิธีที่ Newmark (1995) แนะนำว่าการแปลอุปลักษณ์ที่ใช้สำนวนจำเจนั้นต้องรักษา
สำนวนไว้ในภาษาปลายทางอย่างเคร่งครัด

ตัวอย่างที่ 2 การใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปลักษณ์

The rain had soaked through my father's hunting jacket, leaving me
(10)chilled to the bone. (p. 34)

สายฝนกระหน่ำใส่เสื้อแจ็กเก็ตล่าสัตว์ของพ่อจนชุ่มโชก (10)หนาวเข้าไปถึง
กระดูก (หน้า 38)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบความรู้สึกหนาวของแคตนิสกับอาการหนาวเยือกถึงกระดูก ซึ่งเป็นสำนวนว่า “chilled to the bone” หมายถึง “หนาวเข้าไปถึงกระดูก” เพื่อสื่อความว่าฝนตกทำให้แคตนิสเปียกปอนและรู้สึกหนาวเย็นจับขั้วหัวใจ เหมือนเย็นเข้าไปถึงกระดูก ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปลักษณ์ กล่าวคือใช้คำตรงตัวว่า “หนาวเข้าไปถึงกระดูก” เพื่อรักษานัยเชิงอุปลักษณ์และสร้างจินตภาพเดียวกันกับตัวบทต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 3 การแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม

He is luring you in to make you (27)easy prey. (p. 88)

เขากำลังหลอกให้เธอ(27)ตายใจ (หน้า 81)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบแคตนิสกับเหยื่อ เพื่อสื่อความว่าการหลงเชื่อคำพูดของพีต้าคือการตายใจ และอาจตกเป็นเหยื่อของพีต้าได้เมื่ออยู่ในสนามประลองแข่งขันเกมล่าชีวิต ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม กล่าวคือใช้สำนวน “ตายใจ” เพื่อรักษานัยเชิงอุปลักษณ์และสร้างจินตภาพเดียวกันกับตัวบทต้นฉบับ และสอดคล้องกับคำแนะนำของ Newmark (1995)

กล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลที่ใช้สำนวนจำเจมากถึงสามกลวิธี เป็นที่น่าสังเกตว่ากลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์มีบ่อยครั้งมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับคำแนะนำของ Newmark (1995) ที่ว่าการแปลอุปลักษณ์ที่ใช้สำนวนจำเจนั้นต้องรักษาสำนวนไว้ในภาษาปลายทางอย่างเคร่งครัด ดังนั้น จึงถือได้ว่าเป็นการเลือกกลวิธีการแปลที่ยังไม่เหมาะสมกับตัวบทต้นฉบับ

4.7 สรุปการวิเคราะห์กลวิธีการแปลงอุปลักษณ์

ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดการแปลงอุปลักษณ์ที่ Schäffner (2004) ได้สรุปกลวิธีการแปลงไว้เจ็ดกลวิธี ว่าเป็นที่กลวิธีที่เหมาะสมกับการแปลงอุปลักษณ์ ทั้งนี้ยังอาศัยการจำแนกประเภทเป็นหกประเภทตามที่ Newmark (1995) ได้นำเสนอไว้ พบว่าในนวนิยายแปลงเรื่อง *เกมล่าชีวิต* แปลโดยนรา สุภักโรจน์ จากเรื่อง *The Hunger Games* ของซูซาน คอลลินส์ นั้น มีการใช้กลวิธีการแปลงอุปลักษณ์สร้างใหม่ 5 กลวิธี ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลงแบบรักษาประเภทอุปลักษณ์บ่อยครั้งที่สุด ในการแปลงอุปลักษณ์ไร้พลัง พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลง 4 กลวิธี และผู้แปลใช้กลวิธีการแปลงแบบรักษาอุปลักษณ์บ่อยครั้งที่สุด ในการแปลงอุปลักษณ์ดั้งเดิม พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลงมากถึง 6 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลงแบบรักษาประเภท อุปลักษณ์บ่อยที่สุดเช่นกัน ในการแปลงอุปลักษณ์มาตรฐานนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลง 4 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลงแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรมมากที่สุด ส่วนการแปลงอุปลักษณ์ประยุกต์นั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลงมากถึง 6 กลวิธี และผู้แปลใช้กลวิธีการแปลงแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์บ่อยครั้งที่สุด และในการแปลงอุปลักษณ์ที่ใช้สำนวนจำเจ พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลง 3 กลวิธี โดยใช้กลวิธีการแปลงแบบไม่คงนัยอุปลักษณ์บ่อยที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำไปอภิปรายในรายละเอียดในบทถัดไป

นอกจากการวิเคราะห์กลวิธีการแปลงอุปลักษณ์โดยแยกตามประเภทอุปลักษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้สรุปกลวิธีการแปลงทั้งหมดเป็นตาราง ดังแสดงในตารางที่ 4.1 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงรายงานสถิติการใช้กลวิธีการแปลงอุปลักษณ์ในตัวอย่างฉบับแปล

กลวิธีการแปลงอุปลักษณ์	ความถี่ (n = 83)	ร้อยละ
กลวิธีการแปลงโดยรักษาอุปลักษณ์	36	43.37
กลวิธีการแปลงโดยไม่คงนัยเชิงอุปลักษณ์	21	25.30
กลวิธีการแปลงแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ	8	9.64
กลวิธีการแปลงโดยใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม	8	9.64
กลวิธีการแปลงโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ	5	6.02
กลวิธีการแปลงโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบภาพในใจ	3	3.61
กลวิธีการแปลงโดยการละอุปลักษณ์	2	2.41

จากตารางที่ 4.1 ข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นการใช้กลวิธีการแปลงโดยรักษาอุปลักษณ์ จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.37 ตามด้วยกลวิธีการแปลงโดยไม่คงนัยเชิงอุปลักษณ์ พบจำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.30 ส่วนกลวิธีอื่นๆ ได้แก่ การแปลงแบบเสริม

ความประกอบแบบเปรียบเทียบ การแปลโดยใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบแบบเปรียบเทียบ การแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณ์ประกอบภาพในใจ และการแปลโดยการละอุปลักษณ์ โดยมีความถี่ 8 ครั้ง (ร้อยละ 9.64); 8 ครั้ง (ร้อยละ 9.64); 5 ครั้ง (ร้อยละ 6.02); 3 ครั้ง (ร้อยละ 3.61) และ 2 ครั้ง (ร้อยละ 2.41) ตามลำดับ ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏดังที่ได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก

กล่าวโดยสรุปแล้ว จากอุปลักษณ์ที่นำมาศึกษา จำนวน 83 ตัวอย่างในครั้งนี้นั้น พบว่ามีการใช้ในบทบรรยายมากกว่าบทสนทนา เป็นการบรรยายบุคคล สัตว์ และสิ่งของ มากกว่าการบรรยายภาพเหตุการณ์หรือบอกสภาพ ทั้งนี้เมื่อจำแนกประเภทแล้วพบว่ามีการใช้อุปลักษณ์ประเภทอุปลักษณ์สร้างใหม่และอุปลักษณ์ไร้พลังบ่อยครั้งที่สุด ตามมาด้วยการใช้อุปลักษณ์ดั้งเดิม อุปลักษณ์มาตรฐาน อุปลักษณ์ประยุกต์ และอุปลักษณ์ที่ใช้สำนวนจำเจพบน้อยที่สุดเพียง 5 ตัวอย่างเท่านั้น และพบกลวิธีการแปลโดยรักษาอุปลักษณ์บ่อยครั้งที่สุด และกลวิธีการแปลโดยการละอุปลักษณ์น้อยครั้งที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้อภิปรายในรายละเอียดและสรุปผลการวิจัย ซึ่งจะได้นำเสนอในบทถัดไป

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาวิจัยหัวข้อแนวทางการแปลอุปสรรคในนวนิยายเรื่อง *เกมส์ล่าชีวิต* ของนรา สุภักโรจน์ แปลจาก *The Hunger Games* ของซูซาน คอลลินส์ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรอบแนวคิดเรื่องอุปสรรคเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาวเคราะห์การใช้อุปสรรคในตัวบทต้นฉบับ และศึกษากรอบแนวคิดเรื่องการแปลอุปสรรคเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปสรรคจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในตัวบทฉบับแปล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือศึกษาทบทวนกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โวหารภาพพจน์เรื่องอุปสรรคและการแปลอุปสรรคเพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย วิเคราะห์ประเด็นปัญหาวิจัย รวมทั้งกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวอย่างอุปสรรคที่จะนำเข้ามาศึกษา ตลอดจนกลวิธีการแปลที่มีผู้เสนอให้ใช้ในการแปลอุปสรรค แนวคิดและทฤษฎีที่ศึกษา ได้แก่ แนวคิดอุปสรรคของ John R. Searle (1979) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกอุปสรรคที่นำเข้ามาศึกษา นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดอุปสรรคกับการแปลและการจัดประเภทอุปสรรคของ Peter Newmark (1988, 1995) และแนวคิดอุปสรรคกับการแปลที่เสนอโดย Christina Schäffner (2004) เป็นกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยนำไปใช้เป็นเกณฑ์การแบ่งประเภทอุปสรรค และวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปสรรค

หลังจากผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษาวิจัยจนเสร็จสิ้นครบตามที่กำหนดไว้แล้วนั้น พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือผู้แปลใช้กลวิธีที่หลากหลายในการถ่ายทอดอุปสรรค ดังนี้ พบว่าส่วนใหญ่เป็นการใช้การแปลโดยรักษาอุปสรรคหรือการแปลแบบตรงตัว จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.37 ตามด้วยกลวิธีการแปลโดยไม่คงนัยเชิงอุปสรรคหรือการแปลแบบตีความโดยไม่ใช้ภาพพจน์ พบจำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.30 ส่วนกลวิธีอื่นๆ ได้แก่ การแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ การแปลโดยใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรมหรือการแปลด้วยโวหารเทียบเคียง การเปลี่ยนภาพพจน์อุปสรรคประกอบแบบเปรียบเทียบหรือการแปลแบบตรงตัวประกอบการตีความ การเปลี่ยนภาพพจน์อุป

ลักษณะประกอบภาพในใจหรือการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์ และการแปลโดยการละอุปสรรคหรือการตัดภาพพจน์ทิ้ง โดยมีความถี่ 8 ครั้ง (ร้อยละ 9.64); 8 ครั้ง (ร้อยละ 9.64); 5 ครั้ง (ร้อยละ 6.02); 3 ครั้ง (ร้อยละ 3.61) และ 2 ครั้ง (ร้อยละ 2.41) ตามลำดับ

อย่างไรก็ดี เมื่อวิเคราะห์แยกย่อยตามประเภทอุปสรรคแล้วกลับพบว่าไม่เป็นที่ไปตามกลวิธีการแปลที่ Peter Newmark (1988, 1995) นำเสนอไว้ กล่าวคือ มีการใช้กลวิธีการแปลอุปสรรคสร้างใหม่ 5 กลวิธี ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรคบ่อยครั้งที่สุด ในการแปลอุปสรรคไร้พลัง พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปล 4 กลวิธี และผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรคบ่อยครั้งที่สุด ในการแปลอุปสรรคดั้งเดิม พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลมากถึง 6 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรคบ่อยที่สุดเช่นกัน ในการแปลอุปสรรคมาตรฐานนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปล 4 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรมมากที่สุด ส่วนการแปลอุปสรรคประยุกต์นั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลมากถึง 6 กลวิธี และผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรคบ่อยครั้งที่สุด และประเภทสุดท้ายในการแปลอุปสรรคที่ใช้สำนวนจำเจ พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปล 3 กลวิธี โดยใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรคบ่อยที่สุด

กล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรคหรือการแปลแบบตรงตัวในการแปลอุปสรรคสร้างใหม่ อุปสรรคไร้พลัง และอุปสรรคดั้งเดิม ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปสรรคในการแปลอุปสรรคประยุกต์และอุปสรรคที่ใช้สำนวนจำเจ และใช้กลวิธีการแปลแบบใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรมในการแปล อุปสรรคมาตรฐาน

ถึงแม้บทสรุปข้างต้นนี้จะเป็นที่ไปตามสมมุติฐานที่ว่าผู้แปลใช้กลวิธีที่หลากหลาย แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดและแยกตามประเภทของอุปสรรคแล้วกลับพบว่าไม่สอดคล้องกับกลวิธีการแปลที่ Peter Newmark (1988, 1995) นำเสนอไว้ ในการแปลอุปสรรคในตัวบทประเภทรณกรรมนั้นสิ่งสำคัญที่สุดคือการถ่ายทอดนัยเชิงอุปสรรคโดยการคงสำนวนเอาไว้ในตัวบทฉบับแปลด้วย โดยสิ่งที่ต้องคำนึงถึงประการแรกคือการสรรหาสำนวนในภาษาปลายทางที่เทียบเคียงได้กับตัวบทต้นฉบับและใช้สำนวนนั้นแทน ซึ่งกลวิธีการแปลแบบรักษาอุปสรรค เป็นเพียงการถ่ายทอดความหมาย (sense) ที่ไปยังไม่ถึงมโนภาพหรือจินตภาพ (image) ที่ผู้เขียนต้องการสื่อความ จึงกล่าวได้ว่าผู้แปลเลือกกลวิธีการแปลที่ไม่เหมาะสมกับตัว

บทต้นฉบับ จึงทำให้ภาพที่ผู้เขียน / ต้นฉบับต้องการเสนอลดทอนลงไป ทั้งนี้พบว่ามียุปลักษณ์ประเภทเดียวที่ผู้แปลเลือกกลวิธีได้เหมาะสม คือการแปลงอุปลักษณมาตฐาน

ส่วนกลวิธีการแปลแบบไม่คงนัยอุปลักษณนั้น เป็นวิธีที่ Peter Newmark (1988, 1995) แนะนำไว้ว่าให้ใช้เป็นกลวิธีการแปลลำดับรองลงมา ใช้ในกรณีที่ไม่สามารถหาสำนวนเทียบเคียงได้ หรือเปลี่ยนภาพพจน์อุปลักษณเป็นอุปมาได้ จึงให้ลดระดับมโนภาพหรือจินตภาพ (image) ลงมาเป็นระดับความหมาย (sense) ที่ผู้เขียนต้องการสื่อความ แต่จะทำให้เกิดผลในด้านการสะท้อนอารมณ์เพราะนัยเชิงอุปลักษณหายไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาแนวทางการแปลงอุปลักษณในนวนิยายเรื่อง *เกมล่าชีวิต* ของนรา สุภักโรจน์ แปลจาก *The Hunger Games* ของซูซาน คอลลินส์ โดยอาศัยเกณฑ์การวิเคราะห์อุปลักษณที่นำเสนอโดย John R. Searle (1979) และกลวิธีทางการแปลงอุปลักษณที่เสนอโดย Christina Schäffner (2004) เป็นแนวทางหลักในการวิเคราะห์อุปลักษณ และกลวิธีการแปลงอุปลักษณ ผู้ศึกษาพบว่าเกณฑ์การวิเคราะห์อุปลักษณดังกล่าวมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์อุปลักษณเพื่อหาความหมายและภาพเปรียบเทียบได้เป็นอย่างดีเช่นเดียวกับกลวิธีการแปลงอุปลักษณทั้งเจ็ดกลวิธี

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาข้างต้นยังคงเป็นเพียงการศึกษาเพื่อวิเคราะห์แนวทางในการแปลงอุปลักษณเท่านั้น ดังนั้นโดยอาศัยผลการศึกษาตามที่เสนอมาชี้แจงนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาด้านการแปลและพัฒนาวิชาชีพการแปล ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาที่ครอบคลุมอุปลักษณเชิงมโนทัศน์เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่ครอบคลุมมากกว่านี้
2. ควรมีการศึกษากลวิธีการแปลงอุปลักษณในผลงานเล่มอื่นด้วยเพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่ากลวิธีการแปลงอุปลักษณนี้สามารถนำไปใช้ได้จริง
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมด้วยการนำกลวิธีการแปลนี้ไปใช้กับตัวบทประเภทเดียวกันของผู้ประพันธ์คนอื่น เพื่อศึกษาแนวทางที่เป็นสากล

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

- Anthony, L. (2014). *AntConc (Version 3.4.3)* [Computer Software]. Tokyo, Japan: Waseda University. Available online from [<http://www.laurenceanthony.net/>]
- Ashkenazi, G. 2006. Metaphor in Science and Arts: Enhancing Human Awareness and Perception. *Electronic Journal of Science Education* 11: 5–6.
- Baker, M. 1992. *In Other Words: A Coursebook on Translation*. London: Routledge.
- Collins, S. 2008. *The Hunger Games*. New York: Scholastic.
- Collins, S. [online]. *Suzanne Collins' Works*. Retrieved on December 20, 2014. Available online from [<http://www.suzannecollinsbooks.com>]
- Dagut, M. 1976. Can 'metaphor' be translated? *Babel* 22: 21–33.
- Delisle, J. 1988. *Translation: An Interpretive Approach*. P. Logan and M. Creery (Trans). Ottawa: University of Ottawa Press.
- Dobrzyriska, T. 1995. Translating Metaphor: Problems of Meaning. *Journal of Pragmatics* 24: 595–604.
- Kloepfer, R. 1981. Intra- and Intercultural Translation. *Poetics Today* 2(4): 29–37.
- Lakoff, G. and Johnson, M. 1980. *Metaphors We Live By*. Chicago, Illinois: The University of Chicago Press.
- Larson, M. 1984, 1998. *Meaning-based Translation: A Guide to Cross Language Equivalence*. Lanham: University Press of America.
- Longman. 2002. *Longman Dictionary of English Language and Culture, New Edition*. England: Pearson Education Limited.
- Mason, K. 1982. Metaphor and Translation. *Babel* 28(3): 140–149.
- Ngamjitwongsakul, P. 2003. *A Study of Love Metaphor in Modern Thai Songs*. M.A. (Linguistics) thesis, Mahidol University.
- Newmark, P. 1981, 1988. *Approaches to Translation*. Oxford: Pergamon Press.
- Nida, E. 1964. *Towards a Science of Translating*. Boston: Brill.

- Ning Yu. 1998. *The Contemporary Theory of Metaphor: A Perspective from Chinese*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.
- Rosamund, M. and Knowles, M. 2005. *Introducing Metaphor*. Abingdon: Routledge.
- Schäffner, Ch. 2004. Metaphor and Translation: Some Implications of a Cognitive Approach. *Journal of Pragmatics*. 36: 1253–1269. Available online from [http://www.elsevier.com/locate/pragma]
- Steen, G. J. et al. 2010. Metaphor in Usage. *Cognitive Linguistics* 21(4): 765 – 796.
- Toury, G. 1995. *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam: John Benjamins.
- van den Broeck, R. 1981. The Limits of Translatability Exemplified by Metaphor Translation. *Poetics Today* 2: 73–87.
- Lakoff, G. and Johnson, M. 1980. *Metaphors We Live By*. Chicago, Illinois: The University of Chicago Press.
- Newmark, P. 1988, 1995. *A Textbook of Translation*. New York: Phoenix ELT.
- Schäffner, Ch. 2004. Metaphor and Translation: Some Implications of a Cognitive Approach. *Journal of Pragmatics*. 36: 1253–1269.
- Searle, J. R., 1979, “Metaphor,” in *Expression and Meaning: Studies in the Theory of Speech Acts*, Cambridge and New York: Cambridge University Press, pp. 76–116.
- Ullmann, S. 1962. *Semantics: An Introduction to the Science of Meaning*. New York: Barnes & Noble, Inc.

ภาษาไทย

- ดานิกา เซเลสโกวิตซ์. 1976. นพพร ประชากุล (แปล). 2540. การแปล : จากปฏิบัติสู่ทฤษฎี. ใน นพพร ประชากุล (บรรณาธิการ), *ศาสตร์การแปล*. กรุงเทพฯ : โครงการศูนย์การแปล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 44–89.
- ทัศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา. 2553. ทฤษฎีอุปมาอุปไมยตามแนวคิดแบบดั้งเดิมและแนวคิดแบบใหม่. *วารสารสงขลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์* 16(5): 837–845.

- นพพร ประชากุล (บรรณารักษ์). 2540. *ศาสตร์การแปล*. กรุงเทพฯ : โครงการศูนย์การแปล คณะ ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นรา สุภัคโรจน์. 2555. *เกมล่าชีวิต*. กรุงเทพฯ : โพลีบุ๊กส์
- นาธาน. 2552. *เกมล่าชีวิต*. กรุงเทพฯ : โพลีบุ๊กส์
- รัตนา บองขาว. 2547. *การศึกษาอุปมาในวรรณกรรมสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัชนีโรจน์ กุลธำรง. 2552. *ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษาเพื่อการแปล : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2545. *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ – ไทย*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2553. *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2556. *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วรรณมา แสงอร่ามเรือง. 2542. *ทฤษฎีและหลักการแปล*. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลยา วิวัฒน์ศร. 2545. *การแปลวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ อรุณมานะกุล. 2545. *ภาษาศาสตร์คลังข้อมูล*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริพรรณ สุวรรณาลัย. 2546. *กลวิธีการแปลภาษาภาพพจน์ในพระราชนิพนธ์แปลเรื่อง เวฬุวนิสา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสาร และการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สัญญาวี สายบัว. 2542. *หลักการแปล พิมพ์ครั้งที่ 7*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุจริตลักษณ์ ดีผดุง. 2548. *วิจัยปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น*. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544. *ภาษาศาสตร์สังคม พิมพ์ครั้งที่ 3*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

momotoji. 2555. *เกมล่าคำผิด เกมล่าชีวิต The Hunger Games*. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก
[\[http://topicstock.pantip.com/
 library/topicstock/2012/01/K11581540/K11581540.html\]](http://topicstock.pantip.com/library/topicstock/2012/01/K11581540/K11581540.html)

ชัชวดี ศรีลัมพ์. 2544. การใช้ภาษาในห้องสนทนา. *วารสารศิลปศาสตร์* 1(1): 77-92.

ทัศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา. 2553. ทฤษฎีอุปลักษณ์ตามแนวคิดแบบดั้งเดิมและแนวคิดแบบใหม่.
วารสารสงขลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 16(5): 837-845.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2545. *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ – ไทย*. กรุงเทพฯ:
 ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2553. *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับ
 ราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

อุปสรรคที่พบในนวนิยายเรื่อง *The Hunger Games* ของซูซาน คอลลินส์ และคำแปล

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	Scrawny kitten, belly swollen with worms, crawling with fleas. The last thing I needed was another (1) <u>mouth to feed</u> . But Prim begged so hard, cried even, I had to let him stay.	4	เจ้าลูกแมวผอมกะหร่อง ท้องบวมเป่งเต็มไปด้วยพยาธิ เห็นยู่บยับตามตัว สิ่งสุดท้ายที่ฉันต้องการคืออีกหนึ่ง (1) <u>ปากท้องที่ต้องหาเลี้ยง</u>	14
2	So I learned (2) <u>to hold my tongue</u> and to turn my features into an indifferent mask so that no one could ever read my thoughts.	9	ดังนั้นฉันจึงเรียนรู้ที่จะ (2) <u>ยั้งปาก</u> และใส่หน้ากากแห่งความเมินเฉย เพื่อจะได้ไม่มีใครรู้ว่าฉันคิดอะไร	16
3	So I learned to hold my tongue and (3) <u>to turn my features into an indifferent mask</u> so that no one could ever read my thoughts.	9	ดังนั้นฉันจึงเรียนรู้ที่จะยั้งปาก และ (3) <u>ใส่หน้ากากแห่งความเมินเฉย</u> เพื่อจะได้ไม่มีใครรู้ว่าฉันคิดอะไร	16
4	"If we didn't have so many (4) <u>kids</u> ," he adds quickly.	9	"ถ้าเรามี(4) <u>ลูก</u> ไม่เยอะนะ" เขารีบเสริม	19
5	I try to remember that when all I can see is the woman who sat by, blank and unreachable, while her children turned to (5) <u>skin and bones</u> .	10	ฉันพยายามเตือนตัวเองด้วยเหตุผลข้อนี้ เพราะทุกวันนี้ฉันเห็นเพียงผู้หญิงคนหนึ่งที่เขาแต่นั่งนิ่ง ว่างเปล่า ไม่สามารถเข้าถึง ขณะที่ลูก ๆ เหลือแต่(5) <u>หนังหุ้มกระดูก</u>	19
6	"Tuck your tail in, (6) <u>little duck</u> ," I say, smoothing the blouse back in place. Prim giggles and gives me a small "Quack."	15	"เก็บหางเธอหน่อยสิจ๊ะ (6) <u>แม่เป็ดน้อย</u> " ฉันพูดพลางสอดเสื่อลงในกระโปรงของเธอแล้วลูบให้เข้าที่ พริมหัวเราะคิดแล้วส่งเสียง "ก๊าบ" เบาๆ ใส่ฉัน	26
7	At one o'clock, we head for the square. Attendance is mandatory unless you are (7) <u>on death's door</u> .	16	พอบ่ายโมงเราก็ตกลงไปยังจัตุรัส การมาร่วมชุมนุมถือเป็นข้อบังคับ เว้นเสียแต่ว่าคุณ(7) <u>กำลังใกล้ตาย</u>	26
8	Since all of this is being televised, right now District 12 is (8) <u>the laughingstock</u> of Panem, and he knows it.	18	เพราะเหตุการณ์ทั้งหมดนี้กำลังถูกถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์ ตอนนี้เขต 12 คงกลายเป็น(8) <u>ตัวตลก</u> ของพาเน็มไปแล้ว	29
9	On the afternoon of my encounter with Peeta Mellark, the rain was falling in relentless (9) <u>icy sheets</u> .	34	บ่ายวันที่ฉันเจอกับพีต้า เมลลาร์ก (9) <u>สายฝนเย็นเฉียบ</u> กำลังกระหน่ำลงมาอย่างไม่ปราณีปราศรัย	38
10	The rain had soaked through my father's hunting jacket, leaving me (10) <u>chilled to the bone</u> .	34	สายฝนกระหน่ำใส่เสื้อแจ็กเก็ตล่าสัตว์ของพ่อ จนชุ่มโชก (10) <u>หนาวเข้าไปถึงกระดูก</u>	38

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
11	But it crossed my mind that there might be something in the trash bins, and those were (11) <u>fair game</u> .	35	แต่ความคิดผุดขึ้นในใจฉันว่าอาจจะมีอะไรสักอย่างอยู่ในถังขยะ (11)และนั่นคงไม่เป็นไร	39
12	I stood mesmerized by the heat and the luscious scent until the rain interfered, running its (12) <u>icy fingers</u> down my back, forcing me back to life.	35	ฉันยืนราวต้องมนตร์จากความร้อนและกลิ่นอันเย้ายวน กระทั่งสายฝนตกลงมาจัดจังหวะ (12)นิ้วเยือกเย็นของมันซอนไหลลงมาตามแผ่นหลัง	39
13	The boy took one look back to the bakery as if checking that (13) <u>the coast was clear</u> , then, his attention back on the pig, he threw a loaf of bread in my direction.	37	เด็กชายหันกลับไปมองร้านขนมปังเหมือนกำลังตรวจสอบว่า(13)ทางสะดวกหรือไม่ จากนั้นก็หันความสนใจกลับมาที่หมู แล้วโยนขนมปังก้อนหนึ่งมาทางฉัน	40
14	(14) <u>A bell went off in my head</u> . I thought of the hours spent in the woods with my father and I knew how we were going to survive	38	(14)ความคิดหนึ่งผุดขึ้น ฉันนึกถึงโมงยามที่อยู่ในป่ากับพ่อ รู้แล้วว่าเราจะมีชีวิตรอดอย่างไร	42
15	Oh, there'll be people like me, too. People to weed out before (15) <u>the real fun</u> begins.	44	ไซลิ ต้องมีพวกที่เป็นอย่างฉันด้วย พวกที่ถูกขจัดทิ้งก่อนที่(15)ความสนุกที่แท้จริงจะเริ่ม	45
16	We always wait to trade with him when his (16) <u>witch of a wife</u> isn't around because he's so much nicer.	45	เรามักรอให้(16)ยายแม่มด ภรรยาของเขาไปที่อื่นก่อน แล้วค่อยเข้าไปแลกเปลี่ยนเพราะเขาใจดีกว่ามาก	46
17	His voice was that beautiful, high and clear and so (17) <u>filled with life</u> it made you want to laugh and cry at the same time.	51	เสียงของพ่อไพเราะ สูง ใส (17)มีชีวิตชีวา สามารถทำให้ใครๆ หัวเราะหรือร้องไห้ได้ในคราวเดียวกัน	52
18	You know your mentor is your (18) <u>lifeline</u> to the world in these Games...	53	รู้ไหมว่าที่ปรึกษาของเธอ(18)เป็นเหมือนสายชูชีพที่จะช่วยพวกเธอในโลกแห่งเกมนี้	55
19	The woods became our (19) <u>savior</u> , and each day I went a bit farther into its arms.	62	ผืนป่า(19)ช่วยให้เราอยู่รอด แต่ละวันฉันจะเข้าสู่อ้อมกอดของมันลึกไปอีกนิด	60
20	The woods became our savior, and each day I went a bit farther into its (20) <u>arms</u> .	62	ผืนป่าช่วยให้เราอยู่รอด แต่ละวันฉันจะเข้าสู่(20)อ้อมกอดของมันลึกไปอีกนิด	60
21	I also sold at the (21) <u>back doors</u> of the wealthier clients in town, trying to remember what my father had told me and learning a few new tricks as well.	63	ฉันยังเอาของไปเรขาย(21)หลังบ้านลูกค้าผู้มั่งคั่งในเมืองด้วย พยายามนึกถึงสิ่งที่พ่อเคยสอน แล้วเรียนรู้กลเม็ดใหม่ๆ ด้วยพร้อมกัน	61
22	Prim forgave her, but I had taken a step back from my mother, put up (22) <u>a wall</u> to protect myself from needing her, and nothing was ever the same between us again.	64	พริมอภัยให้ แต่ฉันถอยห่าง สร้าง(22)กำแพงขึ้นมาปิดกั้นไม่ให้ตัวเองต้องการแม่อีก ทุกอย่างไม่เคยเหมือนเดิมหลังจากนั้น	62
23	Or has she already started to slip away, (23) <u>leaving the weight of the world on my sister's fragile shoulders</u> ?	65	หรือว่าจะเริ่มหนีเข้าไปในโลกส่วนตัวอีก (23)ทิ้งน้ำหนักของโลกทั้งโลกไว้บนบ่าอันบอบบางของน้องสาวฉัน	62

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
24	I guess we're both so nervous about the Games and, more pressingly, petrified of being turned into (24) <u>human torches</u> , we're not acting sensibly.	83	ฉันเดาว่าเราทั้งสองต่างหวั่นวิตกกังกับเกมนี้ และ กัดคั้นมากกับการกลายเป็น(24) <u>คบเพลิงมนุษย์</u> จนไร้สติไปแล้ว	77
25	The ride lasts about twenty minutes and ends up at the City Circle, where they will welcome us, play the anthem, and escort us into the Training Center, which will be our (25) <u>home/prison</u> until the Games begin.	83	เราจะแล่นไปในรถเทียมม้าราวี่สิบนาที ก่อน จะสิ้นสุดลงที่วงเวียนกลางเมือง ที่นั่นจะมีการ ต้อนรับเรา บรรเลงเพลงชาติ และเชื้อเชิญเรา เข้าสู่ศูนย์ฝึกซ้อม ซึ่งจะเป็น(25) <u>บ้าน / คุก</u> ของเราจนกว่าเกมจะเริ่ม	78
26	(26) <u>A warning bell goes off in my head.</u> Don't be so stupid. Peeta is planning how to kill you, I remind myself.	88	(26)เสียงกระดิ่งเตือนภัยดังขึ้นในหัว อย่างไรก็ตาม หนอยเลยนำพิต้ากำลังวางแผนอยู่ว่าจะฆ่าเธอ ยังไง	81
27	He is luring you in to make you (27) <u>easy prey</u> .	88	เขากำลังหลอกให้เธอ(27) <u>ตายใจ</u>	81
28	But because two can play at this (28) <u>game</u> , I stand on tiptoe and kiss his cheek.	88	แต่เพราะเราสองคนกำลังเล่น(28) <u>เกม</u> เดียวกัน ดังนั้นฉันจึงเขย่งปลายเท้าและจูบแก้มเขา เบาๆ	81
29	Then I realized she's (29) <u>a dead ringer for Delly</u> .	96	ก่อนจะนึกขึ้นได้ว่า(29) <u>เหมือนเดल्लीไม่มีผิด</u> "	87
30	A few of the other couples make a nice impression, but none of them can (30) <u>hold a candle to us</u> .	96	มีอีก 2 - 3 คู่ที่น่าประทับใจ แต่(30) <u>ไม่มีใคร เทียบเราติด</u>	87
31	Once I had something to barter with, things changed. I'm (31) <u>a tough trader</u> .	111	จากนั้นทันทีที่ฉันมีของบางอย่างแลกเปลี่ยน ทุกอย่างก็เปลี่ยนไป ฉันกลายเป็น(31) <u>แม่ค้า เขี้ยวลากดิน</u>	100
32	"Don't be so superior. You can never tell what you'll find in the arena. Say it's actually (32) <u>a gigantic cake</u> —" begins Peeta.	118	"ไม่ต้องมาข่ม เธอไม่รู้หรอกว่าจะเจออะไรบ้าง ในลานประลองนั้น สมมุติว่ามี(32) <u>เค้กยักษ์</u> อยู่จริง -- พิต้าเริ่ม	105
33	On the second day, while we're taking a shot at spear throwing, he whispers to me. "I think we have (33) <u>a shadow</u> ."	120	วันที่สอง ขณะเรียนการขว้างหอก เขากะซิบ บอกฉันว่า "ฉันว่าเรามี(33) <u>เงาตามตัว</u> แล้วละ"	107
34	I bite my lip. Rue is(34) <u>a small yellow flower that grows in the Meadow</u> .	121	ฉันกัดริมฝีปาก ริว(34) <u>เป็นช่อดอกไม้เล็กๆ สี เหลือง</u> ซึ่งเติบโตในทุ่งเมโดว์	108
35	Then I just lay curled up on the bed, stroking the silken sheets, watching the sun set over (35) <u>the artificial candy Capitol</u> .	126	แล้วก็นอนตัวคู้อยู่บนเตียง ลูบไล้ผ้าปูเตียงที่ นุ่มราวเส้นไหม เผ่ามองดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า เหนือ(35) <u>แคปิตอลที่มีสีส้มเหมือนลูกกวาด</u> สักเคราะห์	112

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
36	The team works on me until late afternoon, turning my skin to (36)glowing satin	145	ทีมงานจัดการขจัดสีฉวีวรรณเตรียมตัวฉัน กระทั่งเย็นมาก เปลี่ยนผิวฉันให้นุ่มลื่นเป็น (36)ประกายเหมือนใยไหม	128
37	The slightest movement gives the impression I am engulfed in (37)tongues of fire.	146	เมื่อใดที่ขยับตัวเพียงเล็กน้อยจะทำให้ดูเหมือนว่าฉันถูกล้อมอยู่ใน(37)เปลวไฟอัน ร้อนแรง	129
38	I'm awful. Haymitch called me (38)a dead slug.	146	"ฉันแย่มาก เฮย์มิตช์บอกว่าฉัน(38)เหมือน หนอนตายซาก"	129
39	I nod. It's a plan. Or at least (39)a straw to grasp at.	148	ฉันพยักหน้า มันคือแผน หรืออย่างน้อยก็คือ (39)ฟางเส้นสุดท้ายที่จะคว้าไว้	131
40	The monstrous boy from District 2 is (40)a ruthless killing machine.	152	เด็กหนุ่มโหดร้ายเหมือนอสูรกายจากเขต 2 เป็น(40)เครื่องจักรสังหารที่ไร้ความปรานี	133
41	He's one of (41)the giants, probably six and a half feet tall and built like an ox,...	152	เขาเป็นหนึ่งใน(41)เด็กหนุ่มร่างยักษ์ น่าจะสูง ราวหกฟุตครึ่ง กายาล่ำสันราวโคถึก	134
42	The roar of the crowd is deafening. Peeta has absolutely (42)wiped the rest of us off the map with his declaration of love for me.	162	เสียงโห่ร้องจากฝูงชนดังอื้ออึงไปทั่ว พีต้า (42)กวาดเราทุกคนตกกระป๋องอย่างสมบูรณ์ แบบด้วยการประกาศถึงความรักที่มีต่อฉัน	144
43	You're all they're talking about. (43)The star-crossed lovers from District Twelve!"	163	เธอคนเดียวที่พวกเขาจะพูดถึง (43)คู่รักที่ ชะตาไม่เป็นใจจากเขตสิบสอง!"	145
44	in the arena every moment I give in to fatigue will be (44)an invitation to death.	169	ในลานประลองทุกขณะที่ฉันสยบให้แก่ความ เหนื่อยล้า คือ(44)การเชื้อเชิญความตาย	150
45	But the night air's so sweet, I can't bear returning to that stuffy (45)cage of a room.	170	แต่อากาศยามค่ำคืนช่างสบายเหลือเกิน ฉัน ทนไม่ได้ที่ต้องกลับเข้าสู่(45)กรงขังอันน่าอึด อัดอีก	151
46	"Truly," says Cinna. He leans down and kisses me on the forehead. "Good luck, (46)girl on fire."	177	"จริงสิ" ซินน่าตอบ แล้วยื่นหน้ามาจูบหน้าผาก ฉัน "โชคดีนะ (46)สาวน้อยผู้มากับไฟ"	157
47	Career tributes are overly vicious, arrogant, better fed, but only because they're the Capitol's (47)lapdogs.	196	พวกมืออาชีพจะเหี้ยม อวดดี ได้รับการเลี้ยงดู มาดีกว่า แต่นั่นก็เพราะพวกเขาเป็น(47)สุนัข รับใช้ของแคปิตอล	172
48	Has Peeta revealed his (48>true colours?	200	พีต้าเผย(48)ธาตุแท้ของมันหรือ	175
49	Certainly Peeta has (49)thrown a wrench into our star-crossed lover dynamic.	200	แน่นอนว่า พีต้าได้(49)ทำลายพลังของแผน คู่รักที่ชะตาไม่เป็นใจยับเยิน	175
50	Yes, it's pricey, but these people, they're (50)made of money.	203	ฉันรู้ว่ามันมีราคา แต่คนเหล่านี้(50)มีเงินเป็น ฟ่อนนี่นา	178
51	It would be hard to miss the (51)wall of fire descending on me.	207	(51)กำแพงไฟที่กำลังมุ่งลงมาจู่โจมฉัน!	181
52	The swift-footed animals that were my (52)compass have left me behind.	210	สัตว์สี่เท้าเร็วซึ่งเป็น(52)เข็มทิศให้ฉันก่อนหน้านี้ทิ้งฉันไปไกลลิบแล้ว	184

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
53	I make myself stand and begin to limp away from (53) <u>the wall of flames</u> that lights up the sky.	214	ฉันพยายามลุกขึ้น แล้วเริ่มเดินกะเผลกหนีจาก (53)กำแพงไฟที่ส่องท้องฟ้าสว่างไสว	187
54	The nest is nothing but an empty (54) <u>shell</u> .	234	รังของมันเหลือเพียง(54)รังเปล่า	200
55	Hearing this makes me feel like District 12 is some sort of (55) <u>safe haven</u> .	247	การได้ยินได้ฟังเรื่องแบบนี้ทำให้ฉันรู้สึกวุ่นวายเขต 12 เป็น(55)แดนสวรรค์เลยทีเดียว	213
56	But I am still (56) <u>in the dark</u> on what motivated him to betray the Careers.	262	แต่ฉันยัง(56)มืดแปดด้าน ไม่รู้ว่าอะไรกระตุ้นให้เขาหักหลังพวกมีอาชีพ	225
57	Not that Cato is (57) <u>the final word</u> on anything. Didn't he just lose his entire stash of supplies?	273	แต่ใช้ว่าคำพูดของคาโตจะ(57)ถูกเสียทุกอย่าง เขาเพิ่งสูญเสียเสบียงทั้งหมดไปไม่ใช่หรือ	234
58	There's something about that sly grin that makes me sure that befriending Foxface would ultimately get me (58) <u>a knife in the back</u> .	275	บางอย่างเกี่ยวกับรอยยิ้มเจ้าเล่ห์ทำให้ฉันแน่ใจว่า การเป็นเพื่อนกับยัยหน้าจิ้งจอกสุดท้ายฉันคง(59)ถูกมีดปักหลังตาย	235
59	Finally, a groosling wing and the bird is (59) <u>history</u> .	278	สุดท้ายปีกและกรูสลิงทั้งหมดก็กลายเป็น (59)อดีต	238
60	Deep in the meadow, under the willow (60) <u>A bed of grass</u> , a soft green pillow	284	ลึกเข้าไปในทุ่งหญ้า ใต้ต้นวิลโลว์ (60)มีเตียงโอ้อ่าจากหญ้า มีหมอนเขียวนุ่มสบาย	243
61	Deep in the meadow, under the willow A bed of grass, (61) <u>a soft green pillow</u>	284	ลึกเข้าไปในทุ่งหญ้า ใต้ต้นวิลโลว์ มีเตียงโอ้อ่าจากหญ้า มี(61)หมอนเขียวนุ่มสบาย	243
62	I can't stop looking at Rue, smaller than ever, (62) <u>a baby animal</u> curled up in a nest of netting.	285	ฉันอดไม่ได้ที่จะมองริวอีกครั้ง ตัวเธอเล็กลงกว่าก่อน (62)เหมือนลูกสัตว์นอนขดในรังตาข่าย	244
63	A few spring-fed pools. But you'd really be (63) <u>a sitting duck</u> at one of those.	303	ยังมีสระที่มาจากน้ำผุด ทว่าเราจะเป็น(63)เป่าหนึ่งหากอยู่ใกล้แถบนั้น	260
64	I remember my father doing this very thing to my mother and I wonder where Peeta picked it up. Surely not from his father and (64) <u>the witch</u> .	320	ฉันจำที่พ่อทำอย่างนี้กับแม่ได้ และนี่ก็สงสัยว่าพีต้าไปเอามาจากไหน แน่แน่นอนว่าไม่ใช่จากพ่อของเขากับ(64)ยัยแม่มดนั้นแน่	274
65	"Well, I knew that goat would be (65) <u>a little gold mine</u> ," I say.	331	"ก็เพราะฉันรู้ว่าแพะตัวนั้นจะเป็น(65)เหมืองทองคำขนาดย่อมนะสิ" ฉันพูด	283
66	Gale's not my boyfriend, but would he be, if I opened that (66) <u>door</u> ?	341	เกลไม่ใช่เพื่อนชายของฉัน แต่เขาจะเป็นหรือไม่หากฉันเปิด(66)ประตูให้	290
67	<i>Oh, Gale, I think. If only you (67)<u>had my back now</u>...</i>	342	โธ่ เกล ฉันคิด ถ้าเพียงตอนนั้นฉันได้(67)กลับไปหานาย...	291
68	There's still more than an hour, maybe two, when I wriggle into the underbrush and wait for (68) <u>the blood to begin to flow</u> .	343	ยังเหลือเวลาอีกกว่าชั่วโมง บางทีอาจจะสองตอนที่ฉันขยับเข้าไปในพุ่มไม้เตรียมตัวสำหรับ (68)การนองเลือด	292

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
69	I wish I could pull the shutters closed, blocking out this moment from (69) <u>the prying eyes</u> of Panem.	362	ฉันอยากให้เห็นเองรูดม่านปิดได้ ปิดกัน (69)สายตಾಯากรื้ออยากเห็นของชาวพาเน็ม เสียชั่วครู่	308
70	In fact, he's probably cursing me out right now for (70) <u>dropping the ball</u> during such an emotionally charged moment.	362	อันที่จริง บางทีเขาอาจจะกำลังสบถตำฉันเสียขรมแล้วก็ได้ที่(70)ปล่อยโอกาสหลุดมือในจังหวะที่กำลังซบซึ้งเช่นนี้	308
71	There are girls in the Seam, some of the merchant girls, too, who (71) <u>navigate these waters</u> so easily.	364	มีเด็กสาวมากมายในเดอะซีม บ้างก็เป็นลูกพ่อค้าที่(71)ทำเรื่องแบบนี้ได้ง่ายดายยิ่ง	310
72	"No, it happened. And right when your song ended, I knew — just like your mother — I was (72) <u>a goner</u> ," Peeta says.	366	"ไม่ มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แล้วตอนที่เพลงของเธอจบ ฉันรู้ -- เหมือนกับแม่ของเธอ - (72)ว่าฉันสยบต่อเธอแล้ว" พีต้าพูด	311
73	That's not going to win me any (73) <u>points</u> in the arena.	375	เพราะนั่นคงไม่ทำให้ฉันได้(73)คะแนนเพิ่มในลานประลองแน่	318
74	These arrows are (74) <u>food, safety, and life</u> itself now	392	ลูกธนูเหล่านี้ โดยตัวมันเองหมายถึง (74)อาหาร ความปลอดภัย และชีวิต	333
75	"Two against one. Should be (75) <u>a piece of cake</u> ," he says	398	"สองต่อหนึ่ง น่าจะ(75)ง่ายเหมือนกินเค้ก" เขาว่า	337
76	Then (76) <u>the whole world</u> comes alive with the sound.	400	จากนั้น(76)ทั้งโลกก็กลับมีชีวิตด้วยสรรพเสียง	339
77	I'm able to haul him back onto the horn where we drag ourselves toward the top where (77) <u>the lesser of two evils</u> awaits.	407	ฉันลากเขากลับขึ้นมามาบนเขาสัตว์ได้ ก่อนที่จะพาตัวเองตรงไปยังจุดสูงสุดที่ซึ่งมี(77)ปีศาจที่นำสะพริงกล้วนน้อยกว่าอยู่	345
78	Effie's somewhat teary and keeps patting my hair and talking about how she told everyone we were (78) <u>pearls</u> .	427	เอฟฟีตาแดงก้ำเอาแต่ลูบไล้ผมของฉันอยู่อย่างนั้น และพูดว่า เธอคอยบอกทุกคนว่าเราคือ (78)ไข่มุกเม็ดงาม	362
79	It's more in the way one might be glad to see (79) <u>an affectionate trio of pets</u> at the end of a particularly difficult day.	429	เหมือนอย่างที่ใครคนหนึ่งอาจจะดีใจที่ได้เห็น (79)สัตว์เลี้ยงแสนรักสามตัวเมื่อสิ้นวันแห่งความเหนื่อยล้ามากกว่า	363
80	The one thing they can't stand is being laughed at and they're the (80) <u>joke</u> of Panem," says Haymitch.	433	สิ่งเดียวที่พวกเขาจับไม่ได้คือ การถูกหัวเราะเยาะและกลายเป็น(80)ตัวตลกของพาเน็ม" เฮย์มิตช์บอก	366
81	But the Hunger Games are (81) <u>their weapon</u> and you are not supposed to be able to defeat it.	435	แต่เกมล่าชีวิตเป็น(81)อาวุธของพวกเขา และไม่ควรจะมีใครมีชัยเหนือมันได้	368
82	But I won't have (82) <u>that luxury</u> for who knows how long.	436	แต่ฉันจะไม่มี(82)ช่วงเวลานั้นหรอก เพราะไม่มีใครรู้ว่าความสุขสบายจะคงอยู่นานแค่ไหน	368
83	When Caesar asks Peeta how his (83) <u>"new leg"</u> is working out.	447	และถามพีต้าว่า (83)"ขาใหม่" ของเขาใช้การได้ดีหรือไม่	378

ภาคผนวก ข

อุปสรรคที่พบในบทบรรยายและบทสนทนา

อุปสรรคที่พบในบทบรรยาย 70 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	Scrawny kitten, belly swollen with worms, crawling with fleas. The last thing I needed was another (1) <u>mouth to feed</u> . But Prim begged so hard, cried even, I had to let him stay.	4	เจ้าลูกแมวผอมกะหร่อง ท้องบวมเป่งเต็มไป ด้วยพยาธิ เห็นยู่ยิบตามตัว สิ่งสุดท้ายที่ฉัน ต้องการคืออีกหนึ่ง (1) <u>ปากท้องที่ต้องหาเลี้ยง</u>	14
2	So I learned (2) <u>to hold my tongue</u> and to turn my features into an indifferent mask so that no one could ever read my thoughts.	9	ดังนั้นฉันจึงเรียนรู้ที่จะ (2) <u>ยั้งปาก</u> และใส่ หน้ากากแห่งความเมินเฉย เพื่อจะได้ไม่มีใครรู้ว่าฉันคิดอะไร	16
3	So I learned to hold my tongue and (3) <u>to turn my features into an indifferent mask</u> so that no one could ever read my thoughts.	9	ดังนั้นฉันจึงเรียนรู้ที่จะยั้งปาก และ (3) <u>ใส่ หน้ากากแห่งความเมินเฉย</u> เพื่อจะได้ไม่มีใครรู้ว่าฉันคิดอะไร	16
4	I try to remember that when all I can see is the woman who sat by, blank and unreachable, while her children turned to (5) <u>skin and bones</u> .	10	ฉันพยายามเตือนตัวเองด้วยเหตุผลข้อนี้ เพราะทุกวันนี้ฉันเห็นเพียงผู้หญิงคนหนึ่งที่เขา แต่หนึ่งนึ่ง ว่างเปล่า ไม่สามารถเข้าถึง ขณะที่ ลูกๆ เหลือแต่(5) <u>หนังหุ้มกระดูก</u>	19
5	At one o'clock, we head for the square. Attendance is mandatory unless you are (7) <u>on death's door</u> .	16	พอบ่ายโมงเราก็ตรงไปยังจัตุรัส การมาร่วม ชุมนุมถือเป็นข้อบังคับ เว้นเสียแต่ว่าคุณ (7) <u>กำลังใกล้ตาย</u>	26
6	Since all of this is being televised, right now District 12 is (8) <u>the laughingstock</u> of Panem, and he knows it.	18	เพราะเหตุการณ์ทั้งหมดนี้กำลังถูกถ่ายทอดสด ทางโทรทัศน์ ตอนนี้เขต 12 คงกลายเป็น(8) <u>ตัว ตลก</u> ของพานัมไปแล้ว	29
7	On the afternoon of my encounter with Peeta Mellark, the rain was falling in relentless (9) <u>icy sheets</u> .	34	บ่ายวันที่ฉันเจอกับพีต้า เมลลาร์ก (9) <u>สายฝน</u> เย็นเฉียบกำลังกระหน่ำลงมาอย่างไม่ปราณี ปราศรัย	38
8	The rain had soaked through my father's hunting jacket, leaving me (10) <u>chilled to the bone</u> .	34	สายฝนกระหน่ำใส่เสื้อแจ็กเก็ตล่าสัตว์ของพ่อ จนชุ่มโชก (10) <u>หนาวเข้าไปถึงกระดูก</u>	38
9	But it crossed my mind that there might be something in the trash bins, and those were (11) <u>fair game</u> .	35	แต่ความคิดผุดขึ้นในใจฉันว่าอาจจะมียะไรสัก อย่างอยู่ในถังขยะ (11) <u>และนั่นคงไม่เป็นไร</u>	39
10	I stood mesmerized by the heat and the luscious scent until the rain interfered, running its (12) <u>icy fingers</u> down my back, forcing me back to life.	35	ฉันยืนราวต้องมนตร์จากความร้อนและกลิ่นอัน เย้ายวน กระทั่งสายฝนตกลงมาขัดจังหวะ (12) <u>นิ้วเยือกเย็น</u> ของมันซอน ไชลงมาตามแผ่น หลัง	39

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
11	The boy took one look back to the bakery as if checking that (13) <u>the coast was clear</u> , then, his attention back on the pig, he threw a loaf of bread in my direction.	37	เด็กชายหันกลับไปมองร้านขนมปังเหมือนกำลังตรวจสอบว่า(13)ทางสะดวกหรือไม่ จากนั้นก็หันความสนใจกลับมาที่หมู แล้วโยนขนมปังก้อนหนึ่งมาทางฉัน	40
12	(14) <u>A bell went off in my head</u> . I thought of the hours spent in the woods with my father and I knew how we were going to survive	38	(14)ความคิดหนึ่งผุดขึ้น ฉันนึกถึงโมงยามที่อยู่ในป่ากับพ่อ รู้แล้วว่าเราจะมีชีวิตรอดอย่างไร	42
13	Oh, there'll be people like me, too. People to weed out before (15) <u>the real fun</u> begins.	44	ไซลิ ต้องมีพวกที่เป็นอย่างฉันด้วย พวกที่ถูกขจัดทิ้งก่อนที่(15)ความสนุกที่แท้จริงจะเริ่ม	45
14	We always wait to trade with him when his (16) <u>witch of a wife</u> isn't around because he's so much nicer.	45	เรามักรอให้(16)ยายแม่มด ภรรยาของเขาไปที่อื่นก่อน แล้วค่อยเข้าไปแลกเปลี่ยน เพราะเขาใจดีกว่ามาก	46
15	His voice was that beautiful, high and clear and so (17) <u>filled with life</u> it made you want to laugh and cry at the same time.	51	เสียงของพ่อไพเราะ สูง ไส (17)มีชีวิตชีวา สามารถทำให้ใครๆ หัวเราะหรือร้องไห้ได้ในคราวเดียวกัน	52
16	The woods became our (19) <u>savior</u> , and each day I went a bit farther into its arms.	62	ผืนป่า(19)ช่วยให้เราอยู่รอด แต่ละวันฉันจะเข้าสู่อ้อมกอดของมันลึกไปอีกนิด	60
17	The woods became our savior, and each day I went a bit farther into its (20) <u>arms</u> .	62	ผืนป่าช่วยให้เราอยู่รอด แต่ละวันฉันจะเข้าสู่(20)อ้อมกอดของมันลึกไปอีกนิด	60
18	I also sold at the (21) <u>back doors</u> of the wealthier clients in town, trying to remember what my father had told me and learning a few new tricks as well.	63	ฉันยังเอาของไปเรขาย(21)หลังบ้านลูกค้าผู้มั่งคั่งในเมืองด้วย พยายามนึกถึงสิ่งที่พ่อเคยสอน แล้วเรียนรู้กลเม็ดใหม่ๆ ด้วยพร้อมกัน	61
19	Prim forgave her, but I had taken a step back from my mother, put up (22) <u>a wall</u> to protect myself from needing her, and nothing was ever the same between us again.	64	พริมอภัยให้ แต่ฉันถอยห่าง สร้าง(22)กำแพงขึ้นมาปิดกั้นไม่ให้ตัวเองต้องการแม่อีก ทุกอย่างไม่เคยเหมือนเดิมหลังจากนั้น	62
20	Or has she already started to slip away, (23) <u>leaving the weight of the world on my sister's fragile shoulders</u> ?	65	หรือว่าจะเริ่มหนีเข้าไปในโลกส่วนตัวอีก (23)ทิ้งน้ำหนักของโลกทั้งโลกไว้บนบ่าอันบอบบางของน้องสาวฉัน	62
21	I guess we're both so nervous about the Games and, more pressingly, petrified of being turned into (24) <u>human torches</u> , we're not acting sensibly.	83	ฉันเดาว่าเราทั้งสองต่างหว่นวิตกกับเกมนี้ และกดดันมากกับการกลายเป็น(24)คบเพลิงมนุษย์จนไร้สติไปแล้ว	77
22	The ride lasts about twenty minutes and ends up at the City Circle, where they will welcome us, play the anthem, and escort us into the Training Center, which will be our (25) <u>home/prison</u> until the Games begin.	83	เราจะแล่นไปในรถเทียมนัวร์รายี่สิบนาที ก่อนจะสิ้นสุดลงที่วงเวียนกลางเมือง ที่นั่นจะมีการต้อนรับเรา บรรเลงเพลงชาติ และเชื้อเชิญเราเข้าสู่ศูนย์ฝึกซ้อม ซึ่งจะเป็น(25)บ้าน / ลูกของเราจนกว่าเกมจะเริ่ม	78

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
23	(26) <u>A warning bell goes off in my head.</u> Don't be so stupid. Peeta is planning how to kill you, I remind myself.	88	(26) <u>เสียงกระดิ่งเตือนภัยดังขึ้นในหัว</u> อย่าโง่ไป หน่อยเลยนำพีต้ากำลังวางแผนอยู่ว่าจะฆ่าเธอ ยังไง	81
24	He is luring you in to make you (27) <u>easy</u> <u>prey.</u>	88	เขากำลังหลอกให้เธอ(27) <u>ตายใจ</u>	81
25	But because two can play at this (28) <u>game</u> , I stand on tiptoe and kiss his cheek.	88	แต่เพราะเราสองคนกำลังเล่น(28) <u>เกม</u> เดียวกัน ดังนั้นฉันจึงเขย่งปลายเท้าและจูบแก้มเขา เบาๆ	81
26	A few of the other couples make a nice impression, but none of them can (30) <u>hold</u> <u>a candle to us.</u>	96	มีอีก 2 - 3 คู่ที่น่าประทับใจ แต่(30) <u>ไม่มีใคร</u> <u>เทียบเราติด</u>	87
27	Once I had something to barter with, things changed. I'm (31) <u>a tough trader.</u>	111	จากนั้นทันทีที่ฉันมีของบางอย่างแลกเปลี่ยน ทุกอย่างก็เปลี่ยนไป ฉันกลายเป็น(31) <u>แม่ค้า</u> <u>เชี่ยวชาญลาติน</u>	100
28	I bite my lip. Rue is(34) <u>a small yellow</u> <u>flower that grows in the Meadow.</u>	121	ฉันกัดริมฝีปาก ริว(34) <u>เป็นชื่อดอกไม้เล็กๆ สี</u> <u>เหลือง ซึ่งเติบโตในทุ่งเมโดว์</u>	108
29	Then I just lay curled up on the bed, stroking the silken sheets, watching the sun set over (35) <u>the artificial candy Capitol.</u>	126	แล้วก็นอนตัวคู้อยู่บนเตียง ลูบไล้ผ้าปูเตียงที่ นุ่มราวเส้นไหม เผ้ามองดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า เหนือ(35) <u>แคปิตอลที่มีสีสันเหมือนลูกกวาด</u> <u>สังเคราะห์</u>	112
30	The team works on me until late afternoon, turning my skin to (36) <u>glowing satin</u>	145	ทีมงานจัดการขัดสีฉวีวรรณเตรียมตัวฉัน กระทั่งเย็นมาก เปลี่ยนผิวฉันให้นุ่มลื่นเป็น (36) <u>ประกายเหมือนใยไหม</u>	128
31	The slightest movement gives the impression I am engulfed in (37) <u>tongues of</u> <u>fire.</u>	146	เมื่อใดที่ขยับตัวเพียงเล็กน้อยจะทำให้ดู เหมือนว่าฉันถูกล้อมอยู่ใน(37) <u>เปลวไฟอัน</u> <u>ร้อนแรง</u>	129
32	I nod. It's a plan. Or at least (39) <u>a straw to</u> <u>grasp at.</u>	148	ฉันพยักหน้า มันคือแผน หรืออย่างน้อยก็คือ (39) <u>ฟางเส้นสุดท้ายที่จะคว้าไว้</u>	131
33	The monstrous boy from District 2 is (40) <u>a</u> <u>ruthless killing machine.</u>	152	เด็กหนุ่มโหดร้ายเหมือนอสูรกายจากเขต 2 เป็น(40) <u>เครื่องจักรสังหารที่ไร้ความปรานี</u>	133
34	He's one of (41) <u>the giants</u> , probably six and a half feet tall and built like an ox,...	152	เขาเป็นหนึ่งใน(41) <u>เด็กหนุ่มร่างยักษ์</u> น่าจะสูง ราวหกฟุตครึ่ง กายาล้ำสันราวโคถึก	134
35	The roar of the crowd is deafening. Peeta has absolutely (42) <u>wiped the rest of us off</u> <u>the map</u> with his declaration of love for me.	162	เสียงโห่ร้องจากฝูงชนดังอื้ออึงไปทั่ว พีต้า (42) <u>กวาดเราทุกคนตกกระป๋องอย่างสมบูรณ์</u> แบบด้วยการประกาศถึงความรักที่มีต่อฉัน	144
36	in the arena every moment I give in to fatigue will be (44) <u>an invitation to death.</u>	169	ในลานประลองทุกขณะที่ฉันสยบให้แก่ความ เหนื่อยล้า คือ(44) <u>การเชื้อเชิญความตาย</u>	150
37	But the night air's so sweet, I can't bear returning to that stuffy (45) <u>cage</u> of a room.	170	แต่อากาศยามค่ำคืนช่างสบายเหลือเกิน ฉัน ทนไม่ได้ที่ต้องกลับเข้าสู่(45) <u>กรงขังอันน่าอึด</u> <u>อัดอีก</u>	151

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
38	Career tributes are overly vicious, arrogant, better fed, but only because they're the Capitol's (47) <u>lapdogs</u> .	196	พวกมืออาชีพจะเหี้ยม อวดดี ได้รับการเลี้ยงดูมาดีกว่า แต่นั่นก็เพราะพวกเขาเป็น(47) <u>สุนัขรับใช้</u> ของแคปปิตอล	172
39	Has Peeta revealed his (48) <u>true colours</u> ?	200	พีต้าเผย(48) <u>ธาตุแท้</u> ออกมานั้นหรือ	175
40	Certainly Peeta has (49) <u>thrown a wrench into</u> our star-crossed lover dynamic.	200	แน่นอนว่า พีต้าได้(49) <u>ทำลายพลัง</u> ของแผนคู่รักที่ชะตาไม่เป็นใจยับเยิน	175
41	Yes, it's pricey, but these people, they're (50) <u>made of money</u> .	203	ฉันรู้ว่ามันมีราคา แต่คนเหล่านี้(50) <u>มีเงินเป็นพอนี่</u> นะ	178
42	It would be hard to miss the (51) <u>wall of fire</u> descending on me.	207	(51) <u>กำแพงไฟ</u> ที่กำลังมุ่งลงมาจู่โจมฉัน!	181
43	The swift-footed animals that were my (52) <u>compass</u> have left me behind.	210	สัตว์ฝีเท้าเร็วซึ่งเป็น(52) <u>เข็มทิศ</u> ให้ฉันก่อนหน้านี้ทิ้งฉันไปไกลลิบแล้ว	184
44	I make myself stand and begin to limp away from (53) <u>the wall of flames</u> that lights up the sky.	214	ฉันพยายามลุกขึ้น แล้วเริ่มเดินกะเผลกหนีจาก(53) <u>กำแพงไฟ</u> ที่ส่องท้องฟ้าสว่างไสว	187
45	The nest is nothing but an empty (54) <u>shell</u> .	234	รังของมันเหลือเพียง(54) <u>รังเปล่า</u>	200
46	Hearing this makes me feel like District 12 is some sort of (55) <u>safe haven</u> .	247	การได้ยินได้ฟังเรื่องแบบนี้ทำให้ฉันรู้สึกว่เขต 12 เป็น(55) <u>แดนสวรรค์</u> เลยทีเดียว	213
47	But I am still (56) <u>in the dark</u> on what motivated him to betray the Careers.	262	แต่ฉันยัง(56) <u>มืดแปดด้าน</u> ไม่รู้ว่าอะไรกระตุ้นให้เขาหักหลังพวกมืออาชีพ	225
48	Not that Cato is (57) <u>the final word</u> on anything. Didn't he just lose his entire stash of supplies?	273	แต่ใช้ว่าคำพูดของคาโตจะ(57) <u>ถูกเสียทุกอย่าง</u> เขาเพิ่งสูญเสียเสบียงทั้งหมดไปไม่ใช่หรือ	234
49	There's something about that sly grin that makes me sure that befriending Foxface would ultimately get me (58) <u>a knife in the back</u> .	275	บางอย่างเกี่ยวกับรอยยิ้มเจ้าเล่ห์ทำให้ฉันแน่ใจว่า การเป็นเพื่อนกับยัยหน้าจิ้งจอกสุดท้ายฉันคง(58) <u>ถูกมีดปักหลัง</u> ตาย	235
50	Finally, a groosling wing and the bird is (59) <u>history</u> .	278	สุดท้ายปีกและกรูสลิงทั้งหมดก็กลายเป็น(59) <u>อดีต</u>	238
51	Deep in the meadow, under the willow (60) <u>A bed of grass, a soft green pillow</u>	284	ลึกเข้าไปในทุ่งหญ้า ใต้ต้นวิลโลว์ (60) <u>มีเตียงโอ้ทำจากหญ้า มีหมอนเขียวนุ่มสบาย</u>	243
52	Deep in the meadow, under the willow A bed of grass, (61) <u>a soft green pillow</u>	284	ลึกเข้าไปในทุ่งหญ้า ใต้ต้นวิลโลว์ มีเตียงโอ้ทำจากหญ้า มี(61) <u>หมอนเขียวนุ่มสบาย</u>	243
53	I can't stop looking at Rue, smaller than ever, (62) <u>a baby animal</u> curled up in a nest of netting.	285	ฉันอดไม่ได้ที่จะมองริวอีกครั้ง ตัวเธอเล็กลงกว่าก่อน (62) <u>เหมือนลูกสัตว์</u> นอนขดในรังตาข่าย	244
54	A few spring-fed pools. But you'd really be (63) <u>a sitting duck</u> at one of those.	303	ยังมีสระที่มาจากน้ำผุด ทว่าเราจะเป็น(63) <u>เป่า</u> นั่งหากอยู่ใกล้แถบนั้น	260

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
55	I remember my father doing this very thing to my mother and I wonder where Peeta picked it up. Surely not from his father and (64)the witch.	320	ฉันจำที่พ่อทำอย่างนี้กับแม่ได้ และนี่ก็สงสัยว่าพีต้าไปเอามาจากไหน แน่แน่นอนว่าไม่ใช่จากพ่อของเขากับ(64)ยัยแม่มดนั้นแน่	274
56	Gale's not my boyfriend, but would he be, if I opened that (66)door?	341	เกลไม่ใช่เพื่อนชายของฉัน แต่เขาจะเป็นหรือไม่หากฉันเปิด(66)ประตูให้	290
57	Oh, Gale, I think. If only you (67)had my back now...	342	โธ่ เกล ฉันคิด ถ้าเพียงตอนนั้นฉันได้(67)กลับไปหานาย...	291
58	There's still more than an hour, maybe two, when I wriggle into the underbrush and wait for (68)the blood to begin to flow.	343	ยังเหลือเวลาอีกกว่าชั่วโมง บางทีอาจจะสองตอนที่ฉันขยับเข้าไปในพุ่มไม้เตรียมตัวสำหรับ(68)การนองเลือด	292
59	I wish I could pull the shutters closed, blocking out this moment from (69)the prying eyes of Panem.	362	ฉันอยากให้ตัวเองรูดม่านปิดได้ ปิดกัน(69)สายตายุากรู้อยากเห็นของชาวพาเน็มเสียชั่วคราว	308
60	In fact, he's probably cursing me out right now for (70)dropping the ball during such an emotionally charged moment.	362	อันที่จริง บางทีเขาอาจจะกำลังสบถตำหนิฉันเสียขรมแล้วก็ได้(70)ปล่อยโอกาสหลุดมือในจังหวะที่กำลังซบเซาซึ่งเช่นนี้	308
61	There are girls in the Seam, some of the merchant girls, too, who (71)navigate these waters so easily.	364	มีเด็กสาวมากมายในเดอะซีม บ้างก็เป็นลูกพ่อค้าที่(71)ทำเรื่องแบบนี้ได้ง่ายดายยิ่ง	310
62	That's not going to win me any (73)points in the arena.	375	เพราะนั่นคงไม่ทำให้ฉันได้(73)คะแนนเพิ่มในลานประลองแน่	318
63	These arrows are (74)food, safety, and life itself now	392	ลูกธนูเหล่านี้ โดยตัวมันเองหมายถึง(74)อาหาร ความปลอดภัย และชีวิต	333
64	Then (76)the whole world comes alive with the sound.	400	จากนั้น(76)ทั้งโลกก็กลับมีชีวิตด้วยสรรพเสียง	339
65	I'm able to haul him back onto the horn where we drag ourselves toward the top where (77)the lesser of two evils awaits.	407	ฉันลากเขากลับขึ้นมาบนเขาสัตว์ได้ ก่อนที่จะพาตัวเองตรงไปยังจุดสูงสุดซึ่งมี(77)ปีศาจที่น่าสะพรึงกลัวน้อยกว่าอยู่	345
66	Effie's somewhat teary and keeps patting my hair and talking about how she told everyone we were (78)pearls.	427	เอฟฟี่ตาแดงก้ำเอาแต่ลูบไล้ผมของฉันอยู่อย่างนั้น และพูดว่า เธอคอยบอกทุกคนว่าเราคือ(78)ไข่มุกเม็ดงาม	362
67	It's more in the way one might be glad to see (79)an affectionate trio of pets at the end of a particularly difficult day.	429	เหมือนอย่างทีใครคนหนึ่งอาจจะดีใจที่ได้เห็น(79)สัตว์เลี้ยงแสนรักสามตัวเมื่อสิ้นวันแห่งความเหนื่อยล้ามากกว่า	363
68	But the Hunger Games are (81)their weapon and you are not supposed to be able to defeat it.	435	แต่เกมส์ล่าชีวิตเป็น(81)อาวุธของพวกเขา และไม่ควรจะมีใครมีชัยเหนือมันได้	368
69	But I won't have (82)that luxury for who knows how long.	436	แต่ฉันจะไม่มี(82)ช่วงเวลาสั้นๆหรอก เพราะไม่มีใครรู้ว่าความสุขสบายจะคงอยู่นานแค่ไหน	368

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
70	When Caesar asks Peeta how his (83)" <u>new leg</u> " is working out.	447	และถามพีต้าว่า (83)" <u>ขาใหม่</u> " ของเขาใช้การได้ดีหรือไม่	378

อุปสรรคที่พบในบทสนทนา 13 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	"If we didn't have so many (4) <u>kids</u> ," he adds quickly.	9	"ถ้าเรามี(4) <u>ลูก</u> ไม่เยอะนะ" เขารีบเสริม	19
2	"Tuck your tail in, (6) <u>little duck</u> ," I say, smoothing the blouse back in place. Prim giggles and gives me a small "Quack."	15	"เก็บหางเธอหน่อยสิจ๊ะ (6) <u>แม่เป็ดน้อย</u> " ฉันพูด พลางสอดส่องลงในกระโปรงของเธอแล้วลูบให้เข้าที่ พรึมหัวเราะคิดแล้วส่งเสียง "ก๊าก" เบาๆ ใส่ฉัน	26
3	You know your mentor is your (18) <u>lifeline</u> to the world in these Games...	53	รู้ไหมว่าที่ปรึกษาของเธอ(18) <u>เป็นเหมือนสายชูชีพ</u> ที่จะช่วยพวกเธอในโลกแห่งเกมนี้	55
4	Then I realized she's (29) <u>a dead ringer for Delly</u> .	96	ก่อนจะนึกขึ้นได้ว่า(29) <u>เหมือนเดลลี่ไม่มีผิด</u> "	87
5	"Don't be so superior. You can never tell what you'll find in the arena. Say it's actually (32) <u>a gigantic cake</u> —" begins Peeta.	118	"ไม่ต้องมาข่ม เธอไม่รีรอหรอกว่าจะเจออะไรบ้าง ในลานประลองนั้น สมมุติว่ามี(32) <u>เค้กยักษ์</u> อยู่จริง -- พีต้าเริ่ม	105
6	On the second day, while we're taking a shot at spear throwing, he whispers to me. "I think we have (33) <u>a shadow</u> ."	120	วันที่สอง ขณะเรียนการขว้างหอก เขากะซิบบอกฉันว่า "ฉันว่าเรามี(33) <u>เงาตามตัวแล้วละ</u> "	107
7	I'm awful. Haymitch called me (38) <u>a dead slug</u> .	146	"ฉันแย่มาก เฮย์มิตช์บอกว่าฉัน(38) <u>เหมือนหนอนตายซาก</u> "	129
8	You're all they're talking about. (43) <u>The star-crossed lovers</u> from District Twelve!"	163	เธอคนเดียวที่พวกเขาจะพูดถึง (43) <u>คู่รักที่ชะตาไม่เป็นใจจากเขตสิบสอง!</u> "	145
9	"Truly," says Cinna. He leans down and kisses me on the forehead. "Good luck, (46) <u>girl on fire</u> ."	177	"จริงสิ" ซินน่าตอบ แล้วยื่นหน้ามาจูบหน้าผากฉัน "โชคดีนะ (46) <u>สาวน้อยผู้มากับไฟ</u> "	157
10	"Well, I knew that goat would be (65) <u>a little gold mine</u> ," I say.	331	"ก็เพราะฉันรู้ว่าแพะตัวนั้นจะเป็น(65) <u>เหมืองทองคำขนาดย่อม</u> นะสิ" ฉันพูด	283
11	"No, it happened. And right when your song ended, I knew — just like your mother — I was (72) <u>a goner</u> ," Peeta says.	366	"ไม่ มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แล้วตอนที่เพลงของเธอจบ ฉันรู้ -- เหมือนกับแม่ของเธอ - (72) <u>ว่าฉันสยบต่อเธอแล้ว</u> " พีต้าพูด	311
12	"Two against one. Should be (75) <u>a piece of cake</u> ," he says	398	"สองต่อหนึ่ง น่าจะ(75) <u>ง่ายเหมือนกินเค้ก</u> " เขาว่า	337
13	The one thing they can't stand is being laughed at and they're the (80) <u>joke</u> of Panem," says Haymitch.	433	สิ่งเดียวที่พวกเขาจับไม่ได้คือ การถูกหัวเราะเยาะและกลายเป็น(80) <u>ตัวตลก</u> ของพาเน็ม" เฮย์มิตช์บอก	366

ภาคผนวก ค

อุปสรรคที่พบในศัพท์ฉบับฉบับประจำแนกตามประเภท

1. อุปสรรคสร้างใหม่ (Recent metaphors) 18 ตัวอย่าง

ที่	ศัพท์ฉบับฉบับ	หน้า	ศัพท์ฉบับฉบับแปล	หน้า
1	"Tuck your tail in, (6)little duck," I say, smoothing the blouse back in place. Prim giggles and gives me a small "Quack."	15	"เก็บหางเธอหน่อยสิจ๊ะ (6)แม่เบ็ดน้อย" ฉันพูด พลางสอดเสื่อลงในกระโปรงของเธอแล้วลูบให้เข้าที่ พรึมหัวเราะคิดแล้วส่งเสียง "ก๊าก" เบาๆ ใส่ฉัน	26
2	Since all of this is being televised, right now District 12 is (8)the laughingstock of Panem, and he knows it.	18	เพราะเหตุการณ์ทั้งหมดนี้กำลังถูกถ่ายทอดสด ทางโทรทัศน์ ตอนนีเขต 12 คงกลายเป็น(8)ตัวตลกของเราเนี่ยไปแล้ว	29
3	Oh, there'll be people like me, too. People to weed out before (15)the real fun begins.	44	ไซลิ ต้องมีพวกที่เป็นอย่างฉันด้วย พวกที่ถูกขจัดทิ้งก่อนที่(15)ความสนุกที่แท้จริงจะเริ่ม	45
4	We always wait to trade with him when his (16)witch of a wife isn't around because he's so much nicer.	45	เรามักรอให้(16)ยายแม่มด ภรรยาของเขาไปที่อื่นก่อน แล้วค่อยเข้าไปแลกเปลี่ยน เพราะเขาใจดีกว่ามาก	46
5	You know your mentor is your (18)lifeline to the world in these Games...	53	รู้ไหมว่าที่ปรึกษาของเธอ(18)เป็นเหมือนสายชูชีพที่จะช่วยพวกเธอในโลกแห่งเกมนี้	55
6	The woods became our (19)savior, and each day I went a bit farther into its arms.	62	ผืนป่า(19)ช่วยให้เราอยู่รอด แต่ละวันฉันจะเข้าสู่อ้อมกอดของมันลึกไปอีกนิด	60
7	The ride lasts about twenty minutes and ends up at the City Circle, where they will welcome us, play the anthem, and escort us into the Training Center, which will be our (25)home/prison until the Games begin.	83	เราจะแล่นไปในรถเทียมม้าราวสี่สิบนาที ก่อนจะสิ้นสุดลงที่วงเวียนกลางเมือง ที่นั่นจะมีการต้อนรับเรา บรรเลงเพลงชาติ และเชื้อเชิญเราเข้าสู่ศูนย์ฝึกซ้อม ซึ่งจะเป็น(25)บ้าน / คุกของเราจนกว่าเกมจะเริ่ม	78
8	On the second day, while we're taking a shot at spear throwing, he whispers to me. "I think we have (33)a shadow."	120	วันที่สอง ขณะเรียนการขว้างหอก เขากระซิบบอกฉันว่า "ฉันว่าเรามี(33)เงาตามตัวแล้วละ"	107
9	The team works on me until late afternoon, turning my skin to (36)glowing satin	145	ทีมงานจัดการขัดสีฉวีวรรณเตรียมตัวฉันกระทั่งเย็นมาก เปลี่ยนผิวฉันให้นุ่มลื่นเป็น(36)ประกายเหมือนใยไหม	128
10	He's one of (41)the giants, probably six and a half feet tall and built like an ox,...	152	เขาเป็นหนึ่งใน(41)เด็กหนุ่มร่างยักษ์ น่าจะสูงราวหกฟุตครึ่ง กายาล้ำสันราวโคถึก	134
11	But the night air's so sweet, I can't bear returning to that stuffy (45)chamber of a room.	170	แต่อากาศยามค่ำคืนช่างสบายเหลือเกิน ฉันทนไม่ได้ที่ต้องกลับเข้าสู่(45)กรงขังอันน่าอึดอัดอีก	151
12	The swift-footed animals that were my (52)compass have left me behind.	210	สัตว์ฝีเท้าเร็วซึ่งเป็น(52)เข็มทิศให้ฉันก่อนหน้านี้ทั้งนั้นไปไกลลิบแล้ว	184

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
13	I remember my father doing this very thing to my mother and I wonder where Peeta picked it up. Surely not from his father and (64)the witch.	320	ฉันจำที่พ่อทำอย่างนี้กับแม่ได้ และนี่ก็สงสัยว่า พี่ต้าไปเอามาจากไหน แน่แน่นอนว่าไม่ใช่จากพ่อ ของเขากับ(64)ยัยแม่มดนั้นแน่	274
14	"No, it happened. And right when your song ended, I knew — just like your mother — I was (72)a goner," Peeta says.	366	"ไม่ มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แล้วตอนที่เพลงของเธอจบ ฉันรู้ -- เหมือนกับแม่ของเธอ - (72)ว่าฉันสยบต่อเธอแล้ว" พี่ต้าพูด	311
15	Effie's somewhat teary and keeps patting my hair and talking about how she told everyone we were (78)pearls.	427	เอฟฟีตาแดงก้ำเอาแต่ลูบไล้ผมของฉันอยู่อย่างนั้น และพูดว่า เธอคอยบอกทุกคนว่าเราคือ (78)ไข่มุกเม็ดงาม	362
16	It's more in the way one might be glad to see (79)an affectionate trio of pets at the end of a particularly difficult day.	429	เหมือนอย่างที่เราจะดีใจที่ได้เห็น (79)สัตว์เลี้ยงแสนรักสามตัวเมื่อสิ้นวันแห่งความเหนื่อยล้ามากกว่า	363
17	The one thing they can't stand is being laughed at and they're the (80)joke of Panem," says Haymitch.	433	สิ่งเดียวที่พวกเขาจับไม่ได้คือ การถูกหัวเราะเยาะและกลายเป็น(80)ตัวตลกของพาเน็ม" เฮย์มิตช์บอก	366
18	But the Hunger Games are (81)their weapon and you are not supposed to be able to defeat it.	435	แต่เกมล่าชีวิตเป็น(81)อาวุธของพวกเขา และไม่ควรจะมีใครมีชัยเหนือมันได้	368

2. อุปสรรณไร้พลัง (Dead metaphors) 18 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	Scrawny kitten, belly swollen with worms, crawling with fleas. The last thing I needed was another (1)mouth to feed. But Prim begged so hard, cried even, I had to let him stay.	4	เจ้าลูกแมวผอมกระดูกท้องบวมเป่งเต็มไป ด้วยพยาธิ เห็นยู่ยิบตามตัว สิ่งสุดท้ายที่ฉันต้องการคืออีกหนึ่ง (1)ปากท้องที่ต้องหาเลี้ยง	14
2	"If we didn't have so many (4)kids," he adds quickly.	9	"ถ้าเรามี(4)ลูกไม่เยอะนะ" เขารีบเสริม	19
3	On the afternoon of my encounter with Peeta Mellark, the rain was falling in relentless (9)icy sheets.	34	บ่ายวันที่ฉันเจอกับพี่ต้า เมลลาร์ก (9)สายฝนเย็นเฉียบกำลังกระหน่ำลงมาอย่างไม่ปราณีปราศรัย	38
4	I stood mesmerized by the heat and the luscious scent until the rain interfered, running its (12)icy fingers down my back, forcing me back to life.	35	ฉันยืนราวต้องมนตร์จากความร้อนและกลิ่นอันเย้ายวน กระทั่งสายฝนตกลงมาขัดจังหวะ (12)นิ้วเยือกเย็นของมันซอนไขลงมามาตามแผ่นหลัง	39
5	The woods became our savior, and each day I went a bit farther into its (20)arms.	62	ผืนป่าช่วยให้เราอยู่รอด แต่ละวันฉันจะเข้าสู่ (20)อ้อมกอดของมันลึกไปอีกนิด	60

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
6	I also sold at the (21) <u>back doors</u> of the wealthier clients in town, trying to remember what my father had told me and learning a few new tricks as well.	63	ฉันยังเอาของไปเร่ขาย(21) <u>หลังบ้าน</u> ลูกค้าผู้มั่งคั่งในเมืองด้วย พยายามนึกถึงสิ่งที่พ่อเคยสอน แล้วเรียนรู้กลเม็ดใหม่ๆ ด้วยพร้อมกัน	61
7	Prim forgave her, but I had taken a step back from my mother, put up (22) <u>a wall</u> to protect myself from needing her, and nothing was ever the same between us again.	64	พริ่มอภัยให้ แต่ฉันถอยห่าง สร้าง(22) <u>กำแพง</u> ขึ้นมาปิดกั้นไม่ให้ตัวเองต้องการแม่อีก ทุกอย่างไม่เคยเหมือนเดิมหลังจากนั้น	62
8	It would be hard to miss the (51) <u>wall of fire</u> descending on me.	207	(51) <u>กำแพงไฟ</u> ที่กำลังมุ่งลงมาจู่โจมฉัน!	181
9	I make myself stand and begin to limp away from (53) <u>the wall of flames</u> that lights up the sky.	214	ฉันพยายามลุกขึ้น แล้วเริ่มเดินกะเผลกหนีจาก (53) <u>กำแพงไฟ</u> ที่ส่องท้องฟ้าสว่างไสว	187
10	The nest is nothing but an empty (54) <u>shell</u> .	234	รังของมันเหลือเพียง(54) <u>รังเปล่า</u>	200
11	Finally, a gosling wing and the bird is (59) <u>history</u> .	278	สุดท้ายปีกและกรูสลึงทั้งหมดก็กลายเป็น (59) <u>อดีต</u>	238
12	Deep in the meadow, under the willow (60) <u>A bed of grass</u> , a soft green pillow	284	ลึกเข้าไปในทุ่งหญ้า ใต้ต้นวิลโลว์ (60) <u>มีเตียง</u> โอบทำจากหญ้า มีหมอนเขียวนุ่มสบาย	243
13	Deep in the meadow, under the willow A bed of grass, (61) <u>a soft green pillow</u>	284	ลึกเข้าไปในทุ่งหญ้า ใต้ต้นวิลโลว์ มีเตียงโอบทำจากหญ้า มี(61) <u>หมอนเขียวนุ่มสบาย</u>	243
14	Gale's not my boyfriend, but would he be, if I opened that (66) <u>door</u> ?	341	เกลไม่ใช่เพื่อนชายของฉัน แต่เขาจะเป็นหรือไม่หากฉันเปิด(66) <u>ประตู</u> ให้	290
15	<i>Oh, Gale, I think. If only you (67)<u>had my back now</u>...</i>	342	<i>โธ่ เกล ฉันคิด ถ้าเพียงตอนนี้ฉันได้(67)<u>กลับไป</u> หานาย...</i>	291
16	I wish I could pull the shutters closed, blocking out this moment from (69) <u>the prying eyes</u> of Panem.	362	ฉันอยากให้ตัวเองรูดม่านปิดได้ ปิดกั้น (69) <u>สายตา</u> อยากรู้อยากเห็นของชาวพาเน็ม เสี้ยชั่วครู่	308
17	Then (76) <u>the whole world</u> comes alive with the sound.	400	จากนั้น(76) <u>ทั้งโลก</u> ก็กลับมีชีวิตด้วยสรรพเสียง	339
18	When Caesar asks Peeta how his (83) <u>"new leg"</u> is working out.	447	และถามพีต้าว่า (83) <u>"ขาใหม่"</u> ของเขาใช้การได้ดีหรือไม่	378

3. อุปมาอุปไมยดั้งเดิม (Original metaphors) 16 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	So I learned to hold my tongue and (3) <u>to turn my features into an indifferent mask</u> so that no one could ever read my thoughts.	9	ดังนั้นฉันจึงเรียนรู้ที่จะยังปาก และ (3) <u>ใส่</u> หน้ากากแห่งความเมินเฉย เพื่อจะได้ไม่มีใครรู้ว่าฉันคิดอะไร	16

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
2	But because two can play at this (28)game, I stand on tiptoe and kiss his cheek.	88	แต่เพราะเราสองคนกำลังเล่น(28)เกมเดียวกัน ดังนั้นฉันจึงเขย่งปลายเท้าและจูบแก้มเขาเบาๆ	81
3	Once I had something to barter with, things changed. I'm (31)a tough trader.	111	จากนั้นทันทีที่ฉันมีของบางอย่างแลกเปลี่ยน ทุกอย่างก็เปลี่ยนไป ฉันกลายเป็น(31)แม่ค้าเชี่ยวชาญลาภดิน	100
4	"Don't be so superior. You can never tell what you'll find in the arena. Say it's actually (32)a gigantic cake —" begins Peeta.	118	"ไม่ต้องมาข่ม เธอไม่ริหรือกว่าจะเจออะไรบ้าง ในลานประลองนั้น สมมุติว่ามี(32)เค้กยักษ์อยู่จริง -- พีต้าเริ่ม	105
5	I bite my lip. Rue is(34) a small yellow flower that grows in the Meadow.	121	ฉันก็ตรึมฝีปาก ริว(34)เป็นชื่อดอกไม้เล็กๆ สีเหลือง ซึ่งเติบโตในทุ่งเมโดว์	108
6	Then I just lay curled up on the bed, stroking the silken sheets, watching the sun set over (35)the artificial candy Capitol.	126	แล้วก็นอนตัวคู้อยู่บนเตียง ลูบไล้ผ้าปูเตียงที่นุ่มราวเส้นไหม เผ้ามองดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าเหนือ(35)แคปิตอลที่มีสีสันเหมือนลูกกวาดสังเคราะห์	112
7	I'm awful. Haymitch called me (38)a dead slug.	146	"ฉันแย่มาก เฮย์มิตช์บอกว่าฉัน(38)เหมือนหนอนตายซาก"	129
8	in the arena every moment I give in to fatigue will be (44)an invitation to death.	169	ในลานประลองทุกขณะที่ฉันสยบให้แก่ความเหนื่อยล้า คือ(44)การเชื้อเชิญความตาย	150
9	"Truly," says Cinna. He leans down and kisses me on the forehead. "Good luck, (46)girl on fire."	177	"จริงสิ" ซินน่าตอบ แล้วยื่นหน้ามาจูบหน้าผากฉัน "โชคดีนะ (46)สาวน้อยผู้มากับไฟ"	157
10	I can't stop looking at Rue, smaller than ever, (62)a baby animal curled up in a nest of netting.	285	ฉันอดไม่ได้ที่จะมองริวอีกครั้ง ตัวเธอเล็กลงกว่าก่อน (62)เหมือนลูกสัตว์นอนขดในรังตาข่าย	244
11	"Well, I knew that goat would be (65)a little gold mine," I say.	331	"ก็เพราะฉันรู้ว่าแพะตัวนั้นจะเป็น(65)เหมืองทองคำขนาดย่อมนะสิ" ฉันพูด	283
12	There's still more than an hour, maybe two, when I wriggle into the underbrush and wait for (68)the blood to begin to flow.	343	ยังเหลือเวลาอีกกว่าชั่วโมง บางทีอาจจะสองตอนที่ฉันขยับเข้าไปในพุ่มไม้เตรียมตัวสำหรับ(68)การนองเลือด	292
13	There are girls in the Seam, some of the merchant girls, too, who (71)navigate these waters so easily.	364	มีเด็กสาวมากมายในเดอะซีม บ้างก็เป็นลูกพ่อค้าที่(71)ทำเรื่องแบบนี้ได้ง่ายดายยิ่ง	310
14	That's not going to win me any (73)points in the arena.	375	เพราะนั่นคงไม่ทำให้ฉันได้(73)คะแนนเพิ่มในลานประลองแน่	318
15	These arrows are (74)food, safety, and life itself now	392	ลูกธนูเหล่านี้ โดยตัวมันเองหมายถึง(74)อาหาร ความปลอดภัย และชีวิต	333
16	But I won't have (82)that luxury for who knows how long.	436	แต่ฉันจะไม่มี(82)ช่วงเวลาสั้นๆหรือ เพราะไม่มีใครรู้ว่าความสุขสบายจะคงอยู่นานแค่ไหน	368

4. อุปลักษณ์มาตรฐาน (Standard metaphors) 14 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	I try to remember that when all I can see is the woman who sat by, blank and unreachable, while her children turned to (5) <u>skin and bones</u> .	10	ฉันพยายามเตือนตัวเองด้วยเหตุผลข้อนี้ เพราะทุกวันนี้ฉันเห็นเพียงผู้หญิงคนหนึ่งที่เขาแต่นั่งนิ่ง ว่างเปล่า ไม่สามารถเข้าถึง ขณะที่ลูก ๆ เหลือแต่(5)หนังหุ้มกระดูก	19
2	At one o'clock, we head for the square. Attendance is mandatory unless you are (7) <u>on death's door</u> .	16	พอบ่ายโมงเราก็ตรงไปยังจัตุรัส การมาร่วมชุมนุมถือเป็นข้อบังคับ เว้นเสียแต่ว่าคุณ(7)กำลังใกล้ตาย	26
3	But it crossed my mind that there might be something in the trash bins, and those were (11) <u>fair game</u> .	35	แต่ความคิดผุดขึ้นในใจฉันว่าอาจจะมီးอะไรสักอย่างอยู่ในถังขยะ (11)และนั่นคงไม่เป็นไร	39
4	I guess we're both so nervous about the Games and, more pressingly, petrified of being turned into (24) <u>human torches</u> , we're not acting sensibly.	83	ฉันเดาว่าเราทั้งสองต่างหวั่นวิตกกกับเกมนี้ และกตตันมากกับการกลายเป็น(24)คบเพลิงมนุษย์จนไร้สติไปแล้ว	77
5	I nod. It's a plan. Or at least (39) <u>a straw to grasp at</u> .	148	ฉันพยักหน้า มันคือแผน หรืออย่างน้อยก็คือ(39)ฟางเส้นสุดท้ายที่จะคว้าไว้	131
6	The monstrous boy from District 2 is (40) <u>a ruthless killing machine</u> .	152	เด็กหนุ่มโหดร้ายเหมือนอสูรกายจากเขต 2 เป็น(40)เครื่องจักรสังหารที่ไร้ความปรานี	133
7	The roar of the crowd is deafening. Peeta has absolutely (42) <u>wiped the rest of us off the map</u> with his declaration of love for me.	162	เสียงโห่ร้องจากฝูงชนดังอื้ออึงไปทั่ว พีต้า(42)กวาดเราทุกคนตกกระป๋องอย่างสมบูรณ์แบบด้วยการประกาศถึงความรักที่มีต่อฉัน	144
8	You're all they're talking about. (43) <u>The star-crossed lovers</u> from District Twelve!"	163	เธอคนเดียวที่พวกเขาจะพูดถึง (43)คู่รักที่ชะตาไม่เป็นใจจากเขตสิบสอง!"	145
9	Career tributes are overly vicious, arrogant, better fed, but only because they're the Capitol's (47) <u>lapdogs</u> .	196	พวกมืออาชีพจะเหี้ยม อวดดี ได้รับการเลี้ยงดูมาดีกว่า แต่นั่นก็เพราะพวกเขาเป็น(47)สุนัขรับใช้ของแคปปิตอล	172
10	Has Peeta revealed his (48) <u>true colours</u> ?	200	พีต้าเผย(48)ธาตุแท้ของมันหรือ	175
11	Hearing this makes me feel like District 12 is some sort of (55) <u>safe haven</u> .	247	การได้ยินได้ฟังเรื่องแบบนี้ทำให้ฉันรู้สึกว่เขต 12 เป็น(55)แดนสวรรค์เลยทีเดียว	213
12	Not that Cato is (57) <u>the final word</u> on anything. Didn't he just lose his entire stash of supplies?	273	แต่ใช้ว่าคำพูดของคาโตจะ(57)ถูกเสียทุกอย่าง เขาเพิ่งสูญเสียเสบียงทั้งหมดไปไม่ใช่หรือ	234
13	A few spring-fed pools. But you'd really be (63) <u>a sitting duck</u> at one of those.	303	ยังมีสระที่มาจากน้ำผุด ทว่าเราจะเป็น(63)เป็ดนั่งหากอยู่ใกล้แถบนั้น	260

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
14	I'm able to haul him back onto the horn where we drag ourselves toward the top where (77) <u>the lesser of two evils</u> awaits.	407	ฉันลากเขากลับขึ้นมามาบนเขาสัตว์ได้ ก่อนที่จะพาตัวเองตรงไปยังจุดสูงสุดซึ่งมี(77) <u>ปีศาจที่น่าสะพรึงกลัวน้อยกว่าอยู่</u>	345

5. อุปมาอุปไมยประยุกต์ (Adapted metaphors) 12 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	The boy took one look back to the bakery as if checking that (13) <u>the coast was clear</u> , then, his attention back on the pig, he threw a loaf of bread in my direction.	37	เด็กชายหันกลับไปมองร้านขนมปังเหมือนกำลังตรวจสอบว่า(13) <u>ทางสะดวกหรือไม่</u> จากนั้นก็หันความสนใจกลับมาที่หมู แล้วโยนขนมปังก้อนหนึ่งมาทางฉัน	40
2	(14) <u>A bell went off in my head</u> . I thought of the hours spent in the woods with my father and I knew how we were going to survive	38	(14) <u>ความคิดหนึ่งผุดขึ้น</u> ฉันนึกถึงโมงยามที่อยู่ในป่ากับพ่อ รู้แล้วว่าเรามีชีวิตรอดอย่างไร	42
3	His voice was that beautiful, high and clear and so (17) <u>filled with life</u> it made you want to laugh and cry at the same time.	51	เสียงของพ่อไพเราะ สูง ใส (17) <u>มีชีวิตชีวา</u> สามารถทำให้ใครๆ หัวเราะหรือร้องไห้ได้ในคราวเดียวกัน	52
4	Or has she already started to slip away, (23) <u>leaving the weight of the world on my sister's fragile shoulders?</u>	65	หรือว่าจะเริ่มหนีเข้าไปในโลกส่วนตัวอีก (23) <u>ทิ้งน้ำหนักของโลกทั้งโลกไว้บนบ่าอันบอบบางของน้องสาวฉัน</u>	62
5	(26) <u>A warning bell goes off in my head</u> . Don't be so stupid. Peeta is planning how to kill you, I remind myself.	88	(26) <u>เสียงกระดิ่งเตือนภัยดังขึ้นในหัว</u> อย่าไปไหนเลย เลยน่าพิธากำลังวางแผนอยู่ว่าจะฆ่าเธอยังไง	81
6	Then I realized she's (29) <u>a dead ringer for Delly</u> .	96	ก่อนจะนึกขึ้นได้ว่า(29) <u>เหมือนเดลลี่ไม่มีผิด</u>	87
7	The slightest movement gives the impression I am engulfed in (37) <u>tongues of fire</u> .	146	เมื่อใดที่ขยับตัวเพียงเล็กน้อยจะทำให้ดูเหมือนว่าฉันถูกล้อมอยู่ใน(37) <u>เปลวไฟอันร้อนแรง</u>	129
8	Certainly Peeta has (49) <u>thrown a wrench into</u> our star-crossed lover dynamic.	200	แน่นอนว่า พิธทำได้(49) <u>ทำลายพลังของแผน</u> คู่รักที่ชะตาไม่เป็นใจยับเยิน	175
9	But I am still (56) <u>in the dark</u> on what motivated him to betray the Careers.	262	แต่ฉันยัง(56) <u>มืดแปดด้าน</u> ไม่รู้ว่าอะไรกระตุ้นให้เขาหักหลังพวกมืออาชีพ	225
10	There's something about that sly grin that makes me sure that befriending Foxface would ultimately get me (58) <u>a knife in the back</u> .	275	บางอย่างเกี่ยวกับรอยยิ้มเจ้าเล่ห์ทำให้ฉันแน่ใจว่า การเป็นเพื่อนกับยัยหน้าจิ้งจอกสุดท้ายฉันคง(58) <u>ถูกมีดปักหลังตาย</u>	235

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
11	In fact, he's probably cursing me out right now for (70)dropping the ball during such an emotionally charged moment.	362	อันที่จริง บางทีเขาอาจจะกำลังสบถตำฉันเสียขรมแล้วก็ได้ที่(70)ปล่อยโอกาสหลุดมือในจังหวะที่กำลังซบซึ้งเช่นนี้	308
12	"Two against one. Should be (75)a piece of cake," he says	398	"สองต่อหนึ่ง น่าจะ(75)ง่ายเหมือนกินเค้ก" เขาว่า	337

6. อุปสรรคที่ใช้สำหรับจำใจ (Cliché metaphors) 5 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	So I learned (2)to hold my tongue and to turn my features into an indifferent mask so that no one could ever read my thoughts.	9	ดังนั้นฉันจึงเรียนรู้ที่จะ (2)ยังปาก และใส่หน้ากากแห่งความเมินเฉย เพื่อจะได้ไม่มีใครรู้ว่าฉันคิดอะไร	16
2	The rain had soaked through my father's hunting jacket, leaving me (10)chilled to the bone.	34	สายฝนกระหน่ำใส่เสื้อแจ็กเก็ตล่าสัตว์ของพ่อ จนชุ่มโชก (10)หนาวเข้าไปถึงกระดูก	38
3	He is luring you in to make you (27)easy prey.	88	เขากำลังหลอกให้เธอ(27)ตายใจ	81
4	A few of the other couples make a nice impression, but none of them can (30)hold a candle to us.	96	มีอีก 2 - 3 คู่ที่น่าประทับใจ แต่(30)ไม่มีใครเทียบเราติด	87
5	Yes, it's pricey, but these people, they're (50)made of money.	203	ฉันรู้ว่ามันมีราคา แต่คนเหล่านี้(50)มีเงินเป็นพอนี่นา	178

ภาคผนวก ง

กลวิธีการแปลอุปสรรคแยกตามกลวิธี

1. กลวิธีการแปลโดยรักษาอุปสรรค 36 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	So I learned to hold my tongue and (3) <u>to turn my features into an indifferent mask</u> so that no one could ever read my thoughts.	9	ดังนั้นฉันจึงเรียนรู้ที่จะยั้งปาก และ (3) <u>ใส่หน้ากากแห่งความเมินเฉย</u> เพื่อจะได้ไม่มีใครรู้ว่าฉันคิดอะไร	16
2	"If we didn't have so many (4) <u>kids</u> ," he adds quickly.	9	"ถ้าเรามี(4) <u>ลูก</u> ไม่เยอะนะ" เขารีบเสริม	19
3	"Tuck your tail in, (6) <u>little duck</u> ," I say, smoothing the blouse back in place. Prim giggles and gives me a small "Quack."	15	"เก็บหางเธอหน่อยสิจ๊ะ (6) <u>แม่เป็ดน้อย</u> " ฉันพูด พลังสอดส่องลงในกระโปรงของเธอแล้วลูบให้เข้าที่ พรึมหัวเราะคิดแล้วส่งเสียง "ก๊าบ" เบาๆ ใส่ฉัน	26
4	Since all of this is being televised, right now District 12 is (8) <u>the laughingstock</u> of Panem, and he knows it.	18	เพราะเหตุการณ์ทั้งหมดนี้กำลังถูกถ่ายทอดสด ทางโทรทัศน์ ตอนนี้เขต 12 คงกลายเป็น(8) <u>ตัวตลก</u> ของพาเน็มไปแล้ว	29
5	The rain had soaked through my father's hunting jacket, leaving me (10) <u>chilled to the bone</u> .	34	สายฝนกระหน่ำใส่เสื้อแจ็กเก็ตของพ่อ จนชุ่มโชก (10) <u>หนาว</u> เข้าไปถึงกระดูก	38
6	I stood mesmerized by the heat and the luscious scent until the rain interfered, running its (12) <u>icy fingers</u> down my back, forcing me back to life.	35	ฉันยืนราวต้องมนตร์จากความร้อนและกลิ่นอันเย้ายวน กระทั่งสายฝนตกลงมาขัดจังหวะ (12) <u>นิ้วเยือกเย็น</u> ของมันซอนไหลลงมาตามแผ่นหลัง	39
7	Oh, there'll be people like me, too. People to weed out before (15) <u>the real fun</u> begins.	44	ไซลี ต้องมีพวกที่เป็นอย่างฉันด้วย พวกที่ถูกขจัดทิ้งก่อนที่(15) <u>ความสนุก</u> ที่แท้จริงจะเริ่ม	45
8	We always wait to trade with him when his (16) <u>witch of a wife</u> isn't around because he's so much nicer.	45	เรามักรอให้(16) <u>ยายแม่มด</u> ภรรยาของเขาไปที่อื่นก่อน แล้วค่อยเข้าไปแลกเปลี่ยน เพราะเขาใจดีกว่ามาก	46
9	Prim forgave her, but I had taken a step back from my mother, put up (22) <u>a wall</u> to protect myself from needing her, and nothing was ever the same between us again.	64	พรึมอภัยให้ แต่ฉันถอยห่าง สร้าง(22) <u>กำแพง</u> ขึ้นมาปิดกั้นไม่ให้ตัวเองต้องการแม่อีก ทุกอย่างไม่เคยเหมือนเดิมหลังจากนั้น	62
10	Or has she already started to slip away, (23) <u>leaving the weight of the world on my sister's fragile shoulders</u> ?	65	หรือว่าจะเริ่มหนีเข้าไปในโลกส่วนตัวอีก (23) <u>ทิ้งน้ำหนักของโลกทั้งโลกไว้บนบ่าอันบอบบาง</u> ของน้องสาวฉัน	62
11	I guess we're both so nervous about the Games and, more pressingly, petrified of being turned into (24) <u>human torches</u> , we're	83	ฉันเดาว่าเราทั้งสองต่างหวัดกับเกมนี้ และ กัดดันมากกับการกลายเป็น(24) <u>คบเพลิงมนุษย์</u> จนไร้สติไปแล้ว	77

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
	not acting sensibly.			
12	The ride lasts about twenty minutes and ends up at the City Circle, where they will welcome us, play the anthem, and escort us into the Training Center, which will be our (25) <u>home/prison</u> until the Games begin.	83	เราจะแล่นไปในรถเทียมม้าราวยี่สิบนาที ก่อนจะสิ้นสุดลงที่วงเวียนกลางเมือง ที่นั่นจะมีการต้อนรับเรา บรรเลงเพลงชาติ และเชื้อเชิญเราเข้าสู่ศูนย์ฝึกซ้อม ซึ่งจะเป็น(25) <u>บ้าน / คุก</u> ของเราจนกว่าเกมจะเริ่ม	78
13	(26) <u>A warning bell goes off in my head.</u> Don't be so stupid. Peeta is planning how to kill you, I remind myself.	88	(26) <u>เสียงกระดิ่งเตือนภัยดังขึ้นในหัว</u> อย่าโง่ไปหน่อยเลยนำพิต่ากำลังวางแผนอยู่ว่าจะฆ่าเธอยังไง	81
14	But because two can play at this (28) <u>game</u> , I stand on tiptoe and kiss his cheek.	88	แต่เพราะเราสองคนกำลังเล่น(28) <u>เกม</u> เดียวกัน ดังนั้นฉันจึงเขย่งปลายเท้าและจูบแก้มเขาเบาๆ	81
15	"Don't be so superior. You can never tell what you'll find in the arena. Say it's actually (32) <u>a gigantic cake</u> —" begins Peeta.	118	"ไม่ต้องมาข่ม เธอไม่รู้หรอกว่าจะเจออะไรบ้างในลานประลองนั้น สมมุติว่ามี(32) <u>เค้กยักษ์</u> อยู่จริง -- พิต่าเริ่ม	105
16	The monstrous boy from District 2 is (40) <u>a ruthless killing machine.</u>	152	เด็กหนุ่มโหดร้ายเหมือนอสูรกายจากเขต 2 เป็น(40) <u>เครื่องจักรสังหารที่ไร้ความปรานี</u>	133
17	in the arena every moment I give in to fatigue will be (44) <u>an invitation to death.</u>	169	ในลานประลองทุกขณะที่ฉันสยบให้แก่ความเหนื่อยล้า คือ(44) <u>การเชื้อเชิญความตาย</u>	150
18	But the night air's so sweet, I can't bear returning to that stuffy (45) <u>cage</u> of a room.	170	แต่อากาศยามค่ำคืนช่างสบายเหลือเกิน ฉันทนไม่ได้ที่ต้องกลับเข้าสู่(45) <u>กรงขังอันน่าอึดอัดอีก</u>	151
19	Career tributes are overly vicious, arrogant, better fed, but only because they're the Capitol's (47) <u>lapdogs.</u>	196	พวกมืออาชีพจะเหี้ยม อวดดี ได้รับการเลี้ยงดูมาดีกว่า แต่นั่นก็เพราะพวกเขาเป็น(47) <u>สุนัขรับใช้</u> ของแคปิตอล	172
20	It would be hard to miss the (51) <u>wall of fire</u> descending on me.	207	(51) <u>กำแพงไฟ</u> ที่กำลังมุ่งลงมาจู่โจมฉัน!	181
21	The swift-footed animals that were my (52) <u>compass</u> have left me behind.	210	สัตว์สี่เท้าเร็วซึ่งเป็น(52) <u>เข็มทิศ</u> ให้ฉันก่อนหน้านี้ทิ้งฉันไปไกลลิบแล้ว	184
22	I make myself stand and begin to limp away from (53) <u>the wall of flames</u> that lights up the sky.	214	ฉันพยายามลุกขึ้น แล้วเริ่มเดินกะเผลกหนีจาก(53) <u>กำแพงไฟ</u> ที่ส่องท้องฟ้าสว่างไสว	187
23	Hearing this makes me feel like District 12 is some sort of (55) <u>safe haven.</u>	247	การได้ยินได้ฟังเรื่องแบบนี้ทำให้ฉันรู้สึกว่เขต 12 เป็น(55) <u>แดนสวรรค์</u> เลยทีเดียว	213
24	Finally, a groosling wing and the bird is (59) <u>history.</u>	278	สุดท้ายปีกและกรูสลิงทั้งหมดก็กลายเป็น(59) <u>อดีต</u>	238
25	Deep in the meadow, under the willow A bed of grass, (61) <u>a soft green pillow</u>	284	ลึกเข้าไปในทุ่งหญ้า ใต้ต้นวิลโลว์ มีเตียงโอ้อ่าจากหญ้า มี(61) <u>หมอนเขียวนุ่มสบาย</u>	243

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
26	I remember my father doing this very thing to my mother and I wonder where Peeta picked it up. Surely not from his father and (64)the witch.	320	ฉันจำที่พ่อทำอย่างนี้กับแม่ได้ และนี่ก็สงสัยว่าพีต้าไปเอามาจากไหน แน่หนอนว่าไม่ใช่จากพ่อของเขากับ(64)ยัยแม่มดนั้นแน่	274
27	“Well, I knew that goat would be (65)a little gold mine,” I say.	331	“ก็เพราะฉันรู้ว่าแพะตัวนั้นจะเป็น(65)เหมืองทองคำขนาดย่อมนะสิ” ฉันพูด	283
28	Gale’s not my boyfriend, but would he be, if I opened that (66)door?	341	เกลไม่ใช่เพื่อนชายของฉัน แต่เขาจะเป็นหรือไม่หากฉันเปิด(66)ประตูให้	290
29	That’s not going to win me any (73)points in the arena.	375	เพราะนั่นคงไม่ทำให้ฉันได้(73)คะแนนเพิ่มในลานประลองแน่	318
30	These arrows are (74)food, safety, and life itself now	392	ลูกธนูเหล่านี้ โดยตัวมันเองหมายถึง (74)อาหาร ความปลอดภัย และชีวิต	333
31	Then (76)the whole world comes alive with the sound.	400	จากนั้น(76)ทั้งโลกก็กลับมีชีวิตด้วยสรรพเสียง	339
32	I’m able to haul him back onto the horn where we drag ourselves toward the top where (77)the lesser of two evils awaits.	407	ฉันลากเขากลับขึ้นมabanเขาสัตว์ได้ ก่อนที่จะพาตัวเองตรงไปยังจุดสูงสุดที่ซึ่งมี(77)ปีศาจที่น่าสะพรึงกลัวน้อยกว่าอยู่	345
33	It’s more in the way one might be glad to see (79)an affectionate trio of pets at the end of a particularly difficult day.	429	เหมือนอย่างทีใครคนหนึ่งอาจจะดีใจที่ได้เห็น (79)สัตว์เลี้ยงแสนรักสามตัวเมื่อสิ้นวันแห่งความเหนื่อยล้ามากกว่า	363
34	The one thing they can’t stand is being laughed at and they’re the (80)joke of Panem,” says Haymitch.	433	สิ่งเดียวที่พวกเขาจับไม่ได้คือ การถูกหัวเราะเยาะและกลายเป็น(80)ตัวตลกของพาเน็ม” เฮย์มิตซ์บอก	366
35	But the Hunger Games are (81)their weapon and you are not supposed to be able to defeat it.	435	แต่เกมส์ล่าชีวิตเป็น(81)อาวุธของพวกเขา และไม่ควรจะมีใครมีชัยเหนือมันได้	368
36	When Caesar asks Peeta how his (83)“new leg” is working out.	447	และถามพีต้าว่า (83)“ขาใหม่” ของเขาใช้การได้ดีหรือไม่	378

2. กลวิธีการแปลโดยไม่คงหน่วยอุปสรรค 21 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
2	So I learned (2)to hold my tongue and to turn my features into an indifferent mask so that no one could ever read my thoughts.	9	ดังนั้นฉันจึงเรียนรู้ที่จะ (2)ยั้งปาก และใส่หน้ากากแห่งความเมินเฉย เพื่อจะได้ไม่มีใครรู้ว่าฉันคิดอะไร	16
7	At one o’clock, we head for the square. Attendance is mandatory unless you are (7)on death’s door.	16	พอบ่ายโมงเราก็ตรงไปยังจัตุรัส การมาร่วมชุมนุมถือเป็นข้อบังคับ เว้นเสียแต่ว่าคุณ (7)กำลังใกล้ตาย	26

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
9	On the afternoon of my encounter with Peeta Mellark, the rain was falling in relentless (9) <u>icy sheets</u> .	34	บ่ายวันที่ฉันเจอกับพีต้า เมลลาร์ก (9) <u>สายฝนเย็นเฉียบ</u> กำลังกระหน่ำลงมาอย่างไม่ปราณีปราศรัย	38
11	But it crossed my mind that there might be something in the trash bins, and those were (11) <u>fair game</u> .	35	แต่ความคิดผุดขึ้นในใจฉันว่าอาจจะมီးอะไรสักอย่างอยู่ในถังขยะ (11) <u>และนั่นคงไม่เป็นไร</u>	39
13	The boy took one look back to the bakery as if checking that (13) <u>the coast was clear</u> , then, his attention back on the pig, he threw a loaf of bread in my direction.	37	เด็กชายหันกลับไปมองร้านขนมปังเหมือนกำลังตรวจสอบว่า(13) <u>ทางสะดวกหรือไม่</u> จากนั้นก็หันความสนใจกลับมาที่หมู แล้วโยนขนมปังก้อนหนึ่งมาทางฉัน	40
14	(14) <u>A bell went off in my head</u> . I thought of the hours spent in the woods with my father and I knew how we were going to survive	38	(14) <u>ความคิดหนึ่งผุดขึ้น</u> ฉันนึกถึงโมงยามที่อยู่ในป่ากับพ่อ รู้แล้วว่าเรามีชีวิตรอดอย่างไร	42
19	The woods became our (19) <u>savior</u> , and each day I went a bit farther into its arms.	62	ผืนป่า(19) <u>ช่วยให้เราอยู่รอด</u> แต่ละวันฉันจะเข้าไปสู่อ้อมกอดของมันลึกไปอีกนิด	60
21	I also sold at the (21) <u>back doors</u> of the wealthier clients in town, trying to remember what my father had told me and learning a few new tricks as well.	63	ฉันยังเอาของไปเรขาย(21) <u>หลังบ้าน</u> ลูกค้าผู้มั่งคั่งในเมืองด้วย พยายามนึกถึงสิ่งที่พ่อเคยสอนแล้วเรียนรู้กลเม็ดใหม่ๆ ด้วยพร้อมกัน	61
30	A few of the other couples make a nice impression, but none of them can (30) <u>hold a candle to</u> us.	96	มีอีก 2 - 3 คู่ที่น่าประทับใจ แต่(30) <u>ไม่มีใครเทียบเราติด</u>	87
34	I bite my lip. Rue is(34) <u>a small yellow flower that grows in the Meadow</u> .	121	ฉันกัดริมฝีปาก ริว(34) <u>เป็นช่อดอกไม้เล็กๆ สีเหลือง</u> ซึ่งเติบโตในทุ่งเมโดว์	108
37	The slightest movement gives the impression I am engulfed in (37) <u>tongues of fire</u> .	146	เมื่อใดที่ขยับตัวเพียงเล็กน้อยจะทำให้ดูเหมือนว่าฉันถูกล้อมอยู่ใน(37) <u>เปลวไฟอันร้อนแรง</u>	129
41	He's one of (41) <u>the giants</u> , probably six and a half feet tall and built like an ox,...	152	เขาเป็นหนึ่งใน(41) <u>เด็กหนุ่มร่างยักษ์</u> น่าจะสูงราวหกฟุตครึ่ง กายาล่ำล้าสันราวโคถึก	134
49	Certainly Peeta has (49) <u>thrown a wrench into</u> our star-crossed lover dynamic.	200	แน่นอนว่า พีต้าได้(49) <u>ทำลายพลังของ</u> แผนคู่รักที่ชะตาไม่เป็นใจยับเยิน	175
50	Yes, it's pricey, but these people, they're (50) <u>made of money</u> .	203	ฉันรู้ว่ามันมีราคา แต่คนเหล่านี้(50) <u>มีเงินเป็นพอนนี่นา</u>	178
54	The nest is nothing but an empty (54) <u>shell</u> .	234	รังของมันเหลือเพียง(54) <u>รังเปล่า</u>	200
57	Not that Cato is (57) <u>the final word</u> on anything. Didn't he just lose his entire stash of supplies?	273	แต่ใช้ว่าคำพูดของคาโต้จะ(57) <u>ถูกเสียทุกอย่าง</u> เขาเพิ่งสูญเสียเสบียงทั้งหมดไปไม่ใช่หรือ	234
58	There's something about that sly grin that	275	บางอย่างเกี่ยวกับรอยยิ้มเจ้าเล่ห์ทำให้ฉันแน่ใจ	235

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
	makes me sure that befriending Foxface would ultimately get me (58) <u>a knife in the back.</u>		ว่า การเป็นเพื่อนกับยัยหน้าจิ้งจอกสุดท้ายฉันคง(59)ถูกมีดปักหลังตาย	
60	Deep in the meadow, under the willow (60) <u>A bed of grass, a soft green pillow</u>	284	ลึกเข้าไปในทุ่งหญ้า ใต้ต้นวิลโลว์ (60) <u>มีเตียง</u> <u>โอ้ทำจากหญ้า มีหมอนเขียวนุ่มสบาย</u>	243
70	In fact, he's probably cursing me out right now for (70) <u>dropping the ball</u> during such an emotionally charged moment.	362	อันที่จริง บางทีเขาอาจจะกำลังสบถตำฉันเสียง ขรมแล้วก็ได้ที่(70) <u>ปล่อยโอกาสหลุดมือใน</u> <u>จังหวะที่กำลังซบซึ้งเช่นนี้</u>	308
71	There are girls in the Seam, some of the merchant girls, too, who (71) <u>navigate these waters</u> so easily.	364	มีเด็กสาวมากมายในเดอะซีม บ้างก็เป็นลูก พ่อค้าที่(71) <u>ทำเรื่องแบบนี้ได้ง่ายดายยิ่ง</u>	310
82	But I won't have (82) <u>that luxury</u> for who knows how long.	436	แต่ฉันจะไม่มี(82) <u>ช่วงเวลานั้น</u> หรอก เพราะไม่ มีใครรู้ว่าความสุขสบายจะคงอยู่นานแค่ไหน	368

3. กลวิธีการแปลแบบเสริมความประกอบแบบเปรียบเทียบ 8 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	Scrawny kitten, belly swollen with worms, crawling with fleas. The last thing I needed was another (1) <u>mouth to feed</u> . But Prim begged so hard, cried even, I had to let him stay.	4	เจ้าลูกแมวผอมกะหร่อง ท้องบวมเป่งเต็มไป ด้วยพยาธิ เห็นยู่ยิบตามตัว สิ่งสุดท้ายที่ฉัน ต้องการคืออีกหนึ่ง (1) <u>ปากท้องที่ต้องหาเลี้ยง</u>	14
2	I try to remember that when all I can see is the woman who sat by, blank and unreachable, while her children turned to (5) <u>skin and bones</u> .	10	ฉันพยายามเตือนตัวเองด้วยเหตุผลข้อนี้ เพราะทุกวันนี้ฉันเห็นเพียงผู้หญิงคนหนึ่งที่เขา แต่นั้นนิ่ง ว่างเปล่า ไม่สามารถเข้าถึง ขณะที่ ลูกๆ เหลือแต่(5) <u>หนังหุ้มกระดูก</u>	19
3	His voice was that beautiful, high and clear and so (17) <u>filled with life</u> it made you want to laugh and cry at the same time.	51	เสียงของพ่อไพเราะ สูง ใส (17) <u>มีชีวิตชีวา</u> สามารถทำให้ใครๆ หัวเราะหรือร้องไห้ได้ใน คราวเดียวกัน	52
4	The woods became our savior, and each day I went a bit farther into its (20) <u>arms</u> .	62	ผืนป่าช่วยให้เราปลอดภัย แต่ละวันฉันจะเข้าสู่ (20) <u>อ้อมกอดของมัน</u> ลึกไปอีกนิด	60
5	Once I had something to barter with, things changed. I'm (31) <u>a tough trader</u> .	111	จากนั้นทันทีที่ฉันมีของบางอย่างแลกเปลี่ยน ทุกอย่างก็เปลี่ยนไป ฉันกลายเป็น(31) <u>แม่ค้า</u> <u>เขี้ยวลากดิน</u>	100
6	On the second day, while we're taking a shot at spear throwing, he whispers to me. "I think we have (33) <u>a shadow</u> ."	120	วันที่สอง ขณะเรียนการขว้างหอก เขากะซิบ บอกฉันว่า "ฉันว่าเรามี(33) <u>เงาตามตัวแล้วละ</u> "	107
7	I wish I could pull the shutters closed,	362	ฉันอยากให้ตัวเองรูดม่านปิดได้ ปิดกัน	308

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
	blocking out this moment from (69) <u>the prying eyes</u> of Panem.		(69)สายตาดอยากรู้อยากเห็นของชาวพาเน็มเสียดูว์ครูว์	
8	Effie's somewhat teary and keeps patting my hair and talking about how she told everyone we were (78) <u>pearls</u> .	427	เอฟฟีตาแดงก้ำเอาแต่ลูบไล้ผมของฉินอยู่อย่างนั้น และพูดว่า เธอคอยบอกทุกคนว่าเราคือ (78)ไข่มุกเม็ดงาม	362

4. กลวิธีการแปลโดยใช้ข้อความเทียบเคียงทางวัฒนธรรม 8 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	He is luring you in to make you (27) <u>easy prey</u> .	88	เขากำลังหลอกให้เธอ(27) <u>ตายใจ</u>	81
2	I nod. It's a plan. Or at least (39) <u>a straw to grasp at</u> .	148	ฉินพยักหน้า มันคือแผน หรืออย่างน้อยก็คือ (39)ฟางเส้นสุดท้ายที่จะคว้าไว้	131
3	The roar of the crowd is deafening. Peeta has absolutely (42) <u>wiped the rest of us off the map</u> with his declaration of love for me.	162	เสียงโห่ร้องจากฝูงชนดังอื้ออึงไปทั่ว พีต้า (42)กวาดเราทุกคนตกกระป๋องอย่างสมบูรณ์แบบด้วยการประกาศถึงความรักที่มีต่อฉิน	144
4	You're all they're talking about. (43) <u>The star-crossed lovers</u> from District Twelve!"	163	เธอคนเดียวที่พวกเขาจะพูดถึง (43) <u>คู่รักที่ชะตาไม่เป็นใจจากเขตสิบสอง!</u> "	145
5	Has Peeta revealed his (48) <u>true colours</u> ?	200	พีต้าเผย(48) <u>ธาตุแท้</u> ออกมานั้นหรือ	175
6	But I am still (56) <u>in the dark</u> on what motivated him to betray the Careers.	262	แต่ฉินยัง(56) <u>มืดแปดด้าน</u> ไม่รู้ว่าอะไรกระตุ้นให้เขาหักหลังพวกมืออาชีพ	225
7	A few spring-fed pools. But you'd really be (63) <u>a sitting duck</u> at one of those.	303	ยังมีสระที่มาจากน้ำผุด ทว่าเราจะเป็น(63) <u>เป่า</u> นิ่งหากอยู่ใกล้แถบนั้น	260
8	There's still more than an hour, maybe two, when I wriggle into the underbrush and wait for (68) <u>the blood to begin to flow</u> .	343	ยังเหลือเวลาอีกกว่าชั่วโมง บางทีอาจจะสองตอนที่ฉินขยับเข้าไปในพุ่มไม้เตรียมตัวสำหรับ (68) <u>การนองเลือด</u>	292

5. กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปมาอุปไมยประกอบแบบเปรียบเทียบ 5 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	You know your mentor is your (18) <u>lifeline</u> to the world in these Games...	53	รู้ไหมว่าที่ปรึกษาของเธอ(18) <u>เป็นเหมือนสายชูชีพ</u> ที่จะช่วยพวกเธอในโลกแห่งเกมนี้	55
2	Then I just lay curled up on the bed, stroking the silken sheets, watching the sun set over (35) <u>the artificial candy Capitol</u> .	126	แล้วก็นอนตัวคู้อยู่บนเตียง ลูบไล้ผ้าปูเตียงที่นุ่มราวเส้นไหม เฝ้ามองดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าเหนือ(35) <u>แคปิตอลที่มีสีส้มเหมือนลูกกวาด</u>	112

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
			สังเคราะห์	
3	The team works on me until late afternoon, turning my skin to (36) <u>glowing satin</u>	145	ทีมงานจัดการขจัดสีจิววรรณเตรียมตัวฉัน กระทั่งเย็นมาก เปลี่ยนผิวฉันให้นุ่มลื่นเป็น (36)ประกายเหมือนใยไหม	128
4	I'm awful. Haymitch called me (38) <u>a dead slug</u> .	146	"ฉันแย่มาก เฮย์มิตช์บอกว่าฉัน(38)เหมือน หนอนตายซาก"	129
5	"Two against one. Should be (75) <u>a piece of cake</u> ," he says	398	"สองต่อหนึ่ง น่าจะ(75)ง่ายเหมือนกินเค้ก" เขาว่า	337

6. กลวิธีการแปลโดยเปลี่ยนภาพพจน์อุปมาอุปไมยประกอบภาพในใจ 3 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	Then I realized she's (29) <u>a dead ringer for Delly</u> .	96	ก่อนจะนึกขึ้นได้ว่า(29)เหมือนเตลลี่ไม่มีผิด"	87
2	"Truly," says Cinna. He leans down and kisses me on the forehead. "Good luck, (46) <u>girl on fire</u> ."	177	"จริงสิ" ซินน่าตอบ แล้วยื่นหน้ามาจูบหน้าผากฉัน "โชคดีนะ (46)สาวน้อยผู้มากับไฟ"	157
3	I can't stop looking at Rue, smaller than ever, (62) <u>a baby animal</u> curled up in a nest of netting.	285	ฉันอดไม่ได้ที่จะมองริวอีกครั้ง ตัวเธอเล็กลงกว่าก่อน (62)เหมือนลูกสัตว์นอนขดในรังตาข่าย	244

7. กลวิธีการแปลโดยละอุปมาอุปไมย 2 ตัวอย่าง

ที่	ตัวบทต้นฉบับ	หน้า	ตัวบทฉบับแปล	หน้า
1	<i>Oh, Gale, I think. If only you (67)<u>had my back now</u>...</i>	342	โธ่ เกล ฉันคิด ถ้าเพียงตอนนี้ฉันได้(67)กลับไปหานาย...	291
2	"No, it happened. And right when your song ended, I knew — just like your mother — I was (72) <u>a goner</u> ," Peeta says.	366	"ไม่ มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แล้วตอนที่เพลงของเธอจบ ฉันรู้ -- เหมือนกับแม่ของเธอ - (72)ว่าฉันสยบต่อเธอแล้ว" พีต้าพูด	311

ประวัติย่อผู้วิจัย

นางสาวปยุตธภา รongหานาม เกิดเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2525 ภูมิลำเนาเป็นชาวจังหวัดมหาสารคาม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2544 จากนั้นทำงานเป็นนักแปลที่บริษัทเอกชน และเป็นเจ้าหน้าที่แปลและล่ามให้กับสำนักงานเกษตรประจำสถานทูตมาเลเซียแห่งประเทศไทย ก่อนจะออกมาทำงานแปลและบรรณาธิการให้กับนิตยสารหลายฉบับ อาทิ กิณี สวัสดิ์ กอล์ฟไดเจสต์ และโลนลี่ แพลนเน็ต ทราเวลเลอร์ เป็นต้น ปัจจุบันทำงานเป็นนักเขียนและนักแปลอิสระ